

دفترچه سؤال ?

عمومی دوازدهم رشته ریاضی، تجربی، هنر، منحصر از زبان ۱۴۰۰ آذر ماه ۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گیری آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۱ - ۱۰	۱۵
فارسی ۱	۱۰	۱۱ - ۲۰	
عربی، زبان قرآن ۱	۲۰	۲۱ - ۴۰	۱۵
دین و زندگی ۳	۱۰	۴۱ - ۵۰	۱۵
دین و زندگی ۱	۱۰	۵۱ - ۶۰	
زبان انگلیسی ۱	۲۰	۶۱ - ۸۰	۱۵
جمع دروس عمومی	۸۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

فارسی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، کمال رسولیان، هامون سیطی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، سید محمد هاشمی
عربی، زبان قرآن	ابراهیم احمدی، نوید امساکی، ولی برجزی، محمد جهان بین، امیر رضایی رنجبر، مرتضی کاظم شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، الله مسیح خواه
دین و زندگی	امین اسدیان پور، محسن بیاتی، علیرضا ذوالقدری زحل، عباس سید شبستری، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، احمد منصوری، فیروز نژادنژف، سید احسان هندي
زبان انگلیسی	رحمت‌الله استیری، تیمور رحمتی کله‌سرایی، حسن روحی، ساسان عزیزی‌نژاد، سعید کاویانی، عقیل محمدی‌روشن، محمدثه مرآتی، عمران نوری

گزینشگران و پیراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس‌های مستندسازی	گروه و پیراستاری	گزینشگر	مسئول درس
فارسی	فریبا رثوفی	محمدحسین اسلامی، محسن اصغری، مرتضی منشاری	کاظم کاظمی	سید علیرضا احمدی
عربی، زبان قرآن	مهردی یعقوبیان	درویشعلی ابراهیمی، حسین رضایی، اساعیل یونس پور	سید محمدعلی مرتضوی	مهردی نیک‌زاد
دین و زندگی	محمد‌مهدی طباطبائی	سکینه گلشنی، محمد ابراهیم مازنی	سیداحسان هندي	احمد منصوری
اقاییت‌های مذهبی	—	معصومه شاعری	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان
زبان انگلیسی	سیده جلالی	سعید آقچادلو، رحمت‌الله استیری، فاطمه تقی	محمدثه مرآتی	محمدثه مرآتی

الهام محمدی	مدیران گروه
مصطفی شاعری	مسئول دفترچه
مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
زهرا تاجیک	حروف‌نگار و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظرات چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۱۵ دقیقه

ادبیات غنایی (فی نامه)

درس ۶

صفحة ۴۴ تا صفحه ۵۱

فارسی ۳

۱- معنی واژه‌های (مستفرق، تجلی، دمساز، تاب) به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

الف) روشن از پرتو رویت نظری نیست که نیست

ب) رفتم به در دیرش خوردم ز می عشقش

ج) ای به تو زنده جسم و جان، مونس جان کیستی؟

د) ز صورت تو کند نور معنوی حاصل

(۱) ج، الف، ب، د

(۲) د، ب، ج، الف

۲- در عبارت زیر املای کدام واژه نادرست است؟

«جوانی پاکیزه خصلت و پاک طینت و مهربان بود و طبع خوش و موزونی داشت و از لغات غیرمصطلاح تازی در اشعار خود به کار نمی‌گرفت. چنان‌که رسایل و مکاتبی چند ملتزماً به پارسی باستان نوشته و هیچ کلمه خارج از آن زبان در آن نیاورده است، در دیوانش مسطور است. حاجی ثناوی بر مستوراتش نوشت تا آن‌جا که محسود اقران شد و یافتن مینا و ساغر در منزلش را عیان کردند تا او را به بی‌اعتنایی به قواعد شرع متهم سازند.»

(۲) مسطور (در سطر دوم)

(۳) ثنا

(۱) طینت

(۳) مستورات (در سطر سوم)

۳- در چند بیت زیر آرایه‌های ادبی کاملاً درست مشخص شده‌اند؟

الف) ز شب روشنایی نجوبید کسی

ب) سری را کجا تاج باشد کلاه

ج) بر این کینه بندند یکسر کمر

د) درختی نشانی همی بر زمین

ه) همان «گیو» کز بیم او روز جنگ

(۱) دو

(۳) چهار

۴- کدام گزینه آرایه‌های بیت زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

«عرض آن بار گران را سبک از دوش انداخت

(۱) نغمه حروف، جناس همسان، کنایه، تشبيه، استعاره

(۳) تلمیح، استعاره، تشبيه، کنایه، واج‌آرایی

۵- در کدام ابیات، نقش دستوری «مسئد» دیده نمی‌شود؟

الف) بیرون نشود عشق توام تا ابد از دل

ب) بلند تا نشود در غمت حکایت من

ج) دل بیمار شد از دست رفیقان مددی

د) می نوش و جهان بخش که از زلف کمندت

(۱) الف، ج

تمرین تستی آزمون بعدی از کتاب آبی

سؤال ۱۹۷۶ تا ۲۰۵۵

۱۰ سوال / ۸۰ پیمانه

۶- کدام گزاره درباره رباعی زیر نادرست است؟

نژدیک توام غدر تمامی بودی
گر زان طرف از عشق مقامی بودی

(۱) ردیف، فعلی غیراسنادی با زمان ماضی استمراری است.

(۲) یک غلط املایی به چشم می خورد و ضمیر پیوسته در مصraع دوم نقش متممی دارد.

(۳) در رباعی مجموعاً سه جمله پیرو و دو جمله پایه وجود دارد.

(۴) همه قافیه ها نقش نهادی دارند و معادل معنایی واژه «جاه» در ابیات دیده می شود.

۷- به ترتیب نقش همه کلمات مشخص شده در ابیات به درستی آمده است، بهجز ...

که خانگیش برآوردهام نه بازاری (مضافقالیه - مفعول)
تو آن مکارم اخلاق خویش یاد آری (متهم - نهاد)
که بار با سر لطف آمده است و دلداری (مفعول - معطوف)
که پیش طایفه ای مرگ به که بیماری (متهم - نهاد)

(۱) تو روی دختر دلبند طبع من بگشای

(۲) و گر مرا هنری نیست یا خطایی هست

(۳) ندید دشمن بی طالع آن چه از حق خواست

(۴) من آبروی نخواهم ز بهر نان دادن

۸- ابیات کدام گزینه بیانگر مفهومی مشترک هستند؟

الف) کسی داند که «وحشی» را چه برق افتاد در خرمون

ب) فراق روی چو تو یوسفی کسی داند

ج) ز تنگنای فلک حال من کسی داند

د) دوری نیازموده چه داند که هجر چیست

ه) دلی که سوخت به داغ خلیل می داند

و) حال من دور از لب جان بخش او داند که چیست

(۱) الف، و، ه (۲) ب، ج، د

۹- مفهوم بیت زیر، در ابیات همه گزینه ها تکرار شده است، بهجز:

باذجوید روزگار وصل خویش
دگر هر چه موجود شد فرع توست
هم بدان دریای خود تازند خیل
پسید آرنده خود را طلبکار
جزوه را سوی کل باشد طریق
(۳) و، ب، د (۴) هـ، جـ، الفـ

«هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش

(۱) تو اصل وجود آمدی از نخست

(۲) عفو خلقان همچو جو و همچو سیل

(۳) همه هستند سرگردان چو پرگار

(۴) هم ز آتش زاده بـ و دند آن فریق

۱۰- کدام خانه از خانه های جدول زیر درست انتخاب نشده است؟

مفهوم بیت اصلی	بیت هم مفهوم	بیت اصلی
(۲) رفتارهای متناقض	(۱) گهی ز هر مرا تریاق سازد گهی درد مرا درمان فرستد	گهی به خشم به تریاق برفشانی زهر گهی به صلح به زهر اندرافکنی تریاق
(۴) قابلیت و لیاقت در ک عشق	(۳) ماهی ز آب بحر ندارد شکایتی باشد شراب تلخ به می خوار گان لذید	هر که جز ماهی ز آیش سیر شد هر که بی روزی سست روزش دیر شد
(۶) مخاطرات و دشواری های عشق	(۵) ای که از کوچه معاشوقة ما می گذری بر حذر باش که سر می شکند دیوارش	نی حدیث راه پر خون می کند قصه های عشق مجنون می کند

فارسی ۱

ستایش / ادبیات تعلیمی / ادبیات
پایداری / ادبیات غنایی /
ادبیات سفر و زندگی / ادبیات
انقلاب اسلامی / ادبیات حماسی /
ادبیات داستانی (طوطی و بقال،
درسن آزاد)
درس ۱ تا پایان درس ۱۵
صفحه ۱۰ تا صفحه ۱۱۹

۱۱- در کدام گزینه معنای دو واژه نادرست آمده است؟

- (۱) (سوداگر: تاجر)، (خیره: فروماندن)، (آورده: کارزار)
- (۲) (هزیر: پسندیده)، (مسلم: پذیرفتن)، (گبر: خفتان)
- (۳) (گرده: بالای گردن)، (رقعه: یادداشت)، (پدرا: خرم)
- (۴) (مُحال: اندیشه باطل)، (یله: فریاد)، (خدنگ: نوعی تیر محکم)

۱۲- در هر دو بیت کدام گزینه، نادرستی املایی دیده می‌شود؟

از بخت با حزیزم و از فضل با سنا
رو سر خود گیر و سرگردان مشو
چو عامل گشته از من چشم بستی
ششدیر هفت آسمان خواهد گشاد
هم خاک با عفونت و هم آب ناگوار

(۴) د، ح

(۳) ه، الف

الف) خردم به چشم خلق و بزرگم به نزد عقل
ب) مرد باش و صخره مردان مشو
ج) به معزولی به چشم درنشستی
د) عزم او چون مهرهای خواهد نشاند
ه) مفلوج گشته آتش و معلول گشته باد

(۱) ب، ج

(۲) الف، ب

۱۳- واژگان کدام ابیات به ترتیب، یادآور عنوان اثری از آثار «معصومه آباد، سهراپ سپهری، موسوی گرمادودی و دهخدا» می‌باشد؟

یکی یتیمی گوهر یکی غریبی من
گاهی کند صد نهر را جاری چو امثال و حکم
یک دل به روح و جان رفت با یک اتاق آبی
از من نگرفته است تو را حتی مرگ

(۴) د، الف، ج، ب

(۳) د، ج، الف، ب

الف) دو گوشواره عرشند آفرینش را
ب) گه نظم بخشد دهر را گه سور سازد شهر را
ج) یک دل پر از لطفات یک دل پر از شهامت
د) من زندمام و عشق درونم جاری است

(۱) الف، ج، د، ب

(۲) ب، د، الف، ج

۱۴- آرایه «استعاره» در کدام بیت بیشتر است؟

ماه غزلسرای من ای سرو سیم تن
کجاست آن بت خورشیدروی ماهغلام
دل ز ما گوشه گرفت، ابروی دلدار کجاست
به نرگس گل سرخ را داد نم

چه شد که دامن شیرین به دست پرویز است
شمعی که روشن است مدام آه می‌کشد
همچو آینه اگر پشت تو در زر گیرند
آب در دیده گریان سحاب افتاده
چون شاه رخ نماید، فرزانه‌ای چه سنجد؟

(۴) پنجم

(۳) چهار

(۱) ای برشكسته سنبل مشکین به نسترن
(۲) کجاست آن صنم سروقد سیم اندام
(۳) عقل دیوانه شد آن سلسۀ مشکین کو

(۴) فرو برد سرو سهی را به خم

۱۵- در چند مورد از ابیات زیر ایهام یا ایهام تناسب دیده می‌شود؟

الف) همیشه در دل فرهاد می‌کند جولان
ب) بی‌آه گرم نیست دل دردمند عشق
ج) نیست ممکن به کسی روی دلی بنمایی
د) دلم از مهر رخت سوخته وز دود دلم
ه) چون عشق در دل آمد، آن جا خرد نیامد

(۱) دو

(۲) سه

تمرین تستی آزمون بعدی از کتاب آبی

۶۲۵ تا ۴۸۶ سؤال

۱۴ سؤال / ۱۴ پیمانه

۱۶- کاربرد حرف «چون» و «را» در کدام گزینه مشابه یکدیگر است؟

حرف تلخی کز نصیحت می‌چشانم خلق را

(۱) چون شراب تلخ، صائب نیست بی کیفیتی

نیست جز گرد کدورت، رزق من زین آسیا

(۲) گر کند آفاق را چون صبح از احسان روسفید

دل را لبس ز تنگ شکر بی نیاز کرد

(۳) ترکم به خنده چون دهن تنگ باز کرد

لاله را دل بر گل و نسرین بسوخت

(۴) چون تو در بستان برافکنندی نقاب

۱۷- در کدام بیت، ترکیب‌های اضافی بیشتری دیده می‌شود؟

کاتش ز عکس عارض ساقی در آن گرفت

(۱) آن روز شوق ساغر می‌خرمنم بسوخت

که روز محنت و غم رو به کوتاهی آورد

(۲) نسیم باد صبا دوشم آگهی آورد

درش ببست و کلیدش به دلستانی داد

(۳) دلم خزانه اسرار بود و دست قضا

که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد

(۴) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری

۱۸- کدام ابیات مفهومی یکسان در ذهن ایجاد می‌کنند؟

بی وطن جان و دل و روح و بدن چیزی نیست

(الف) بی وطن منطق شیرین و سخن چیزی نیست

به روز فتنه، نگهبان میهان اند همه

(ب) به بوستان وطن، سرو و سوسن اند همه

تا در این ره چه کند همت مردانه ما

(ج) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم

که در کمان نکند روی خویش گلگون تیر

(د) کند جلای وطن سرخ روی مردان را

گر قصد جان نماید، شادم به جان‌سپاری

(ه) بهر وطن گذشتم از سود خویش و بالله

(۴) ب، ج، د

(۳) الف، ج، ه

(۲) ب، د، ه

(۱) الف، ج، د

۱۹- مفهوم ضربالمثل بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

خورد گاو نادان ز پهلوی خویش

«نباشی بس این ز بازوی خویش

نگهدار وزن ترازوی خویش

(۱) مکن تکیه بر زور بازوی خویش

زان که خواهی خورد از پهلوی خویش

(۲) شیر خور نه از من از بازوی خویش

پر عقاب آفت جان عقاب شد

(۳) کار جهان و بال جهان دان که بر خدنگ

ز پر بیش از پا خجالت کشید

(۴) نقش و نگارش چو طاووس دید

۲۰- کدام ابیات قرابت معنایی دارند؟

جمله قرآن درکنارند و صنم در آستین

(الف) باطن این خلق کافرکیش با ظاهر مسنچ

دوش بر من ز سر مهر چو پروانه بسوخت

(ب) سوز دل بین که ز بس آتش اشکم دل شمع

گر چه در ظاهر بهار بی خزان داریم ما

(ج) در بهار ما خزان‌ها چون حنا پوشیده است

پس به هر دستی نشاید داد دست

(د) چون بسی ابلیس آدمروی هست

(۴) الف ، د

(۳) ج، د

(۲) ب، ج

(۱) الف، ب

۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۱ و ۲

عربی، زبان قرآن ۳
مَكَّةُ الْمُكَرَّمَةُ وَالْمَدِينَةُ الْمُوَّارَةُ
درس ۲
صفحة ۱۷۱ تا صفحه ۲۱
عربی، زبان قرآن ۱
ذَکَرُهُ اللَّهُ، الْمَوَاعِظُ الْعَدِيدَةُ، مَطْرُ السَّمَكِ، التَّعَايِشُ السَّلَامِيُّ، «هَذَا خَلْقُ اللَّهِ»، ذَوَالْقَرْبَنَ، يَا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَابُهُ
درس ۱ تا پایان درس ۷
صفحة ۱ تا صفحه ۸۸

۲۱- ﴿رَبَّ هَبَ لِي حُكْمًا وَالْحِقْتِي بِالصَّالِحِينَ... وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ﴾: پروردگارا...

۱) به من دانشی ببخش و مرا به افراد صالح ملحق کن ..... و مرا وارث بهشت پُرنعمت قرار بدءا!

۲) به من دانشی ببخش و مرا به درستکاران پیوند بده ..... و مرا از وارثان بهشت پُرنعمت قرار بدءا!

۳) حکمتی را به من عطا کن و به بندگان صالح پیوند ده ..... و ما را از وارثان بهشت نعیم قرار ده!

۴) حکمتی را به من عطا کن و مرا به صالحان ملحق کن ..... و میراث بهشتیان پُرنعمت را برایم قرار ده!

۲۲- «هَنَاكَ أَلَافُ الْأَنْوَاعِ مِنَ الْحَيَوانَاتِ الْبَحْرِيَّةِ الَّتِي لَا يَعْرِفُهَا الْبَشَرُ!»:

۱) حیوانات دریایی هزاران نوع دارند که بشر چیزی از آنها نمی‌داند!

۲) آنجا هزاران نوع از حیوانات دریایی هست و انسان آنها را نمی‌شناسد!

۳) هزاران نوع از حیوانات دریایی وجود دارند که بشر آنها را نمی‌شناسد!

۴) هزار نوع جانور در دریا وجود دارند که بشر آنها را شناسایی نکرده است!

۲۳- «الْغَرَابُ قَدْ يَدِلُ بَعْضَ حَيَوانَاتِ الْغَابَةِ بِصُوتِهِ الْخَاصِ عَلَى الإِبْتِعَادِ السَّرِيعِ مِنْ خَطَرٍ يُهَدِّدُهَا!»:

۱) گاهی کلاع با صدای مخصوصش بعضی از حیوانات جنگل را برای دور کردن سریع خود از خطری که تهدید می‌کند راهنمایی می‌نماید!

۲) کلاع گاهی با صدای خود که خاص است برخی از حیوانات جنگل را برای دور شدن سریع از خطری که آنها را تهدید کرده است راهنمایی می‌کند!

۳) گاهی کلاع برخی از حیوانات جنگل را با صدای مخصوص خود برای دور شدن سریع از خطری که تهدیدشان می‌کند راهنمایی می‌کند!

۴) کلاع بعضی از حیوانات جنگل را با صدای خاص خود راهنمایی کرده است تا از خطری که آنان را تهدید می‌کند سریعاً دور شوند!

۲۴- «عَنِّدَمَا شَاهِدَ كَثِيرٌ مِنَ السُّيَّاحِ نَفْسَ الدَّلْفِينِ الَّذِي أَنْقَدَ إِنْسَانًا مِنَ الغَرقِ أَعْجَبَهُمْ فَقَالُوا: هَذَا يُعْدُ درساً لَنَا!»:

۱) زمانی که گردشگران زیادی همان دلفینی را مشاهده کردند که انسانی را از غرق شدن نجات داد، آنها را به شگفت آورد، پس گفتند: این را درسی برای خود محسوب می‌کنیم!

۲) هنگامی که بسیاری از گردشگران همان دلفینی را دیدند که انسانی را از غرق شدن نجات داد، خوششان آمد، پس گفتند: این درسی برای ما به شمار می‌رود!

۳) وقتی که بسیاری از جهانگردان دلفینی را که انسانی را در حال غرق شدن نجات داد مشاهده کردند، خوششان آمد، آنگاه گفتند: این درسی برای ما شمرده می‌شود!

۴) زمانی که بیشتر گردشگران همان دلفینی را دیدند که انسانی را از غرق شدن نجات داد، شگفت زده شدند، بنابراین گفتند: این درسی برای ما به شمار می‌رود!

۲۵- «فِي تِلْكَ الْلَّهَظَاتِ كُنْتَ أَتَذَكَّرُ جَبْلَ النُّورِ الَّذِي كَانَ نَبِيَّنَا الْعَظِيمُ قَدْ تَعَبَّدَ مَرَاتٍ فِي الْغَارِ الْوَاقِعِ فِي قَمَّتِهِ!»:

۱) کوه نور را در آن لحظه‌ها به یاد می‌آوردم که پیامبر بزرگ ما در غار واقع بر قله آن بارها عبادت می‌کردا!

۲) در آن لحظه‌ها کوه نور را به یاد می‌آوردم که پیامبر عظیم ما بارها در غار واقع در قله آن عبادت کرده بود!

۳) در همان لحظه‌ها به یاد آورده بودم کوه نور را که پیامبر عظیم ما بارها در غار واقع در قله آن عبادت کرده است!

۴) کوه بزرگ نور را در آن لحظه‌هایی به یاد می‌آوردم که پیامبر ما در غاری که در قله آن واقع شده بارها عبادت کرده بود!

تمرین تستی آزمون بعدی از کتاب آبی

سؤال ۱۷۵۱ تا ۱۷۷۰

سؤال ۱۸۶۱ تا ۱۸۷۰

۳۰ سوال / پیمانه

٢٦-عین الصحیح:

- ١) بعد وفاة أمي قُلْتُ في نفسي: ذكرياتي ستفاني! : بعد از وفات مادرم با خودم گفتم: با خاطراتم خواهم مرد!
- ٢) حينما أشاهد صوراً جميلة من مدینتي أشتاق إليها!: هنگامی که تصاویر زیبایی از شهرم دیدم، بدان مشتاق شدم!
- ٣) نظرت إلى والدي و شاهدت الدموع المنهمرة على وجههما!: به پدرم نگاه کردم و اشکهای ریزان را بر چهره‌اش دیدم!
- ٤) يتمنى المُزارعون أن تجري عيون الماء مرة أخرى!: کشاورزان آرزو می‌کنند که چشمه‌های آب یک بار دیگر جاری شوند!

٢٧-عین الخطأ:

- ١) للدلفين وزن قد يبلغ ضعيفي وزن رجل كبير!: دلفین‌ها وزنی دارند که گاهی به دو برابر وزن یک مرد بزرگ می‌رسد!
  - ٢) ما كانت أختي الصغيرة تُصدق أن تلك الأساور قد إشتريتها لها!: خواهر کوچکم باور نمی‌کرد که آن دستبندها را برای او خریده‌ام!
  - ٣) سألت أبي: كيف يعيش هذا الطائر العجيب في تلك الأماكن المتزوكمة!: از پدرم پرسیدم: این پرنده عجیب چگونه می‌تواند در چنین مکان‌های متزوكمه‌ای زندگی کند!
  - ٤) تلك أعشاب طبيعية تستعمل للوقاية من أمراض مُعالجتها صعبة!: آن‌ها گیاهان دارویی هستند که برای پیشگیری از بیماری‌هایی به کار برده می‌شوند که درمانشان سخت است!
- ٢٨-«حسادت نیکی‌ها را می‌خورد همانطور که آتش هیزم را می‌خوردا»:

١) الحسد يأكلُ الحسنات كما تأكلُ النارُ الحَطَبَ!

٢) النار يأكلُ الحَطَبَ كما تأكلُ الحسد الحسنات!

٣) الحسادة تذَهِّبُ الحسنات كما أكلت النارُ الحَطَبَ!

٤) تبلُّغُ الحسادةُ الأفعال الحسنة ولكنَّ النارَ تأكلُ الحَطَبَ!

■■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٢٩ - ٣٣) بما يناسب النص:

«الحديد» من العناصر الضرورية لحياة الإنسان و الحيوان و النباتات أيضاً، لا يُشاهد غالباً بشكل خالص بل يوجد في التركيبات و الأحجار في المعادن و الجبال. لون الحديد فضي في الأصل ولكنَّه يتآكسد في الهواء و هذا يُسبب الضرورة لحمايته من التغيير. العناصر في الطبيعة على قسمين حسب قياس وزنها مع الحديد و من هنا تختلف خصائصها. هناك طريقان لإنتاج الحديد: أحدهما الإنتاج الطبيعي من خلال الاستخراج من المعادن و الآخر الصناعي خلال عمليات كيميائية، سيُستخدم هذا العنصر الأساسي في صناعة المعدات المختلفة و أيضاً فيما تضرر الإنسان كالأسلحة. قد أشير إلى الحديد في القرآن أيضاً: ﴿وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعٌ لِلنَّاسِ﴾

٢٩-عین الصحیح حول «الحديد»:

- ١) التعُرض للجوء يضر المعدات الحديدية المختلفة!
- ٢) الإنتاج الصناعي هو الطريق الوحيد للحصول على الحديد!
- ٣) لا يوجد الحديد بشكل خالص أبداً بل يُشاهد مع شيء آخر!
- ٤) قد أشار القرآن الكريم في الآية المذكورة إلى مضرات الحديد أيضاً!

٣٠-عین الخطأ:

- ١) لون الحديد في البداية مثل الفضة!
- ٢) لا يوجد عنصر أثقل من الحديد في الطبيعة!
- ٣) تختلف صفات العناصر المختلفة حسب وزنها!
- ٤) إننا نستخدم العمليات الكيميائية لإنتاج الحديد!

٣١- عین الموضوعات المذكورة في النص على الترتيب:

- ١) طرق إنتاج الحديد / منافعه الكثيرة / قوّة كثيرة فيه
- ٢) لون الحديد / طرق إنتاجه / ضرورته للكائنات الحية
- ٣) مضراته للإنسان / منافعه الكثيرة / ذكره في القرآن الكريم
- ٤) مكان إستخراج الحديد / كونه معياراً لسائر العناصر / تغييره في الهواء

■ عين الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٣٢ و ٣٣)**٣٢- «الإنتاج»:**

- ١) اسم - مصدر على وزن «إنفعال» - معرفة / خبر
- ٢) اسم - مفرد - للمذكر - حروفه الأصلية: ن ت ج
- ٣) مذكر - معرف بـأ - مضارعه: «يُنتج» على وزن: «يُفعل»
- ٤) مذكر - معرفة - له ثلاثة حروف أصلية / خبر، و مبنوته: «أحد»

٣٣- «سبب»:

- ١) فعل مضارع - بزيادة حرف واحد - للغائب / خبر للمبتدأ
- ٢) مضارعه: سبب، له حرف زائد فقط / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ٣) مصدره «تشبيب» على وزن «تفعيل» / فعل و فاعله «الضرورة»
- ٤) مضارع - على وزن «يُعقل» - له ثلاثة حروف أصلية / فعل و الجملة فعلية

■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٣٤ - ٤٠)**٣٤- عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:**

- ١) اعْتَصَمَ الْمُسْلِمُونَ بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَ مَا تَفَرَّقُوا!
- ٢) الْقُرْآنُ يَأْمُرُ الْمُسْلِمِينَ أَلَا يَسْبُوا مَعْبُودَاتِ الْمُشْرِكِينَ وَ الْكُفَّارَ!
- ٣) هُوَ يُحَاوِلُ مُحاوَلَةً كَثِيرَةً لِإِيْجَادِ التَّقْرِفَةَ بَيْنَ صُوفَ الْمُسْلِمِينَ!
- ٤) الْبِلَادُ إِسْلَامِيَّةٌ مَجْمُوعَةٌ مِنَ الشُّعُوبِ الْكَثِيرَةِ، تَخَلَّفُ فِي أَعْوَاهِهَا!

٣٥- عين الخطأ عن المفهوم:

- ١) الوَصْفَة: مَكَانٌ يَقُومُ فِيهِ الطَّبِيبُ بِالطَّبَابَةِ!
- ٢) الصُّدَاع: أَلْمٌ يَشَعُّ إِلَيْهِ إِنْسَانٌ بِهِ فِي رَأْسِهِ فَقَطْ!
- ٣) الْمُسْتَوَصَفُ: مُسْتَشْفَى صَغِيرٌ لِمُعَالَجَةِ الْمَرْضِ!
- ٤) الصَّيَدَلَى: مَنْ يَشَرِّحُ كِيفِيَّةَ تَناولِ الْأَدوِيَّةِ وَ يَبَعِّهَا!

تمرين تستى آزمون بعدى از کتاب آبى

سؤال ٧١١ تا ٨٢٠

١٠ پیمانه / ١١٠ سؤال

٣٦- «بَدأَ إِمْتِنَاحُ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ صِبَاحًا وَ طَالَ سَاعَتَيْنِ وَ الرِّبَعِ، سَبْعَةُ عَشَرَ تَلَمِيذًا دَخَلُوا الصَّالَةَ لِيُؤْدِوَا الْإِمْتِنَاحَ، ثَلَاثَةُ تَلَمِيذٍ مِنْهُمْ تَرَكُوا الصَّالَةَ فِي السَّاعَةِ التَّاسِعَةِ وَ الرِّبَعِ وَلَكِنَّ الْآخَرِينَ جَلَسُوا هُنَاكَ حَتَّى نِهايَةِ الْإِمْتِنَاحِ!» عَيْنُ الْخَطَأِ حَسْبُ الْعَبَاراتِ:

- ١) أَرْبَعَةُ عَشَرَ تَلَمِيذًا بَقُوا فِي الصَّالَةِ حَتَّى نِهايَةِ الْإِمْتِنَاحِ!
- ٢) ثَلَاثَةُ تَلَمِيذٍ بَقُوا فِي الصَّالَةِ لِمَدَّةِ خَمْسٍ وَ سَبْعِينَ دَقِيقَةً!
- ٣) أَرْبَعَةُ عَشَرَ تَلَمِيذًا تَرَكُوا الصَّالَةَ فِي السَّاعَةِ الْعَاشرَةِ وَ الرِّبَعِ!
- ٤) ثَلَاثَةُ تَلَمِيذٍ تَرَكُوا الصَّالَةَ نَصْفَ سَاعَةً قَبْلَ نِهايَةِ الْإِمْتِنَاحِ!

٣٧- عَيْنُ «مِفْهُولًا»:

- ١) مَنْ يَسْاعِدُنِي عِنْدَمَا أَصَابَ بِمُشَكَّلَةٍ يَشَاهِدُ ثَمَرَةَ مَا عَمَلَهُ!
- ٢) نَادَانِي مَنْ يَبْحَثُ عَنْ شَارِعٍ فِي الْمَدِينَةِ وَ لَا يَجِدُهُ بِسَهْوَلَةِ!
- ٣) أَذْكُرِي مَنْ يَفْكَرُ فِيكَ وَ لَا يَتَرَكَ لِحَالَكَ عِنْدَمَا تَسْتَعِينُنِي بِهِ!
- ٤) مَنْ فِي بَيْنِكُمْ يَسْتَطِعُ أَنْ يُجِيبَ عَنِ الْأَسْئِلَةِ الَّتِي طَرَحَهَا الْمُعَلَّمُ!

٣٨- عَيْنُ الْخَبَرِ يَكُونُ فَعَلًا لِهِ ثَلَاثَةُ حِرَوفٍ زَائِدَةٍ:

- ١) هُؤُلَاءِ فَلَاحُونَ يَسْتَخِرُونَ الْمَيَاهَ مِنَ الْبَئْرِ!
- ٢) رَأَيْتُ شَابَيْنَ صَالِحَيْنَ وَ هُمَا يَسْتَغْفِرَانَ رَبِّهِمَا بِتَوَاضُعِهِ!
- ٣) الشَّابُ الْمُؤْمِنُونَ لَا يَتَجَسَّسُونَ أَبْدًا لِأَنَّهُ مِنْ كَبَائِرِ الذُّنُوبِ!
- ٤) النَّاسُ فِي هَذِهِ الْقَرْيَةِ سَيَحْتَلِقُونَ بِمُنَاسِبَةِ نَزُولِ الْأَمَطَارِ الْكَثِيرَةِ!

٣٩- عَيْنُ مَا فِيهِ حِرْفٌ جَرٌّ بِمَعْنَى التَّشْبِيهِ:

- ١) لَعَلَّ الْمُذَنْبِ يَجِدُ كَرَاهِيَّةَ لَفْعَلِهِ وَ يَتُوبُ عَلَيْهِ!
- ٢) لَا شَكَّ أَنَّ السَّرَّ عِنْدَ كَرَامِ النَّاسِ مَكْتُومٌ!
- ٣) يَمْرُّ الْخَوْفُ بِقُلُوبِ أَغْلَبِ النَّاسِ كَرِيجًا!
- ٤) يَنْكُسُ الرَّقْبُ بِدَاخِلِ الْمَرْءِ مِثْلَ كَأسِ!

٤٠- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي اسْتِعْمَالِ نُونِ الْوَقَائِيَّةِ (حَسْبَ الْمَعْنَى)

- ١) قَالَ النَّبِيُّ (ص): أَدَبَنِي رَبِّي فَأَحْسَنَ تَأْدِيبِي!
- ٢) كُلَّ صَبَاحٍ تَنْتَهِي أُمِّي مِنَ اللَّوْمِ فِي السَّادِسَةِ!
- ٣) لَمَّا سَحَبَنِي تَيَارَ المَاءِ إِلَى الْأَعْمَاقِ أَنْقَذَنِي دَلْفِينٌ!
- ٤) يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ يَا سَامِعَ الدُّعَاءِ؛ تَقْبَلْ مَنِي الدُّعَاءِ!

۱۵ دقیقه

توحید و سبک زندگی

فقط برای تو

درس ۳ تا پایان درس ۴
صفحه ۲۷ تا پایان صفحه ۸۴

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سوال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی ۳

۴۱- رفتار متناسب با ایمان به اینکه «تنها خداوند اداره کننده و مدیر جهان است»، مأнос شدن با کدام آیه است؟

- (۱) «إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبُّكُمْ»
 (۲) «وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»
 (۳) «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَانٍ»
 (۴) «فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

۴۲- با تدبیر در آیات مبارکه سوره فرقان، چه دلیلی بر عدم ضمانت و دفاع پیامبر از مشرکان بیان می‌شود؟

- (۱) «مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفٍ»
 (۲) «قَدْ كَفَرُوا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»
 (۳) «مَنْ اتَّخَذَ اللَّهَ هُوَاهَ»
 (۴) «أَنْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ»

۴۳- از نظر انسان موحد، دشواری‌های زندگی، بستری برای چیست و چگونه انسان به مسیر توحید عملی قدم می‌گذارد؟

- (۱) دانستن حکمت حوادث - با انتخاب سبک زندگی ویژه خود
 (۲) رشد و شکوفایی - با انتخاب سبک زندگی ویژه خود
 (۳) دانستن حکمت حوادث - اطاعت از فرمان‌های الهی
 (۴) رشد و شکوفایی - اطاعت از فرمان‌های الهی

۴۴- تخریب محیط زیست و آلوده شدن طبیعت بازتاب کدام اندیشه در انسان است؟

- (۱) «إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبُّكُمْ»
 (۲) «إِنَّ اللَّهَ رَبِّ الْأَعْلَى»
 (۳) «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»
 (۴) «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفٍ»

۴۵- اگر بخواهیم برای بیت: «این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود/ هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار» موضوعی بیان کنیم، کدامیک را برمی‌گزینیم؟

- (۱) تلاش برای انجام فرائض الهی و دوری از گناه، مراتب خلوص انسان را به کمال می‌رساند.
 (۲) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه الهی و دوری جستن از او برای وصول به اخلاص، غفلت را کم می‌کند.
 (۳) وصول و دستیابی به درجاتی از علم محکم و استوار و به دور از خطأ، مانع تباہی و لغزش‌ها می‌شود.
 (۴) پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او و در نتیجه افزایش درجه اخلاص وجود دارد.

۴۶- نفوذناپذیری انسان در برابر وسوسه‌های ابلیس حاصل چیست و مصراع «برو این دام بر مرغی دگر نه» از زبان چه کسانی بیان می‌شود؟

- (۱) دیدار محبوب حقیقی - مؤمنان با اخلاص
 (۲) پیشروی در اخلاص - مؤمنان با اخلاص
 (۳) دیدار محبوب حقیقی - انسان‌های حکیم
 (۴) پیشروی در اخلاص - انسان‌های حکیم

۴۷- منشأ کاری که فاعل آن نیت خوب دارد ولی حسن فعلی در آن نیست، کدام است و مقاومت در برابر حیله‌های شیطان، بازتاب چیست؟

- (۱) نادانی - روی آوردن به درگاه خداوند
 (۲) ریا - روی آوردن به درگاه خداوند
 (۳) نادانی - رسیدن به زندگی پاک و با نشاط

۴۸- انجام یک عمل از حیث درستی، کمیت، نیت و شیوه، به ترتیب مربوط به کدام جنبه از حسن‌های آن عمل است؟

- (۱) فاعلی - فعلی - فاعلی - فعلی
 (۲) فعلی - فعلی - فاعلی - فعلی
 (۳) فاعلی - فعلی - فاعلی - فاعلی

۴۹- بنابر سخنان امیرالمؤمنین علی (ع)، در میان کار نیک و عامل آن، کدامیک بر دیگری برتری دارد و دستیابی به اخلاص تام مشروط به چیست؟

- (۱) «الْخَيْر» - تلاش برای دوری از گناهان
 (۲) «فَاعْلُ الخَيْر» - کسب اخلاص به وسیله روزه
 (۳) «فَاعْلُ الخَيْر» - تلاش برای دوری از گناهان

۵۰- چرا پروردگار دعای حضرت یوسف را اجابت کرد و مکر زنان را از او برگرداند؟

- (۱) «تَصْرِفَ عَنِّي كَيْدُهُنَ أَصْبَحَ إِلَيْهِنَ وَ أَكْنَ مِنَ الْجَاهِلِينَ»
 (۲) «رَبُ السَّجْنِ أَحَبُ إِلَيْهِنَ مَمَّا يَدْعُونِي»
 (۳) «إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»
 (۴) «لَقَدْ رَاوَدَتْهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ»

تمرین تستی آزمون بعدی از کتاب آبی

سوال ۱۲۳۱ تا ۱۲۷۰

۴۰ سوال / پیمانه

هدف زندگی / بروپراز /
پنجهای به روشنایی /
آینده روش /
منزلگاه بعد / واقعه بزرگ /
فرجام کار
آهنگ سفر / دوستی با خدا
درس ۱ تا پایان درس ۹
صفحه ۱۱ تا صفحه ۱۱۸

دین و زندگی ۱

۵۱- قرآن کریم بعد از اینکه می فرماید: «و آن کس که سرای آخرت را بطلبید...» چه سرنوشتی را برای این دسته بیان فرموده است؟

- ۱) آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس که اراده کنیم می دهیم.
- ۲) «پاداش داده خواهد شد.»

۳) «اینان از کار خود نصیب و بهرهای دارند.»

۴) «آن جه نزد خداست بهتر و پایدارتر است.»

۵۲- مطابق با آیه ۲۵ سوره مبارکه محمد (ص) «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند» شیطان چه راهی را برای فریبیشان تدارک دیده است؟

- ۱) به وسیله شراب و قمار در میان آنها عداوت و کینه ایجاد کرده است.

۲) آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.

۳) آنان را از یاد خدا دور ساخته و از نماز بازداشته است.

۴) به کارهای پلید همچون بت پرستی و تیرکهای بخت آزمایی سوق داده است.

۵۳- با بررسی زندگی و رفتار برخی افراد به منظور عبرت گرفتن از آنان، می بینیم که تفاوتی با منکران معاد ندارند، آنها چه خصوصیتی دارند؟

۱) زندگی و حیات این دنیا را چیزی جز ننگ و ذلت برای سرگرمی و بازی نمی دانند و همواره از دنیا گریزانند.

۲) مدام از مرگ می ترسند و همواره به خاطر این ترس، دچار گناه نمی شوند و دنیا را معبد خود قرار نداده اند.

۳) معاد را پذیرفته اند ولی این پذیرش به معنی قبول داشتن و ایمان و باور قلبی نیست و دنیا را معبد خود قرار داده اند.

۴) انرژی فوق العاده و همت خستگی ناپذیر دارند و از خداوند عمری طولانی نمی خواهند بلکه عمری اثربگذار می خواهند.

۵۴- قرآن کریم در سورة قیامت پس از سوگند به نفس سرزنشگر چه بیانی درباره امکان معاد دارد و علت انکار معاد را چه چیزی معرفی می کند؟

۱) «کیست که این استخوان های پوسیده را دوباره زنده کند؟» - مست و مغدور بودن در دنیا و اصرار بر گناهان

۲) «کیست که این استخوان های پوسیده را دوباره زنده کند؟» - می خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند.

۳) «نه تنها استخوان های آنها را به حالت اولیه در می آوریم بلکه...» - می خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند.

۴) «نه تنها استخوان های آنها را به حالت اولیه در می آوریم بلکه...» - مست و مغدور بودن در دنیا و اصرار بر گناهان

۵۵- مفهوم آیه مبارکه «سلام بر شما وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام دادید» کدام است؟

۱) یکی از ویژگی های بهشت در جهان آخرت، گفت و گویی بهشتیان با فرشتگان درگاه الهی است.

۲) علت ورود به بهشت در جهان آخرت، اعمال و رفتار انسان ها در این دنیا می باشد و انسان عین عمل خود را می بیند.

۳) یکی از ویژگی های عالم بزرخ، ارتباط متوفی با خانواده است که نشان می دهد میان عالم بزرخ و دنیا ارتباط وجود دارد.

۴) آدمیان در عالم بزرخ، در صورتی که نیکوکار باشند، از لذت های آن برخوردار می شوند.

تمرین تستی آزمون بعدی از کتاب آبی

۳۶۰ تا ۲۹۱ سؤال

۷۰ / سؤال پیمانه ۷

۵۶- مفهومی که در ابتدای سخن شیطان با اهل جهنم بیان می‌شود، در کدام حدیث از معصومین (ع) منعکس شده است؟

«خداؤند به شما وعده حق داد؛ اما من به شما وعدهای دادم و خلاف آن عمل کردم. البته من بر شما تسلطی نداشتم؛ ...»

۱) «ایشان به این کلام از شما شنواترند و فقط نمی‌توانند پاسخ دهند.»

۲) «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید.»

۳) «پس کدامیک از شما کراحت دارد که از زندان به قصر منتقل شود؟»

۴) «آیا شما نیز آنچه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟»

۵۷- مفهوم «سبب‌سوزی و سبب‌سازی خداوند» از کدام آیه شریفه، مستفاد از گردد و چرا اعمال پیامبران و امامان، معیار و میزان سنجش اعمال انسان-

ها قرار می‌گیرد؟

۱) «يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيرًا مَهِيلًا» - چون اعمالشان عین آن چیزی است که خداوند به آن دستور داده است.

۲) «يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيرًا مَهِيلًا» - چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را دیده‌اند و از هر خطای مصون‌اند.

۳) «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أُفْوَاهِهِمْ وَتَكَلَّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ...» - چون اعمالشان عین آن چیزی است که خداوند به آن دستور داده است.

۴) «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أُفْوَاهِهِمْ وَتَكَلَّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ...» - چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را دیده‌اند و از هر خطای مصون‌اند.

۵۸- در آیات سوره مبارکه آل عمران، فرمایش حق تعالی: «و شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین

است» اوصاف چه کسانی به تفضیل بیان شده است؟

۱) کسانی که امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند.

۲) متقیانی که در زمان توانگری و تنگدستی انفاق می‌کنند.

۳) راستگویانی که راستگویی آن‌ها در روز قیامت برایشان سودبخش است.

۴) آن‌ها که به راستی ادای شهادت کنند و آن‌ها که بر نماز مواظبت دارند.

۵۹- «پیشنهاد انتخاب بهترین زمان‌ها برای انجام و تکرار آن» با کدامیک از اقدامات مسیر قرب الهی ارتباط دارد؟

۱) هر چه قدر عزم قوی‌تر باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است.

۲) با خدا پیمان می‌بندد با انجام دستورات خدا، او را خشنود کند.

۳) گذشت ایام آفاتی دارد که موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها می‌شود.

۴) باید بداند که یک حسابرسی بزرگ در قیامت در پیش دارد.

۶۰- مفهوم مستنبط از کدام عبارات قرآنی در مقابل آن به درستی تبیین شده است؟

الف) یغفر لکم ذنوبکم ← خداوند سریع الحساب است.

ب) یحبونهم کحب الله ← بیزاری از دشمنان، بخشی از آثار محبت به خداست.

ج) اشد حبأ الله ← از ویژگی مؤمنان دوستی و محبت به خداست.

د) ان کنتم تحبون الله فاتبعوني ← شرط دوستی با خداوند، اطاعت از خداست.

۴) ب، ج

۳) الف، د

۲) ج، د

۱) الف، ب

زبان انگلیسی ۱ و ۲

دانش آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می دهید، سؤال های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۳

Sense of Appreciation

درس ۱

صفحة ۳۴ تا صفحه ۴۱

زبان انگلیسی ۱

Saving Nature

Wonders of Creation

The Value of Knowledge

درس ۱ تا پایان درس ۳

صفحة ۹۵ تا صفحه ۱۵

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- The terrible news for the managers is that the best player in the team hurt his knee while he ... for the game.

1) is preparing him	2) is preparing himself
3) was preparing himself	4) was preparing him

62- Of the two copy machines that they bought last year, I guess the second one was the ... one.

1) most expensive	2) more expensive
3) more expensive than	4) expensive as

63- Your choice of a camera depends on what kind of pictures you want to take, how much control you want over exposure, ... you want to spend.

1) and the amount money	2) so what money
3) and how much money	4) so much money that

64- We need to ... a coherent strategy to get more people back to work in order to support the local population and the economy of the region.

1) collect	2) carry
3) develop	4) increase

65- Victoria has little time to spend on recreational activities, as she has to ... three children and go to work at the same time.

1) put aside	2) bring up
3) grow up	4) give up

66- After winning two gold medals at the World Championships in 2020, she felt very ... of herself and talked with her friends about the great achievement.

1) worthy	2) fresh
3) weak	4) proud

67- The company has lost seven million dollars this year, in ... with last year, when it gained ten million dollars.

1) compound	2) difference
3) contrast	4) result

68- All doctors and health experts believe we should put more ... on preventing coronavirus disease than we do on curing it.

1) medicine	2) emotion
3) suggestion	4) emphasis

تمرین تستی آزمون بعدی از کتاب آبی

۱۲۵۰ سؤال تا ۱۲۰۱ سؤال

۳ پیمانه / ۵۰ سؤال

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Some fish use their shapes and colors to hide themselves. The leaf fish is very flat and is brown with white spots. It looks just like a leaf floating on the water. But if a small fish swims near it, the leaf fish soon jumps into ... (69) ... and shows that it is not a dead leaf but a deadly hunter. It ... (70) ... opens its very large mouth and eats the smaller fish. The flatfish can make its body very flat and make it match the sea bottom. One kind of catfish is called the upside-down catfish. This strange fish often swims on its back. ... (71) ... catfish of all is the walking catfish. The walking catfish can “walk” on land by using its tail and fins to push ... (72) ... along the ground.

69-	1) danger	2) identity	3) situation	4) action
70-	1) bravely	2) rapidly	3) accidentally	4) heavily
71-	1) But the strangest		2) And stranger than	
	3) So as strange as		4) Or strange	
72-	1) itself	2) them	3) it	4) themselves

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSEGE 1:

Last month I got the chance to take part in an underwater research project in an area of the Gulf of Mexico called the Flower Gardens. A team of professional researchers, led by the scientist Dr. Matt Phillips, was trying to learn more about the fish and various creatures that live in this part of the sea. The Flower Gardens are a long way from the shore and we spent three days on a boat.

The team used a piece of underwater equipment called a Remotely Operated Vehicle (ROV) to collect information. The ROV could measure water depth and temperature, and it also had a camera that sent live film back to the boat. The ROV was great fun. It was controlled by a computer on the boat, and I was allowed to operate it a few times.

However, the thing I enjoyed most was diving into the water. At first, I was quite frightened—mainly because I couldn't see land in any direction. But as soon as I jumped into the water, I wasn't afraid anymore. It was amazing to see the colorful fish swimming around, and I could see all the way to the Flower Gardens.

The trip was like a holiday, but I also learnt new things about science and research projects. The team was very friendly and everyone was happy to explain what they knew about the sea. It was a great opportunity and it has made me think about my goals in life. The experience will definitely help me work harder to become a scientist.

73- What is the author's main purpose in the passage?

- 1) To describe what happened in a science project
- 2) To explain how to apply for a place on a science trip
- 3) To give advice on understanding difficult areas of science
- 4) To encourage others to organize their own science projects

74- What does the author say about the ROV in the passage?

- 1) It was quite difficult to operate.
- 2) It shows a direct relationship between depth and temperature in water.
- 3) It was an expensive piece of equipment.
- 4) It recorded what was happening under water.

75- Which of the following best describes the author's attitude towards diving?

- 1) His main worry was losing sight of the boat.
- 2) He enjoyed it less than other parts of the trip.
- 3) His feelings changed once he was in the water.
- 4) He was quite frightened by the variety of fish.

76- Based on the information in the passage, what effect has the trip had on the author?

- 1) It has changed his opinion of science.
- 2) It has improved the way he works in a team.
- 3) It has made him a lot more interested in the sea.
- 4) It has encouraged him to work towards his goals.

PASSAGE 2:

Around the world, one in four people will have some kind of mental illness during their lifetime. Around 450 million people are living with a mental health problem right now, making it one of the biggest health issues in the world. Yet people rarely talk about any mental health problems they have because of the fear of social rejection. World Mental Health (WMH) Day was first celebrated in 1992. It was created to inform people about how common mental health issues are and to fight for better conditions and treatment for people who have a mental health problem. The number of people and organizations involved in celebrating WMH Day has grown and grown, and now many countries, such as Australia, actually have a Mental Health Week, which includes WMH Day on 10 October. Each year there is a different theme. For example, in 2017 the theme was mental health in the workplace.

To take care of your mental health, do regular exercise, eat well, and spend some time with friends and family members. As well as looking after yourself, think about how you could support other people. For example, you could find out more about common issues such as anxiety and depression, so you will understand friends' and colleagues' problems better. You could also encourage your workplace to start a wellness program that would benefit everyone. Companies with wellness programs have found employees take 28 percent less time off for sickness. Anything you do on WMH Day, even just talking to people about it, will help us all to understand and support people better.

77- What does the passage mainly discuss?

- 1) The number of people who have mental health problems in the world
- 2) Different ways we can celebrate World Mental Health Day
- 3) How companies can take care of their employees' mental health
- 4) The importance of learning about mental health and the ways we can improve it

78- The underlined word “Yet” in paragraph 1 is closest in meaning to ....

- 1) still
- 2) however
- 3) besides
- 4) therefore

79-It can be inferred from the passage that .... .

- 1) supporting other people is a way to take care of our own mental health
- 2) simply talking to people about World Mental Health Day is not helpful
- 3) all our friends and co-workers at work experience anxiety and depression
- 4) wellness programs encourage workers to spend less time on their job responsibilities

80-According to the passage, which of the following statements is NOT TRUE?

- 1) Twenty-five percent of the world population suffer from a type of mental disorder.
- 2) People who suffer from a kind of mental disorder do not talk about it very often.
- 3) Mental health at work is an important theme of World Mental Health Day every year.
- 4) Having wellness programs at work are good for both companies and their workers.

تمرین تستی آزمون بعدی از کتاب آبی

۴۳۰ سوال

۸ پیمانه / ۱۵۰ سوال

آزمون «۵ آذر ماه ۱۴۰۰»

اختصاصی دوازدهم ریاضی (نظام جدید)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد کل سوالات: ۱۱۰ سوال

ریاضی
جکه سعیل

نام درس	تعداد سوال	شماره سوال	زمان پاسخ‌گویی
حسابان ۲	۱۰	۸۱-۹۰	۱۵'
ریاضی پایه	۱۰	۹۱-۱۰۰	۱۵'
هندسه ۳	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۵'
ریاضیات گستاخ	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۵'
هندسه ۱	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۵'
فیزیک ۳	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۵'
زوج کتاب	۲۰	۱۴۱-۱۶۰	۳۰'
		۱۶۱-۱۸۰	۳۰'
شیمی ۳	۱۰	۱۸۱-۱۹۰	۱۰'
زوج کتاب	۲۰	۱۹۱-۲۱۰	۲۰'
		۲۱۱-۲۳۰	۲۰'
جمع کل	۱۱۰	۸۱-۲۳۰	۱۵۰'

پدیدآورندگان

نام درس	نام طراحان	ردیف
حسابان ۲ و ریاضی پایه	کاظم اجلالی، شاهین پروازی، عادل حسینی، فرامرز سپهری، حمید علیزاده	۱
هندسه	امیرحسین ابومحبوب، افشنین خاصه‌خان، کیوان دارابی، محمد صحت‌کار، رضا عباسی‌اصل، احمد رضا فلاخ، سهام مجیدی‌پور، سرژ یقیازاریان تبریزی	۲
ریاضیات گستاخ	امیرحسین ابومحبوب، کیوان دارابی، مصطفی دیواری، محمد صحت‌کار، احمد رضا فلاخ، نیلوفر مهدوی	۳
فیزیک	خسرو ارجمند فرد، عبدالرضا امینی‌نسب، زهره آقامحمدی، محمدعلی راست‌پیمان، سعید شرق، سعید طاهری‌بروجنی، مسعود قره‌خانی	۴
شیمی	عبدالله قم‌زاده، محسن قندچلر، مصطفی کیانی، علیرضا گونه، غلامرضا محیی، حسین مخدومی، سیدعلی میرنوری، مصطفی واثقی، شادمان ویسی	۵
گزینشگر	محمد رضا پورجاوید، احمد رضا چشانی‌پور، ارزگان خانلری، روزبه رضوانی، سید رضا رضوی، امیرحسین طبی، امیر نگهبان، سید رحیم هاشمی دهکردی	۶

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	حسابان ۲ و پایه	هندسه	ریاضیات گستاخ	فیزیک	شیمی
گزینشگر	کاظم اجلالی	کیوان دارابی	امیرحسین ابومحبوب	مصطفی کیانی	ایمان حسین‌نژاد
گروه ویراستاری	علی ارجمند علی مرشد مهدي ملارمضاني	فرزانه حاکپاش	مجتبی تشعی	بهنام شاهنی زهره آقامحمدی حمید زرین کفش	عرفان اعظمی هادی مهدی‌زاده مهلا تابش‌نیا حسن رحمتی‌کوکنده
مسئول درس	عادل حسینی	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب	باک اسلامی	محمد حسن محمد زاده مقدم
مسئول سازی	سمیه اسکندری	سرژ یقیازاریان تبریزی	سرژ یقیازاریان تبریزی	محمد رضا اصفهانی	سمیه اسکندری

گروه فنی و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
نرگس غنی‌زاده	مسئول دفترچه
مدیر گروه: مازیار شیروانی مقدم	گروه مستندسازی
مسئول دفترچه: محمد رضا اصفهانی	میلاد سیاوشی
	حروف نگار
	سوران نعیمی
	ناظر چاپ

گروه آزمون

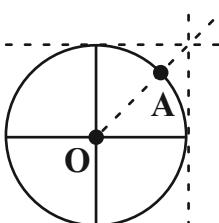
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۳۱-۶۶۶۴۳

حسابان ۲؛ حسابان ۳؛ مثلثات؛ صفحه‌های ۲۳ تا ۳۴ / حسابان ۱؛ مثلثات؛ صفحه‌های ۹۱ تا ۴۶ وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

-۸۱- در دایره مثلثاتی زیر، نقطه A را 135° درجه مثبت دوران می‌دهیم و آن را B نامیم. محیط مثلث AOB کدام است؟

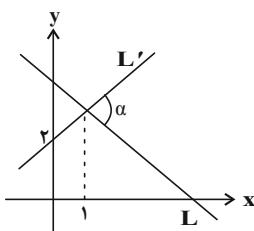
$$\sqrt{2+\sqrt{3}} \quad (1)$$

$$2+\sqrt{2+\sqrt{2}} \quad (2)$$

$$\sqrt{2-\sqrt{2}} \quad (3)$$

$$2+\sqrt{2-\sqrt{2}} \quad (4)$$

-۸۲- دو خط L و L' مطابق شکل در صفحه قرار گرفته‌اند. زاویه α چند درجه است؟

$$75 \quad (1)$$

$$60 \quad (2)$$

$$80 \quad (3)$$

$$105 \quad (4)$$

-۸۳- حاصل عبارت $\frac{\sin 510^\circ - \cos 240^\circ}{\sin(-690^\circ) + \cos 300^\circ}$ کدام است؟

$$-1 \quad (2)$$

$$-\frac{2}{3} \quad (1)$$

$$\frac{2}{3} \quad (4)$$

$$1 \quad (3)$$

-۸۴- از تساوی $(\sqrt[3]{\sin x} - \sqrt[3]{\cos x})(\sqrt[3]{\tan^2 x} + \sqrt[3]{\tan x} + 1) = \sqrt[3]{\cos x}$ مقدار مثبت $\cos x$ کدام است؟

$$\frac{2}{\sqrt{5}} \quad (2)$$

$$\frac{1}{\sqrt{5}} \quad (1)$$

$$\frac{1}{5\sqrt{5}} \quad (4)$$

$$\frac{1}{2\sqrt{5}} \quad (3)$$

-۸۵- اگر $\pi \leq x \leq \frac{3\pi}{4}$ باشد، حاصل ضرب بیشترین مقدار و کمترین مقدار ممکن برای k کدام است؟

$$-2 \quad (2)$$

$$-1 \quad (1)$$

$$-\frac{3\sqrt{2}}{2} \quad (4)$$

$$-2\sqrt{2} \quad (3)$$

محل انجام محاسبات

۸۶- نمودار تابع $f(x) = \tan(\frac{\pi}{3}x - k)$ واحد به سمت راست انتقال می‌دهیم. سپس نمودار تابع به دست آمده را نسبت به محور طول‌ها و محور عرض‌ها قرینه می‌کنیم. اگر نمودار نهایی بر نمودار تابع f منطبق باشد، کمترین مقدار مثبت k کدام است؟

$$\frac{\pi}{2}$$

$$\frac{\pi}{4}$$

$$\pi$$

$$\frac{3\pi}{4}$$

۸۷- یک ماکریم و نزدیک ترین میانیم به آن در نمودار تابع $y = 3\sin(-\frac{\pi}{2}x + 1)$ رأس‌های مقابل یک مستطیل هستند. مساحت این مستطیل کدام می‌تواند باشد؟

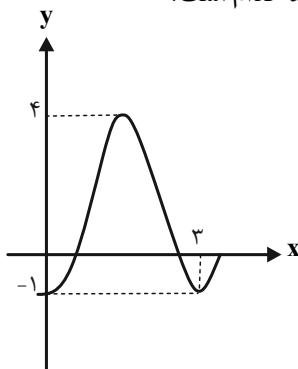
$$21(2)$$

$$19(1)$$

$$25(4)$$

$$23(3)$$

۸۸- شکل زیر، بخشی از نمودار تابع $y = a \cos(b\pi x) + c$ بیش ترین مقدار $a + b + c$ کدام است؟

$$-\frac{5}{3}$$

$$-\frac{2}{3}$$

$$\frac{1}{3}$$

$$-\frac{1}{3}$$

۸۹- فقط چهار عدد از بازه $(-a^2 - 2, 4)$ در دامنه تابع $f(x) = \tan\left(\frac{\pi x}{2}\right)$ قرار ندارند. مجموعه مقادیر ممکن برای $|a|$ کدام است؟

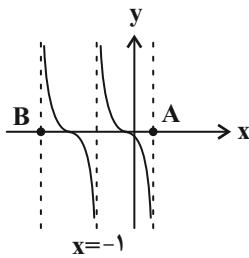
$$(\sqrt{3}, 2] (4)$$

$$[\sqrt{3}, 2) (3)$$

$$[1, \sqrt{3}) (2)$$

$$(1, \sqrt{3}] (1)$$

۹۰- بخشی از نمودار تابع $y = \tan(ax - \frac{\pi}{3})$ به صورت شکل زیر است. طول پاره خط AB کدام است؟

$$2(1)$$

$$2/4(2)$$

$$2/6(3)$$

$$1/2(4)$$

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی ۱: مجموعه، الگو و دنباله، توان های گویا و عبارت های جبری: صفحه های ۱ تا ۲۷، ۴۷ تا ۶۷

حسابان ۱: جبر و معادله: صفحه های ۱ تا ۶

۹۱- اجتماع دو مجموعه A و B دارای ۲۰ عضو است و مجموعه های $(A - B)$ و $(B - A)$ به ترتیب ۶ و ۹ عضو دارند. اگر از هر یک از مجموعه های A و B، ۵ عضو برداشته شود، از مجموعه اشتراک آن ها ۲ عضو کم می شود. تعداد عضوهای اجتماع دو مجموعه جدید کدام است؟

۱۳ (۲)

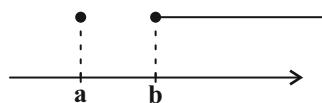
۱۰ (۱)

۱۱ (۴)

۱۲ (۳)

۹۲- نمایش مجموعه $(x^3, 2x - 2, +\infty) - (x^3, 2x - 2, +\infty)$ روی محور اعداد حقیقی به صورت زیر است. طول بازه (۱) کدام است؟

۲ (۱)

 $\frac{1}{2}$ (۲)

۴ (۳)

۱ (۴)

۹۳- اگر $\frac{a+b}{a-b} = \sqrt[4]{14-6\sqrt{5}}$ و $b = \sqrt[4]{14+6\sqrt{5}}$ باشد، حاصل کدام است؟

 $\sqrt{5}$ (۲) $\sqrt{2}$ (۱) $\sqrt{10}$ (۴) $\sqrt{6}$ (۳)

۹۴- اگر $a^3 + \frac{1}{a^3} = 1$ باشد، حاصل $a^3 - \frac{1}{|a|^3}$ کدام است؟

 $\sqrt{5} + 1$ (۲) $\sqrt{5} - 1$ (۱) $4 - \sqrt{5}$ (۴) $4 + \sqrt{5}$ (۳)

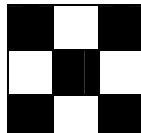
۹۵- اگر $12\sqrt{2x^3 - x + 1} - 13\sqrt{x^3 + 1} + \sqrt{2x^2 - x + 1} + \sqrt{x^2 + 1} + 5x = 0$ باشد، حاصل عبارت

 $\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۱) $\frac{9}{2}$ (۴) $\frac{7}{2}$ (۳)

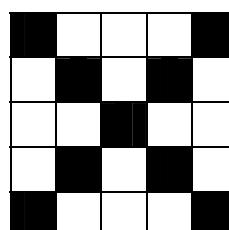
محل انجام محاسبات

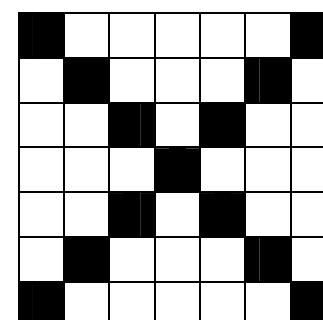
۹۶- در الگوی کاشی کاری زیر، برای نصب ۴۰۰ کاشی سفید به چند کاشی رنگی نیاز است؟

(۱)

(۲)

(۳)

و ...

۶۱) ۴

۶۰) ۳

۴۱) ۲

۴۰) ۱

۹۷- در یک دنباله هندسی، نسبت جملۀ سیزدهم به جملۀ چهارم برابر $\frac{1}{512}$ است. مجموع ده جملۀ اول این دنباله چند برابر مجموع

پنج جمله دوم آن است؟

$$\frac{33}{32} \quad (۲)$$

-۳۱)

$$33 \quad (۴)$$

$$-\frac{31}{32} \quad (۳)$$

۹۸- در یک دنباله حسابی، مجموع ۱۰۲ جملۀ اول دنباله با جملۀ صد و دوم برابر است. جملۀ اول دنباله چند برابر قدر نسبت دنباله است؟

-۴۹) ۴

۴۹) ۳

۵۰) ۲

-۵۰) ۱

۹۹- سه عدد متمایز a , b و c به صورت $a, b, c, \dots$ دنباله حسابی تشکیل می‌دهند و توان‌های چهارم آنها به صورت $\dots, c^4, b^4, a^4$ به صورت

دباله هندسی تشکیل می‌دهند. نسبت $\frac{c}{a}$ کدام است؟

$$-1 - \sqrt{2} \quad (۲)$$

$$-3 - \sqrt{8} \quad (۱)$$

$$-1 - \sqrt{3} \quad (۴)$$

$$-2 - \sqrt{3} \quad (۳)$$

Konkur.in

۱۰۰- چندمین جمله از دنباله حسابی و غیر ثابت $\dots, 14\sqrt[3]{a}, 14\sqrt[3]{a}, \dots, a$, $\frac{15}{2}\sqrt{a}$, a ، می‌تواند صفر باشد؟

۲) شانزدهم

۱) پانزدهم

۴) هجدهم

۳) هفدهم

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هندسه ۳: ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷

$$\text{کدام است؟} \quad \begin{vmatrix} x & 1 & y \\ 3 & 2 & 1 \\ 3 & 2 & 4 \end{vmatrix} \quad \begin{vmatrix} 2 & 1 & x \\ 2 & 1 & 0 \\ 4 & 3 & y \end{vmatrix}$$

۱۰۱ - اگر $= 1$

-۶ (۴)

۶ (۳)

-۹ (۲)

۹ (۱)

۱۰۲ - اگر A ماتریسی 3×3 و $-3 = |A|$ باشد حاصل $|A^3|$ برابر با کدام است؟

۱۰۳ - اگر هر یک از درایه‌های یک ماتریس قطری 3×3 را در شماره سطر و ستون آن ضرب کنیم، آن‌گاه دترمینان ماتریس حاصل چند برابر دترمینان ماتریس اولیه است؟

۶۴ (۴)

۳۶ (۳)

۲۷ (۲)

۸ (۱)

۱۰۴ - اگر A و B دو ماتریس وارون پذیر باشند، کدام رابطه لزوماً درست نیست؟

$$|AB^T A^{-1}| = |B|^2 \quad (۲)$$

$$|AB - I| = |BA - I| \quad (۱)$$

$$|A^2 - 2AB + B^T| = |A - B|^2 \quad (۴)$$

$$|ABA^{-1} - kI| = |B - kI| \quad (۳)$$

۱۰۵ - اگر باشد، آنگاه مجموع درایه‌های ماتریس A کدام است؟

 $-\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۴) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۳) $-\sqrt{3}$ (۲) $\sqrt{3}$ (۱)

۱۰۶ - اگر درایه x در ماتریس A دو برابر شود، مقدار دترمینان نیز دو برابر می‌شود. مقدار k کدام است؟

۲ (۴)

۱ (۳)

-۱ (۲)

-۲ (۱)

۱۰۷ - اگر A و B دو ماتریس 2×2 باشند، مقدار a کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

-۱ (۲)

۱ (۱)

۱۰۸ - اگر A ماتریس مرتبه ۲ و $-4I = A^2$ باشد، دترمینان ماتریس $A - 2I$ کدام است؟

 ± 16 (۴) ± 4 (۳) ± 8 (۲) ± 4 (۱)

۱۰۹ - اگر باشد، آن‌گاه دترمینان ماتریس $A^{-1} + B^{-1}$ کدام است؟

۱۲ (۴)

۲ (۳)

۶ (۲)

۳ (۱)

۱۱۰ - اگر A ماتریس 3×3 و $|2A| = 2|A|$ دترمینان ماتریس A کدام است؟ ($|A| \neq 0$)

 $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضیات گستره: آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵

۲۸
۱۱۱- اگر $24x \equiv 56$ باشد، کوچک‌ترین مقدار سه رقمی x ، مضرب کدام عدد است؟

۱۴ (۴)

۸ (۳)

۲۱ (۲)

۶ (۱)

۱۱۲- اگر ۱۲ روز بعد شنبه باشد، چندروز قبل دوشنبه بوده است؟

۲۵ (۴)

۴۶ (۳)

۴۸ (۲)

۳۳ (۱)

۱۱۳- اگر a و b دو عدد صحیح و $21a \equiv 15b$ باشد، آنگاه باقی مانده تقسیم $a+b$ بر ۴ کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۱۱۴- اعداد $5a+1$ و $9a-17$ به پیمانه ۷ هم نهشت هستند. مقدار b کدام باشد تا اعداد $10a+2$ و $3b+36$ به پیمانه ۷ هم نهشت باشند؟

۸۵ (۴)

۴۲ (۳)

۵۷ (۲)

۶۹ (۱)

۱۱۵- باقی مانده تقسیم عدد $\overline{a12a21}$ بر ۴۴ کدام است؟

۳۴ (۴)

۳۵ (۳)

۹ (۲)

۱۰ (۱)

۱۱۶- اگر p عددی اول و n عددی طبیعی باشد، به طوری که $1 - 8n + 2|pn + 3n + 2$ ، مجموع ارقام بزرگ‌ترین عدد دو رقمی n کدام است؟

۱۸ (۴)

۱۶ (۳)

۱۴ (۲)

۱۲ (۱)

۱۱۷- باقی مانده تقسیم عدد طبیعی a بر ۲۱ و ۱۹ به ترتیب برابر ۱۱ و ۱۰ است. مجموع ارقام کوچک‌ترین مقدار a کدام است؟

۱۷ (۴)

۱۵ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۱۱۸- اگر عدد $\overline{a0aba}$ در تقسیم بر ۱۳ باقی مانده ۲ داشته باشد، حداقل مقدار $a+b$ کدام است؟

۱۷ (۴)

۱۸ (۳)

۱۵ (۲)

۱۴ (۱)

۱۱۹- مجموع ارقام کوچک‌ترین عدد چهار رقمی به صورت $\overline{abab}$ که بر ۲۴ بخش پذیر باشد کدام است؟

۱۴ (۴)

۱۲ (۳)

۱۰ (۲)

۸ (۱)

۱۲۰- مربع عدد $\overline{1aa}$ برابر با عدد پنج رقمی $\overline{b40ba}$ است. حاصل $a+b$ کدام است؟

۷ (۴)

۸ (۳)

۹ (۲)

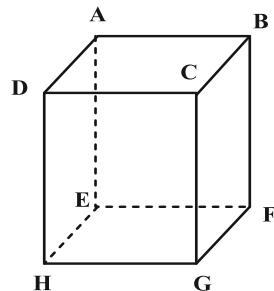
۱۰ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هنده سه ۱: تجسم فضایی: صفحه های ۷۷ تا ۹۶

۱۲۱- اگر تعداد یال هایی که در مکعب شکل زیر با یال AB , متقاطع, موازی و متنافر باشند را به ترتیب با m , n و p نمایش دهیم، آنگاهحاصل $m - n + p$ کدام است؟

۳ (۱)

۴ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

۱۲۲- چه تعداد از گزاره های زیر همواره درست است؟

الف) دو صفحه عمود بر یک صفحه، موازی یکدیگرند.

ب) دو خط عمود بر یک خط در فضا، موازی یکدیگرند.

پ) دو خط عمود بر یک صفحه، موازی یکدیگرند.

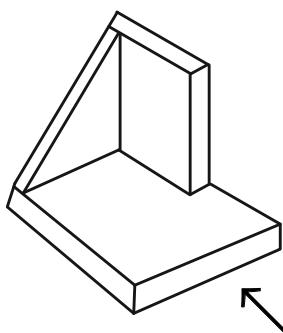
ت) دو صفحه عمود بر یک خط، موازی یکدیگرند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

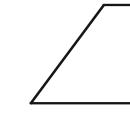
۱ (۱)

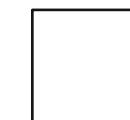
۱۲۳- کدام یک از نمایهای شکل مقابل، نادرست رسم شده است؟

نمای چپ:

نمای رویرو:

نمای بالا:

۴) هیچکدام

۳) نمای بالا

۲) نمای چپ

۱) نمای رو به رو

۱۲۴- اگر دو خط d_1 و d_2 در فضا بر خط d_3 عمود باشند، آنگاه این دو خط نسبت به یکدیگر کدام وضعیت را نمی توانند داشته باشند؟

۲) متقاطع

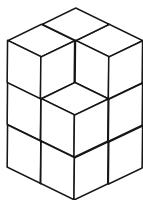
۱) موازی

۴) هر سه حالت امکان پذیر است

۳) متنافر

محل انجام محاسبات

۱۲۵- اگر سازه مقابله (شامل یازده مکعب کوچک) را به طور کامل در یک مخزن رنگ فرو ببریم، تعداد مکعب‌هایی که فقط سه وجه آنها

رنگی می‌شود، کدام است

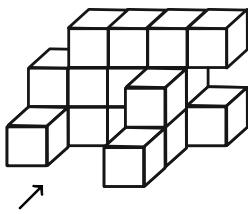
۴ (۱)

۵ (۲)

۶ (۳)

۷ (۴)

۱۲۶- سازه زیر از معکب‌های یکسان تشکیل شده است. مساحت تصویر نمای بالای این سازه چند برابر مساحت تصویر نمای رو به روی

آن است؟

$\frac{9}{13}$ (۲)

$\frac{5}{6}$ (۱)

$\frac{8}{13}$ (۴)

$\frac{2}{3}$ (۳)

۱۲۷- دو صفحه P و Q متقطع‌اند و خط d با صفحه P موازی است. وضعیت خط d نسبت به صفحه Q کدام است؟

(۱) خط d با صفحه Q موازی است

(۲) هر سه حالت امکان پذیر است

۱۲۸- کدام یک از گزاره‌های زیر همواره درست است؟

(۱) هر گاه خطی یکی از دو خط موازی را قطع کند، دیگری را نیز قطع می‌کند.

(۲) از یک نقطه خارج یک صفحه، بی‌شمار صفحه‌می‌توان بر صفحه مفروض عمود رسم کرد

(۳) هرگاه خطی با یکی از دو خط متنافر، موازی باشد، با خط دیگر متنافر است.

(۴) از هر نقطه غیر واقع بر یک خط، تنها یک خط متنافر با آن خط می‌گذرد.

۱۲۹- صفحه P نیم کرده‌ای به شعاع ۶ واحد را قطع کرده است. اگر فاصله مرکز نیم کره تا مرکز سطح مقطع حاصل برابر ۴ واحد باشد،

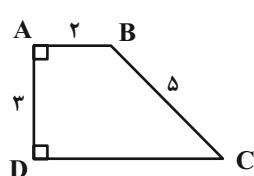
مساحت این سطح مقطع کدام است؟

24π (۴)

20π (۳)

18π (۲)

16π (۱)

۱۳۰- حجم حاصل از دوران ذوزنقه قائم الزاویه ABCD حول ضلع AB کدام است؟

42π (۱)

46π (۲)

48π (۳)

54π (۴)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک ۳: دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۲۹ تا ۴۶

۱۳۱- اگر نمودار تغییرات تندي بر حسب زمان برای چتر بازی که از یک بالگرد ساکن در آسمان رها می‌شود، تا رسیدن به زمین، مطابق شکل زیر باشد، در کدام مرحله بزرگی نیروی مقاومت هوا بیشتر از بزرگی نیروی وزن چتر و چتر باز است؟

- ۱) ۱
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

۱۳۲- صندوقی به جرم 120 kg با نیروی ثابت و افقی به اندازه 540 N از حال سکون روی سطحی افقی کشیده می‌شود. اگر پس از

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}) \quad \text{گذشت یک دقیقه نیروی افقی حذف شود، صندوق چند ثانیه پس از قطع نیرو می‌ایستد؟ (۴/۰ = ۰/۴)$$

- ۱) ۳/۵
۲) ۷/۵
۳) ۲/۵
۴) ۲۲/۵

۱۳۳- در شکل زیر، کمینه و بیشینه اندازه نیروی $\vec{F}$ به ترتیب از راست به چپ چند نیوتون باشد تا جسم m بر روی سطح افقی لغزد؟

۱۳۴- نمودار سرعت - زمان متحرکی به جرم 4 kg که روی خطی راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. به ترتیب از راست به چپ، اندازه نیروی خالص وارد بر آن در بازه‌های زمانی $t_1 = ۱/۷\text{ s}$ تا $t_۲ = ۳/۲\text{ s}$ و $t_۳ = ۳/۹\text{ s}$ تا $t_۴ = ۳/۹\text{ s}$ چند نیوتون

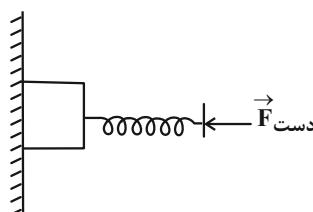

۱۳۵- نمودار اندازه نیروی کشسانی فنرهای A و B بر حسب تغییر طول آن‌ها مطابق شکل زیر است. اگر جسمی را به فنر A ببندیم و روی سطحی افقی با ضریب اصطکاک جنبشی $\mu_k = ۰/۰ = ۰/۲$ با اعمال نیرو به فنر، با سرعت ثابت به حرکت درآوریم، تغییر طول فنر برابر با x_A می‌شود. اگر همان جسم را به فنر B ببندیم و از سقف آویزان می‌کنیم، هنگام رسیدن به تعادل، تغییر طول فنر برابر با x_B می‌شود. نسبت $\frac{x_A}{x_B}$ کدام است؟ (جرم فنرها ناچیز است).

محل انجام محاسبات

۱۳۶- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم 3 kg به وسیله نیروی افقی دست توسط فنر با ثابت فنر $400 \frac{\text{N}}{\text{m}}$ به دیوار قائمی با ضریب اصطکاک ایستایی $2/0 = \mu$ فشرده شده است. اگر جسم در آستانه لغزش قرار داشته باشد، تغییرات طول فنر نسبت به حالت عادی اش چند سانتی‌متر است؟ ($\text{g} = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

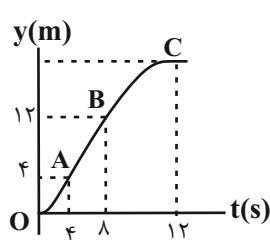
- ۷۵ (۱)
۳۷/۵ (۲)
۱۵۰ (۳)
۳۰۰ (۴)

۱۳۷- اگر به فنر قائمی با جرم ناچیز که طول عادی آن برابر با 30 cm است وزنهای 600 g کمی آویزان کنیم، پس از ایجاد تعادل، طول فنر به 35 cm رسد. اگر 200 g به جرم وزنه اضافه کنیم و مجموعه جرم و فنر را به سقف آسانسوری ساکن آویزان کنیم و آسانسور با شتاب ثابت و رو به پایین از حال سکون شروع به حرکت کند، در این حالت طول فنر مجدداً به 35 cm رسد. پس

$$(\text{g} = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}) \quad (\text{m} = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}})$$

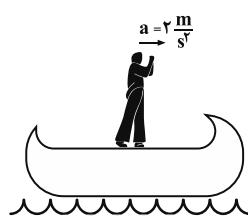
- ۴۵ (۴)   ۴۰ (۳)   ۳۰ (۲)   ۲۰ (۱)

۱۳۸- نمودار مکان - زمان شکل زیر، مربوط به بالابری است که جرمی 800 kg را در راستای قائم از سطح زمین تا ارتفاع معینی بالا می‌برد. اگر در شکل OA و BC قسمتی از یک سهمی و AB خط راست باشد، اختلاف بیشترین و کمترین اندازه نیروی که سطح بالابر بر جسم وارد می‌کند چند نیوتون است؟ ($\text{g} = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

- ۴۰۰ (۱)
۶۰۰ (۲)
۸۰۰ (۳)
۱۲۰۰ (۴)

۱۳۹- شخصی به جرم 60 kg درون قایقی به جرم 100 kg قرار دارد و قایق بر روی آب ساکن است. اگر شخص با شتاب $2 \frac{\text{m}}{\text{s}}^2$ به سمت راست حرکت کند، قایق چگونه حرکت می‌کند؟ (از اصطکاک بین کف قایق و آب صرف نظر شود).

- ۱) با شتاب ثابت $1/2 \frac{\text{m}}{\text{s}}^2$ به سمت چپ حرکت می‌کند.
۲) با شتاب ثابت $2 \frac{\text{m}}{\text{s}}^2$ به سمت چپ حرکت می‌کند.
۳) قایق بر روی آب ساکن خواهد بود.
۴) با شتاب ثابت $1/2 \frac{\text{m}}{\text{s}}^2$ به سمت راست حرکت می‌کند.

۱۴۰- به یک جسم 5 kg کیلوگرمی همزمان چهار نیروی 25 N ، 10 N ، 5 N و 15 N بیرونی وارد می‌شود و جسم در حال تعادل است. اگر فقط نیروی 25 N بیرونی حذف شود و دیگر نیروها با همان اندازه و جهت اثرگذار باشند، اندازه تغییر سرعت جسم بعد از 25 چند متر بر ثانیه خواهد شد؟

- ۱۲ (۴)   ۷/۵ (۳)   ۱۰ (۲)   ۵ (۱)

فیزیک ۱: فیزیک و اندازه‌گیری، ویژگی‌های فیزیکی مواد، کار، انرژی و توان، دما و گرمای: صفحه‌های ۱ تا ۱۲۶ وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

توجه:

دانشآموزان گرامی، توجه کنید که دروس فیزیک (۱) و فیزیک (۲) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سؤال فیزیک (۱) و یا فیزیک (۲) (فقط به یکی از آنها) پاسخ دهید.

۱۴۱- مقدار $1 \frac{N}{\mu g}$ بر حسب متر بر مجذور ثانیه مطابق با کدام گزینه است؟۱۰^۹ (۴)۱۰^{-۹} (۳)۱۰^۶ (۲)۱۰^{-۶} (۱)۱۴۲- نسبت چگالی ماده A به ماده B برابر با $\frac{1}{4}$ است. اگر قطر گلوله توپر ساخته شده از ماده A و اختلاف جرم دو گلوله $440g$ باشد، جرم گلوله‌ای که از ماده B ساخته شده، چند گرم است؟ (دما ثابت است).

۴۰۰ (۴)

۲۰۰ (۳)

۱۰۰ (۲)

۵۰ (۱)

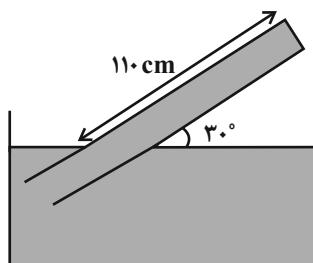
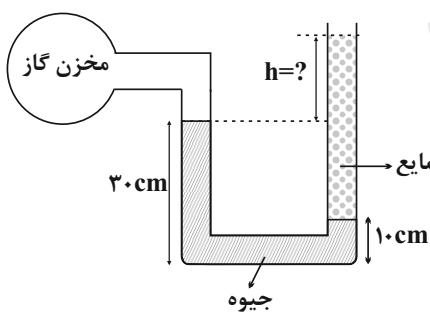
۱۴۳- در شکل زیر جیوه در حال تعادل است. اگر فشار هوای محیط $75cmHg$ باشد، اندازه نیرویی که از طرف جیوه بر انتهای بستهلوله وارد می‌شود، چند نیوتن است؟ ($10 \frac{N}{kg} = \rho_{Hg} = 13500 \frac{kg}{m^3}$ است).

۵۴ (۱)

۲۷ (۲)

۲۷۰ (۳)

۵۴۰ (۴)

۱۴۴- مطابق شکل زیر، درون لوله U شکلی که به یک مخزن گاز با فشار $80kPa$ وصل شده است، جیوه با چگالی $\frac{kg}{m^3} = 13600$ و مایعی باچگالی $\frac{kg}{m^3} = 2000$ در حال تعادل قرار دارند. اگر فشار هوای محیط 10^5 پاسکال باشد، ارتفاع h چند سانتی‌متر است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

۳۶ (۱)

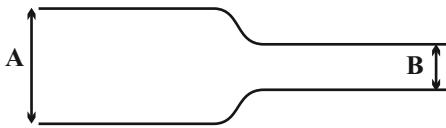
۱۶ (۲)

۲۶ (۳)

۴۶ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۴۵- در شکل زیر، در هر دقیقه ۶۰ لیتر آب از مقطع A، با تندي ثابت وارد لوله افقی می‌شود. اگر شعاع مقطع A و B به ترتیب ۱۰cm و ۵cm باشد، اندازه اختلاف تندي عبور آب از دو مقطع A و B چند متر بر ثانیه است؟ ($\pi = 3$) و جریان آب پایا و به صورت لایه‌ای است.

(۱) ۰/۱

(۲) ۰/۲

(۳) ۰/۱۵

(۴) ۰/۵

۱۴۶- گلوله‌ای به جرم ۲kg را از سطح زمین و در راستای قائم با تندي اولیه v_1 رو به بالا پرتاب می‌کنیم. در لحظه‌ای که گلوله به ارتفاع ۵ متری از سطح زمین می‌رسد، تندي آن نسبت به نقطه پرتاب $\frac{m}{s}$ کاهش می‌یابد. اگر تا این لحظه، اندازه کار نیروی مقاومت

هوا بر روی گلوله J باشد، v_1 چند متر بر ثانیه است؟ ($g = 10\text{m/s}^2$ و نیروی مقاومت هوا را ثابت در نظر بگیرید).

۱۸ (۴)

۱۶ (۳)

۱۴ (۲)

۱۲ (۱)

۱۴۷- کوهنوردی به جرم ۹۰ کیلوگرم در مدت زمان ۴ ساعت، قله‌ای به بلندی 2000m را فتح می‌کند. اگر بازدۀ کوهنورد ۲۵ درصد

باشد، آهنگ متوسط انرژی مصرفی توسط کوهنورد چند واحد SI است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

۷۵۰ (۴)

۵۰۰ (۳)

۱۲۵ (۲)

۳۱/۲۵ (۱)

۱۴۸- طول ضلع یک مکعب توپر مسی در دمای 10°C برابر با 50cm است. دمای مکعب را چند درجه فارنهایت افزایش دهیم تا

مساحت کل آن $25/5\text{cm}^2$ افزایش یابد؟ ($\alpha_{cu} = 17 \times 10^{-6}\text{K}^{-1}$)

۴۵ (۴)

۲۵ (۳)

۹۰ (۲)

۵۰ (۱)

۱۴۹- به مقداری یخ C° با آهنگ ثابت $\frac{J}{s}$ ۳۰۰ گرما می‌دهیم و پس از گذشت 440s ، مقدار $\frac{2}{3}$ یخ ذوب می‌شود. چند ثانیه دیگر به

گرما دادن ادامه دهیم تا در پایان، فقط آب با دمای 10°C در اختیار داشته باشیم؟ ($L_F = 330 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}$ ، آب $c = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}$)

۷۴۴ (۴)

۸۴ (۳)

۳۰۴ (۲)

۲۲۰ (۱)

۱۵۰- در ظرفی به حجم $2L$ ، گاز کامل اکسیژن با فشار $4/5\text{atm}$ و در ظرف دیگری گاز کامل هیدروژن با فشار 3atm وجود دارد. اگر تعداد مولکول‌های گاز اکسیژن در ظرف اول سه برابر تعداد مولکول‌های گاز هیدروژن در ظرف دوم باشد، حجم ظرف دوم چند سانتی‌متر مکعب است؟ (دمای هر دو گاز یکسان است).

۱۸۰۰ (۴)

۳۰۰۰ (۳)

۱۰۰۰ (۲)

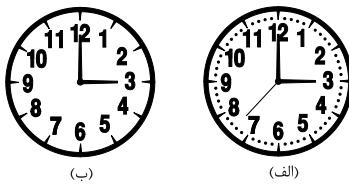
۲۰۰۰ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک ۱: آشنا

- ۱۵۱- در شکل زیر دو ساعت عقربه‌ای را مشاهده می‌کنید که مدرج شده‌اند، وقت اندازه‌گیری هر یک به ترتیب از راست به چپ (الف و ب) بر حسب دقیقه چیست و کدام ساعت دقیق‌تر است؟

(۲) ۱، ۵، (ب)

(۴) ۱، $\frac{1}{6}$, (ب)(۱) $\frac{1}{6}$, ۵, (الف)(۳) $\frac{1}{6}$, ۱, (الف)

- ۱۵۲- درصد حجمی آهن در آلیاژی از سرب و آهن به چگالی $10/2\text{ g/cm}^3$ ، چند برابر درصد حجمی آهن در آلیاژ دیگری از سرب و آهن به چگالی $11g/\text{cm}^3$ است؟ ($\rho_{\text{سرب}} = 11\text{ g/cm}^3$ ، $\rho_{\text{آهن}} = 9/4\text{ g/cm}^3$)

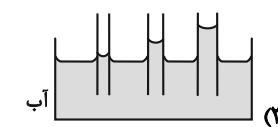
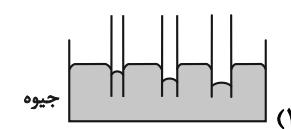
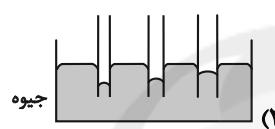
(۴)

(۳)

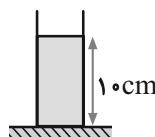
(۲)

(۱)

- ۱۵۳- کدام گزینه، خاصیت مویینگی در لوله‌های مویین شیشه‌ای تمیز را درست نشان داده است؟

- ۱۵۴- مطابق شکل زیر، در یک استوانه بلند به سطح مقطع 20 cm^2 تا ارتفاع 10 cm از یک مایع به چگالی 1250 g بر لیتر قرار دارد و فشار در کف لوله P_1 است. تقریباً چند سانتی‌متر مکعب از مایع دیگری به چگالی 800 g بر لیتر به مایع داخل لوله اضافه کنیم. تا فشار در کف لوله به $1/02P_1$ برسد؟ ($\rho_{\text{آب}} = 10\text{ N/kg}$ ، $P_0 = 75\text{ cmHg}$ ، $\rho_{\text{جیوه}} = 13/5\text{ g/cm}^3$ و $\rho_{\text{روغن}} = 1/8\text{ g/cm}^3$)

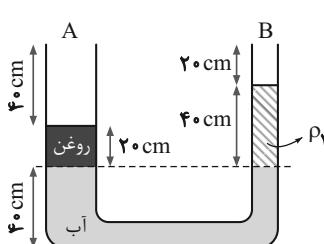
۲۵۶/۲۵ (۲)

۲۵۶۲/۵ (۴)

۵۱/۲۵ (۱)

۵۱۲/۵ (۳)

- ۱۵۵- در شکل زیر، سطح مقطع لوله‌های A و B به ترتیب 300 cm^2 و 100 cm^2 است و در لوله U شکل، آب، روغن و مایع نامعلوم ρ_3 به حال تعادل قرار دارند. در لوله A آنقدر روغن می‌ریزیم تا این لوله کاملاً پر شود. در این صورت چند گرم از مایع ρ_3 از لوله B به بیرون می‌ریزد؟ ($\rho_{\text{آب}} = 1\text{ g/cm}^3$ ، $\rho_{\text{روغن}} = 1/8\text{ g/cm}^3$)

(۱) ۴۸۰

(۲) ۶۴۰

(۳) ۳۲۰

(۴) ۲۴۰

۱۵۶- اگر سرعت متحرکی به جرم m به اندازه 5 m/s افزایش یابد، افزایش انرژی جنبشی آن $\frac{5}{4}$ انرژی جنبشی اولیه‌اش می‌شود.

سرعت اولیه متحرک چند متر بر ثانیه بوده است؟

۲۰ (۴)

۱۵ (۳)

۱۰ (۲)

۶/۲۵ (۱)

۱۵۷- یک ماشین بالابر، برای بالا بردن وزنه‌ای به جرم 50 kg تا ارتفاع معینی از سطح زمین، $J = 2000 \text{ J}$ انرژی مصرف می‌کند. اگر این وزنه از ارتفاع فوق بدون سرعت اولیه در شرایط خلا رها شود، با تندی 8 m/s به زمین می‌رسد، بازده این ماشین چند درصد

است؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$)

۸۰ (۴)

۷۵ (۳)

۶۰ (۲)

۵۵ (۱)

۱۵۸- یک تیرآهن در اثر افزایش دمای 50°C درجه سلسیوس، $0/0$ درصد به طولش اضافه می‌شود. ضریب انبساط طولی این تیرآهن در کدام است؟ SI

 8×10^{-5} (۴) 6×10^{-5} (۳) $1/6 \times 10^{-5}$ (۲) $1/2 \times 10^{-5}$ (۱)

۱۵۹- درون ظرفی با دمای 20°C درجه سلسیوس، $5/0$ کیلوگرم آب با دمای 30°C و یک قطعه آلومینیم به جرم یک کیلوگرم و دمای 80°C می‌اندازیم. اگر دمای تعادل مجموعه 40°C باشد، ظرفیت گرمایی ظرف چند J/K است؟ ($\text{Aluminum} = 900 \text{ J/kg}\cdot\text{K}$)

و $\text{Water} = 4200 \text{ J/kg}\cdot\text{K}$ و اتلاف انرژی نداریم).

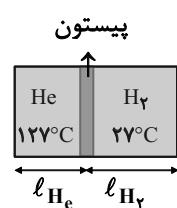
۷۵ (۴)

۱۵۰ (۳)

۷۵۰ (۲)

۱۵۰۰ (۱)

۱۶۰- مطابق شکل زیر، داخل استوانه‌ای عایق که دو انتهای آن بسته است، پیستونی می‌تواند آزادانه حرکت کند. اگر در یک سمت آن 40 g گاز کامل هیدروژن در دمای 27°C و در سمت دیگر آن 20 g گاز کامل هلیم در دمای 127°C وجود داشته باشد، در هنگامی که پیستون در حال تعادل است، طول قسمت شامل هیدروژن چند برابر طول قسمت شامل هلیم است؟

$$(M_{\text{He}} = 4 \text{ g/mol}, M_{\text{H}_2} = 2 \text{ g/mol})$$

۳ (۱)

 $\frac{1}{3} (2)$ $\frac{3}{4} (3)$ $\frac{4}{3} (4)$

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک ۲: الکتریسیته ساکن، جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم، مغناطیس: صفحه های ۱ تا ۸

- ۱۶۱- سه بار الکتریکی نقطه ای مطابق شکل زیر بر روی یک خط راست ثابت شده اند. اگر برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_1 از طرف دو بار دیگر هماندازه و در خلاف جهت با برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_2 از طرف بارهای q_1 و q_2 باشد، نسبت

$$\begin{array}{c} \leftarrow \qquad \rightarrow \\ \text{---} \\ q_1 < 0 \qquad q_2 = -q_1 \qquad q_3 > 0 \end{array}$$

$$\frac{279}{16} \quad (4)$$

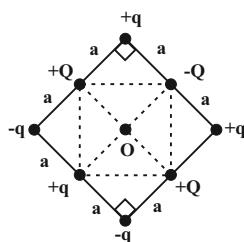
$$\frac{63}{8} \quad (3)$$

$$9 \quad (2)$$

$$\frac{9}{16} \quad (1)$$

کدام است؟ $\frac{q_1}{q_3}$

- ۱۶۲- چینش چند بار الکتریکی نقطه ای به صورت زیر است. اگر میدان الکتریکی برایند در نقطه O (مرکز مشترک مربع ها) صفر باشد،

$$\begin{array}{l} \frac{\sqrt{2}}{2} \quad (2) \\ \sqrt{2} \quad (4) \end{array}$$

حاصل کدام است؟ $\left| \frac{Q}{q} \right|$

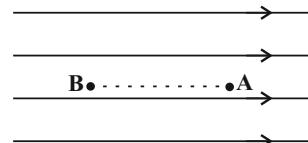
$$\sqrt{2} - 1 \quad (1)$$

$$2\sqrt{2} \quad (3)$$

- ۱۶۳- مطابق شکل، ذره ای با بار الکتریکی $C = 5\mu C$ و جرم $16g$ درون میدان الکتریکی یکنواختی از نقطه A با پتانسیل الکتریکی

- $100V$ و از حال سکون رها می شود. اگر ذره با تندی $\frac{m}{s}$ از نقطه B بگذرد، پتانسیل الکتریکی نقطه B چند ولت است؟ (از

نیروی وزن و اتلاف انرژی صرف نظر شود).

$$\begin{array}{l} 140 \quad (2) \\ 180 \quad (4) \end{array}$$

$$60 \quad (1)$$

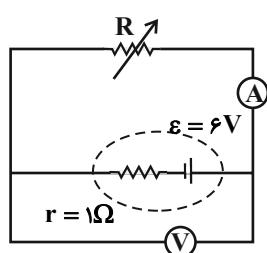
$$20 \quad (3)$$

- ۱۶۴- اگر فاصله بین صفحه های یک خازن تخت باردار را دو برابر کرده و با تغییر اختلاف پتانسیل دو سر آن، $C = 2\mu F$ به بار الکتریکی خازن اضافه کنیم، انرژی ذخیره شده در خازن ۸ برابر می شود. بار اولیه خازن چند میکروکولون بوده است؟

$$\begin{array}{l} \frac{3}{4} \quad (4) \\ \frac{3}{2} \quad (3) \\ 2 \quad (2) \\ \frac{2}{3} \quad (1) \end{array}$$

- ۱۶۵- در مدار شکل زیر، اگر مقاومت متغیر R را 3Ω افزایش دهیم، عددی که آمپرسنج ایدهآل نشان می دهد، نصف می شود. در این

صورت عددی که ولتسنج ایدهآل نشان می دهد نسبت به حالت اول چند برابر می شود؟

Konkur.in

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{5}{4} \quad (2)$$

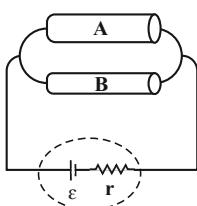
$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

$$\frac{5}{2} \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

۱۶۶- مطابق شکل زیر، دو سیم فلزی توپر A و B با طول‌های مساوی به یک مولد متصل‌اند. اگر مقاومت ویژه و سطح مقطع سیم A به ترتیب ۳ و ۲ برابر مقاومت ویژه و سطح مقطع سیم B باشد، توان الکتریکی مصرفی در سیم A چند برابر توان الکتریکی مصرفی در سیم B است؟ (دما ثابت است و از اتفاف انرژی صرف نظر کنید).

$$\frac{2}{3}$$

$$\frac{1}{6}$$

$$\frac{3}{2}$$

$$6$$

۱۶۷- توان تولیدی و توان تلف شده در یک باتری به ترتیب ۲۰W و ۲W است. اگر مقاومت خارجی مدار برابر با $\frac{4}{5}\Omega$ باشد، افت پتانسیل در دو سر مولد چند ولت است؟

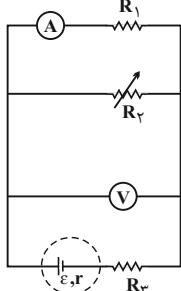
$$0/5$$

$$1/3$$

$$2/2$$

$$9/1$$

۱۶۸- در مدار شکل زیر، اگر مقاومت متغیر R_2 را کاهش دهیم، اعدادی که ولتسنج ایده‌آل و آمپرسنج ایده‌آل نشان می‌دهند، به ترتیب از راست به چه چگونه تغییر خواهند کرد؟

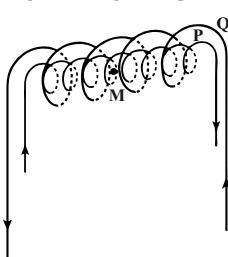
(۱) افزایش می‌یابد - کاهش می‌یابد.

(۲) کاهش می‌یابد - افزایش می‌یابد.

(۳) کاهش می‌یابد - کاهش می‌یابد.

(۴) افزایش می‌یابد - افزایش می‌یابد.

۱۶۹- در شکل زیر، دو سیم‌لوله آرمانی P و Q هم محور و دارای طول یکسان ۵۰ سانتی‌متر می‌باشند. اگر تعداد دور سیم‌لوله P، برابر با ۱۰۰ دور، تعداد دور سیم‌لوله Q، برابر با ۱۵۰ دور و جریان عبوری از آن در جهت نشان داده شده، ۴ آمپر باشد، جریان عبوری از سیم‌لوله P در جهت نشان داده شده چند آمپر باشد تا بزرگی میدان مغناطیسی خالص در نقطه M (روی محور مشترک سیم‌لوله‌ها) برابر با $\frac{2}{4}$ گاوس شود؟ ($\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}}$)

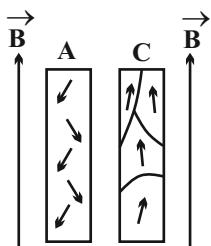
$$(۱) ۴ یا ۶$$

$$2$$

$$5 یا ۶$$

$$7 یا ۵$$

۱۷۰- در شکل زیر و در یک میدان مغناطیسی خارجی قوی یکنواخت، نحوه قرار گرفتن دو قطبی‌های مغناطیسی دو ماده A و C نشان داده شده است. با توجه به نحوه قرارگیری دو قطبی‌ها، ماده A..... و ماده C..... است.

(۱) فرومغناطیسی - فرمغناطیسی یا پارامغناطیسی

(۲) دیامغناطیسی - فرمغناطیسی

(۳) دیامغناطیسی - پارامغناطیسی یا فرمغناطیسی

(۴) پارامغناطیسی - دیامغناطیسی

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک ۲: آشنا

۱۷۱- سه جسم A، B و C را دو به دو به یکدیگر نزدیک می‌کنیم. وقتی A و B به یکدیگر نزدیک می‌شوند، همدیگر را با نیروی الکتریکی جذب می‌کنند و اگر B و C را به یکدیگر نزدیک کنیم، یکدیگر را با نیروی الکتریکی دفع می‌کنند. کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند صحیح باشد؟

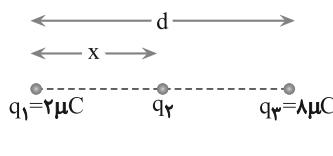
(۲) B و C بار غیرهمنام دارند.

(۱) A و C بار همنام و هماندازه دارند.

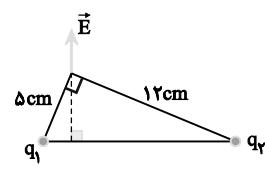
(۴) بدون بار و B باردار است.

(۳) بدون بار و C باردار است.

۱۷۲- سه بار نقطه‌ای مطابق شکل زیر بر روی یک خط قرار دارند. اگر برایند نیروهای الکتریکی وارد بر هر یک از بارها از طرف دو بار دیگر صفر باشد، بار الکتریکی q_2 چند میکروکولن است؟

 $\frac{2}{9}$ (۲) $-\frac{2}{9}$ (۱) $\frac{8}{9}$ (۴) $-\frac{8}{9}$ (۳)

۱۷۳- دو ذره باردار مطابق شکل زیر، در دو رأس یک مثلث قائم الزاویه قرار دارند. بردار میدان الکتریکی خالص این دو ذره در رأس دیگر مطابق شکل است. $\frac{q_1}{q_2}$ کدام است؟

 $\frac{5}{12}$ (۲) $\frac{25}{144}$ (۱) $\frac{144}{25}$ (۴) $\frac{12}{5}$ (۳)

۱۷۴- ظرفیت خازنی $12 \mu\text{F}$ و بار الکتریکی آن q است. اگر به مقدار 3mC بار الکتریکی را از صفحه منفی جدا کرده و به صفحه مثبت منتقل کنیم، انرژی ذخیره شده در خازن به اندازه 8J زیاد می‌شود. q چند میلیکولن است؟

(۴) $30/5$ (۳) $3/5$ (۲) $30/5$ (۱) $3/5$

۱۷۵- مقاومت یک سیم مسی در دمای 20°C برابر با 40Ω است. از سیم جریان الکتریکی عبور می‌کند و در اثر افزایش دما، مقاومت الکتریکی آن به $46/8\Omega$ می‌رسد. دمای سیم در این حالت، چند درجه سلسیوس است؟ ($\alpha = 0.0068/\text{مس}$)

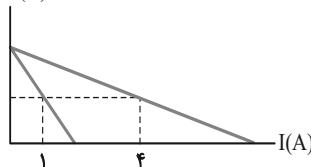
(۴) 45 (۳) $37/5$ (۲) 25 (۱) $22/5$

۱۷۶- شکل زیر، نمودار اختلاف پتانسیل دو سر یک باتری بر حسب جریان عبوری از آن را در دو حالت نو و فرسوده نشان می‌دهد. در

حالته که این باتری نو است، مقاومت داخلی آن ۲ اهم می‌باشد. با فرسوده شدن این باتری، مقاومت داخلی آن نسبت به حالت نو چند

V(V)

اهم تغییر می‌کند؟

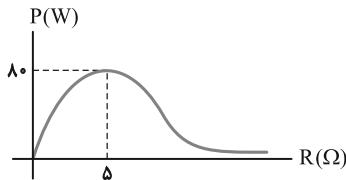
(۲) $1/5$ (۱) $0/5$ (۴) 8 (۳) 6

محل انجام محاسبات

۱۷۷- مقاومت متغیری را به دو سر یک مولد وصل می‌کنیم و نمودار توان خروجی مولد بر حسب مقاومت متغیر مطابق شکل زیر می‌شود.

نیروی محرکه مولد چند ولت است؟

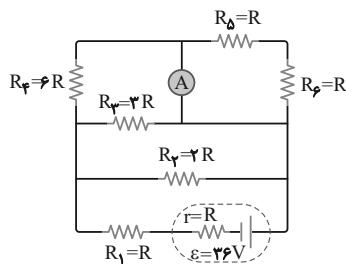
۵۰ (۱)

۴۰ (۲)

۱۶ (۳)

۳۲ (۴)

۱۷۸- در مدار شکل زیر، اگر آمپرسنج ایده‌آل مقدار ۱A را نشان دهد، مقاومت R چند اهم است؟

۱ (۱)

۲ (۲)

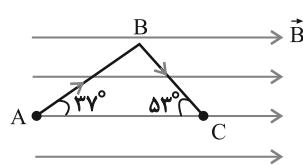
۳ (۳)

۴ (۴)

۱۷۹- مطابق شکل زیر، قطعه سیم ABC حامل جریان $I=2A$ در جهت نشان داده شده است و درون میدان مغناطیسی یکنواخت

$B=0/4T$ قرار دارد. اگر $AB=4cm$ و $BC=3cm$ باشد، بزرگی و جهت نیروی مغناطیسی وارد بر قطعه سیم مطابق با کدام

گزینه است؟ $(\sin 37^\circ = 0/6)$

۱) $3/84 \times 10^{-2} N$ و عمود بر صفحه کاغذ و به طرف داخل صفحه

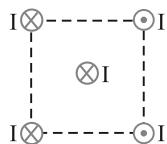
۲) $3/84 \times 10^{-2} N$ و عمود بر صفحه کاغذ و به طرف بیرون صفحه

۳) $3/84 \times 10^{-2} N$ و به طرف راست

۴) صفر

۱۸۰- چهار سیم راست و بلند حامل جریان‌های مساوی و در جهت‌های نشان داده شده، در راس‌های یک مربع مطابق شکل زیر قرار

دارند. نیروی مغناطیسی وارد بر سیم حامل جریانی که از مرکز مربع می‌گذرد، در کدام جهت است؟

۱) $\rightarrow$

۲) $\uparrow$

۳) $\leftarrow$

۴) $\downarrow$

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۳: آسایش و رفاه در سایه شیمی: صفحه های ۳۷ تا ۴۴

- ۱۸۱ - کدام مطلب نادرست است؟

۱) سمعک از جمله فاوری هایی است که نقش الکتروشیمی را در آسایش و رفاه نشان می دهد.

۲) باتری یکی از فراورده های مهم صنعتی است که در محل مورد نیاز با انجام واکنش شیمیایی، الکترولیتی تولید می کند.

۳) چراغ خورشیدی یک ابزار روشنایی است که از لامپ LED، سلول خورشیدی و باتری غیرقابل شارژ تشکیل شده است.

۴) در باتری، طی یک واکنش شیمیایی، تنها بخشی از انرژی شیمیایی مواد به انرژی الکتریکی تبدیل می شود.

- ۱۸۲ - چند مورد از عبارت های زیر، از دستاوردهای الکتروشیمی به شمار می روند؟

• ساخت لوله های فلزی انتقال آب

• تهییه فلزهای مقاوم در برابر خوردگی

• تولید قوطی های نگه دارنده مواد غذایی

• تولید مواد و تأمین انرژی

۱)

۲)

۳)

۴)

۱)

- ۱۸۳ - کدام گزینه درباره واکنش فلز روی با محلول هیدروکلریک اسید نادرست است؟

۱) با گذشت زمان و به تدریج دمای محلول همانند شعاع گونه اکسنده افزایش می یابد.

۲) در پایان واکنش، pH محلول نهایی نسبت به محلول اولیه کمتر می باشد.

۳) اتم های روی توسط گونه اکسنده، با از دست دادن دو الکترون اکسایش یافته و به یون Zn^{2+} تبدیل می شود.

۴) در شرایط یکسان از نظر دما و غلظت، فلز روی با سرعت کمتری نسبت به فلز آلومینیم با محلول هیدروکلریک اسید واکنش می دهد.

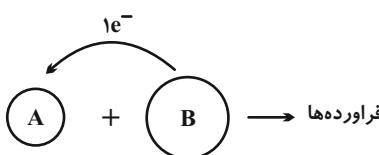
- ۱۸۴ - با توجه به شکل زیر کدام گزینه نادرست است؟

۱) فلز بوده و در این واکنش نقش کاهنده دارد.

۲) شعاع اتم A با گرفتن الکترون و تشکیل آنیون A^- ، افزایش می یابد.

۳) B اکسنده بوده و A اکسایش می یابد.

۴) در این واکنش، شعاع هر دو اتم A و B تغییر می یابد.

۰/۲۹۷

۰/۴۸۲

۰/۳۴۶

۰/۶۱۵

- ۱۸۶ - چه تعداد از عبارات زیر نادرست است؟

• تمام فلزها در واکنش با محلول اسیدی، گاز هیدروژن و نمک تولید می کنند.

• در واکنش فلز روی با محلول بی رنگ مس (II) سولفات، فلز روی نقش کاهنده را دارد.

• در گذشته از فلز منیزیم در عکاسی استفاده می شد.

• نیم واکنش اکسایش و نیم واکنش کاهش به صورت همزمان رخ می دهند.

۱)

۲)

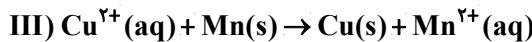
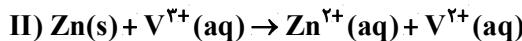
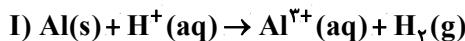
۳)

۴) صفر

محل انجام محاسبات

- ۱۸۷ با توجه به واکنش‌های اکسایش و کاهش زیر، پاسخ نادرست پرسش «آ» و پاسخ درست پرسش‌های «ب» و «پ» به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه آمده است؟

آ) نسبت مجموع ضرایب مواد واکنش دهنده به فرآورده در واکنش (I) کدام است؟

ب) در واکنش (III) کدام گونه کاهنده است؟

پ) در واکنش (II) به ازای مصرف هر مول اکسیده، چند مول الکترون مبادله می‌شود؟

(۱) $1/2, 1, \text{Mn}, 1/6, 4, \text{Cu}^{2+}$ (۲) $1/6, 1, \text{Cu}^{2+}, 1/2, 3, \text{Mn}$ (۳) $1, 2, \text{Cu}^{2+}, 1/6, 4$

- ۱۸۸ مقداری محلول روی سولفات را در ظرفی از جنس آلومینیم می‌ریزیم، چند مورد از مطالب زیر در مورد فرایند انجام شده درست است؟ ($\text{Zn} = 65, \text{Al} = 27 : \text{g.mol}^{-1}$)

آ) آلومینیم اکسیده و روی کاهنده است.

ب) با اکسایش $2/7$ گرم آلومینیم، $3/0$ مول الکترون مبادله می‌شود.

پ) جرم مواد جامد در این فرایند کاهش می‌یابد.

ت) تعداد یون‌های سولفات در این واکنش بیشتر می‌شود و تعداد یون‌های Zn^{2+} کاهش می‌یابد.

(۱) $1, 2, 3, 4$ (۲) $3, 2, 4, 3$ (۳) $2, 3, 4$ (۴) $4, 3, 2, 1$

- ۱۸۹ با توجه به واکنش: $\text{D}_2 + \text{Fe}^{2+} \rightarrow \text{Fe}^{3+} + \text{D}_2^-$ ، کدام گزینه نادرست است؟ (D عنصر فرضی است).

آ) پس از موازنی واکنش، مجموع ضرایب استوکیومتری برابر ۶ است.

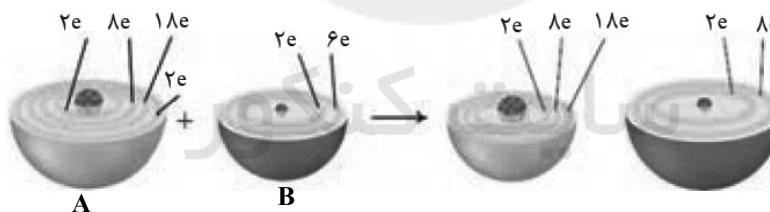
ب) واکنش از دو نیم واکنش تشکیل یافته است.

پ) واکنش از نوع واکنش‌های اکسایش - کاهش است.

ت) D_2 کاهش یافته و اکسیده به شمار می‌آید.

(۱) $1, 2, 3, 4$ (۲) $2, 3, 4$ (۳) $3, 2, 4$ (۴) $4, 3, 2, 1$

- ۱۹۰ با توجه به شکل زیر چند مورد از مطالب زیر درست است؟ ($A = 65, B = 16 : \text{g.mol}^{-1}$)

آ) A یک فلز واسطه می‌باشد که در هنگام اکسایش تقریباً $16/6$ درصد از الکترون‌های ظرفیتی خود را از دست می‌دهد.

ب) B یک گاز دو اتمی است که طبق نیم واکنش $\text{B}_2 + 4\text{e}^- \rightarrow 2\text{B}_2^-$ کاهش یافته و به آرایش دومین گاز نجیب می‌رسد.

پ) پس از مبادله الکترون شعاع گونه کاهنده و اکسیده نسبت به قبل از انتقال الکترون، به ترتیب کاهش و افزایش می‌یابد.

ت) به ازای تشکیل $16/2$ گرم از ترکیب یونی حاصل، $408 \times 10^{23}/2$ الکtron از گونه کاهنده به اکسیده منتقل می‌شود.

ث) اگر به جای فلز A، فلز پتاسیم (K_{۱۹}) قرار گیرد، سرعت تشکیل ترکیب یونی افزایش می‌یابد.

(۱) $2, 3, 4, 5$ (۲) $3, 2, 4, 3$ (۳) $4, 3, 2, 1$ (۴) $1, 2, 3, 4$

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۱: کیهان زادگاه الفبای هستی / ردپای گازها در زندگی / آب، آهنگ زندگی صفحه‌های ۱ تا ۱۰۷

توجه

دانش آموزان گرامی، توجه کنید که دروس شیمی (۱) و شیمی (۲) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سؤال شیمی (۱) و یا شیمی (۲) (فقط به یکی از آن‌ها) پاسخ دهید.

۱۹۱- ایزوتوپ‌های یک عنصر در ..... و ..... مشابه یکدیگر بوده و در ..... و ..... با یکدیگر تفاوت دارند.

۱) خواص شیمیایی - تعداد ذره‌های زیر اتمی باردار - چگالی - عدد جرمی

۲) تعداد ذره‌های زیر اتمی - عدد اتمی - جرم اتمی - چگالی

۳) خواص شیمیایی - تعداد ذره‌های زیر اتمی - عدد جرمی - جرم اتمی

۴) تعداد ذره‌های زیر اتمی باردار - عدد جرمی - جرم اتمی - چگالی

۱۹۲- آرایش الکترونی یون X^+ به $3p^6$ ختم می‌شود. عنصر X دارای دو ایزوتوپ X_1 و X_2 است که به ترتیب هر یک دارای ۲۰ و ۲۲ نوترون در هسته‌ی خود هستند. در صورتی که جرم اتمی میانگین عنصر X برابر $39/1\text{amu}$ باشد اختلاف درصد فراوانی ایزوتوپ‌ها کدام است؟

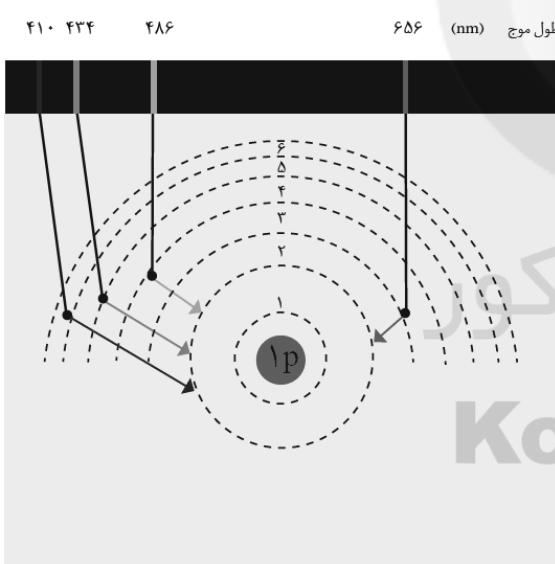
۵۰ (۴)

۶۰ (۳)

۸۰ (۲)

۹۰ (۱)

۱۹۳- با توجه به شکل زیر که مربوط به طیف نشری خطی عنصر X در جدول دوره‌ای است، چند مورد از موارد زیر صحیح بیان شده است؟

- هر نوار رنگی، پرتوهای نشر شده هنگام بازگشت الکترون را از لایه بالاتر به یک لایه پایین‌تر نشان می‌دهد.
- برای انتقال الکترون به لایه‌های الکترونی پایین‌تر، الکترون باید انرژی معین و کافی را از دست بدهد.
- کم‌ترین طول موج نور مرئی در طیف نشری خطی اتم X مربوط به انتقال الکترون از لایه‌ی ۶ به لایه ۲ می‌باشد.
- در اتم X هرچه عدد کوانتومی لایه‌ای که الکترون در آن حضور دارد بیشتر باشد، آن الکترون از انرژی بیشتری برخوردار است.
- به طور کلی الکترون‌ها در حالت برانگیخته نسبت به حالات پایه، فاصله‌ی بیشتری تا هسته دارند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

محل انجام محاسبات

- ۱۹۴- در یون X^{q-} ، اختلاف تعداد الکترون و نوترون و همچنین اختلاف تعداد پروتون و نوترون به ترتیب برابر ۸ و ۱۰ می باشد؛ مجموع تعداد ذرهای زیر اتمی در این یون کدام است و فرمول ترکیب یونی حاصل از X و فلز سدیم (Na) کدام است؟

$$\text{Na}_2X - 116 \quad (4) \quad \text{Na}_3X - 116 \quad (3) \quad \text{Na}_2X - 114 \quad (2) \quad \text{Na}_3X - 114 \quad (1)$$

- ۱۹۵- اگر A, D, C, B, E به ترتیب از راست به چپ پنج عنصر متوالی جدول دورهای عنصرها بوده و عنصر D یک گاز نجیب باشد. آرایش الکترون - نقطه‌ای عنصر E و نسبت جفت الکترون‌های ناپیوندی در ترکیب BC_7 به جفت الکترون‌های پیوندی در AC_4 به تقریب کدام است؟ (نمادها فرضی هستند)

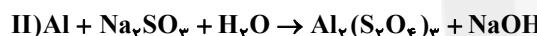
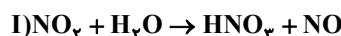
$$\overset{\circ}{\text{E}}^{\circ} \quad (4) \quad \overset{\circ}{\text{E}}^{\circ} \quad (3) \quad \overset{\circ}{\text{E}}^{\circ} \quad (2) \quad \overset{\circ}{\text{E}}^{\circ} \quad (1)$$

- ۱۹۶- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- اکسیژن برخلاف فلزها، تمایل چندانی برای انجام واکنش با نافلزها ندارد.
- فلز آلومینیم به شکل بوکسیت (Al_2O_3 خالص) در طبیعت یافت می‌شود.
- تعداد اتم‌های اکسیژن در یک مول آهن (III) اکسید و دی نیتروژن تری اکسید با هم برابر است.
- برخی از فلزها مانند نقره و مس در واکنش با اکسیژن دو نوع اکسید تولید می‌کنند.

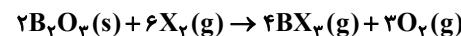
$$4 \quad (4) \quad 3 \quad (3) \quad 2 \quad (2) \quad 1 \quad (1)$$

- ۱۹۷- اگر پس از موازنی، نسبت مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها به واکنش دهنده‌ها در واکنش (I) را a و اختلاف مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها و واکنش دهنده‌ها در واکنش (II) را b در نظر بگیریم؛ حاصل $a+b$ کدام است؟

$$2/75 \quad (4) \quad 2/25 \quad (3) \quad 1/75 \quad (2) \quad 1/25 \quad (1)$$

- ۱۹۸- اگر ۱۴/۲ گرم از عنصر نافلزی X_2 طبق واکنش زیر، ۲/۲۴ لیتر گاز اکسیژن در شرایط STP تولید کند، جرم اتمی این عنصر کدام است؟ ($B = 11, O = 16 : \text{g.mol}^{-1}$)

$$35/5 \quad (4) \quad 71 \quad (3) \quad 94/5 \quad (2) \quad 142 \quad (1)$$

- ۱۹۹- اگر به ۶۴ میلی لیتر از محلول پتاسیم هیدروکسید با غلظت $3/5$ ٪ جرمی و چگالی $1/25 \text{ g.mL}^{-1}$ کنیم، غلظت محلول به دست آمده چند مولار است؟ ($H = 1, O = 16, K = 39 : \text{g.mol}^{-1}$)

$$0/625 \quad (4) \quad 0/5 \quad (3) \quad 0/4 \quad (2) \quad 0/08 \quad (1)$$

- ۲۰۰- به یک بشر حاوی ۲۰۰ میلی لیتر محلول $0/6$ مولار کلسیم کلرید، ۱۰۰ میلی لیتر محلول $8/0$ مولار سدیم فسفات اضافه می‌کنیم؛ اگر این دو محلول به طور کامل با یکدیگر واکنش دهند، جرم جامد سفید رنگ ایجاد شده در ته ظرف در انتهای واکنش و غلظت مولی یون کلرید در محلول نهایی به ترتیب از راست به چپ کدام است؟ (از تغییر حجم محلول بر اثر ایجاد رسوب صرف نظر کنید.) ($\text{Ca} = 40, P = 31, O = 16 : \text{g.mol}^{-1}$)

$$0/8, 12/4 \quad (4) \quad 0/8, 6/2 \quad (3) \quad 0/6, 12/4 \quad (2) \quad 0/6 \quad (1)$$

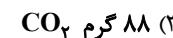
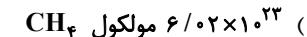
محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۱: آشنا

- ۲۰۱ در کدام گزینه، تعداد اتم‌ها ۴ برابر تعداد مولکول‌ها در ۳۴ گرم NH_3 است؟ ($O = 16, N = 14, C = 12, H = 1: \text{g.mol}^{-1}$)

- ۲۰۲ کدام مطلب، نادرست است؟

۱) در یون $\text{Cu}^{2+}_{\text{۹}} \text{Cu}^{2+}_{\text{۹}}$ ، اختلاف شمار نوترون‌ها و الکترون‌ها، برابر ۸ است.

۲) در اتم $\text{Ti}_{\text{۲۲}}$ ، هفت زیر لایه از الکترون اشغال شده است.

۳) لایه‌ی الکترونی سوم در یون $\text{Cr}^{2+}_{\text{۲۴}}$ ، دارای دوازده الکترون است.

۴) در یون $\text{Sc}^{3+}_{\text{۳}} \text{Sc}^{3+}_{\text{۳}}$ ، ۳ زیر لایه به طور کامل از الکترون پر شده است.

- ۲۰۳ در اتم A تعداد الکترون‌های موجود در زیر لایه d ، سه برابر تعداد الکترون‌های موجود در زیر لایه s است و در اتم B تعداد

الکترون‌های موجود در زیر لایه d ، پنج برابر تعداد الکترون‌های موجود در زیر لایه s است، کدام مطلب در مورد A و B

درست است؟ (ویژگی‌های ذکر شده مربوط به آخرین زیر لایه اتم‌ها است).

۱) عدد اتمی عنصرهای A و B می‌تواند به ترتیب برابر ۳۳ و ۲۹ باشد.

۲) عنصر A یک گاز نجیب بوده و عنصر B در دسته d و دوره سوم جدول دوره‌ای جای دارد.

۳) عنصر B قطعاً دارای ۸ الکtron موجود در زیر لایه‌هایی با عدد کوانتمومی $= 0$ است.

۴) عنصر B می‌تواند با یکی از عنصرهای X و Y هم‌گروه باشد.

- ۲۰۴ آرایش الکترونی یون $X^{-3} \text{X}^{-3}$ به $4p^6$ ختم شده است. شماره‌گروه و تناوب X در جدول تناوبی به ترتیب از راست به چپ کدام

است؟

۶، ۱۸ (۴)

۴، ۱۳ (۳)

۴، ۱۶ (۲)

۴، ۱۵ (۱)

- ۲۰۵ در کدام ردیف از جدول زیر همه ویژگی‌های بیان شده نادرست است؟

ردیف	ترکیب	تعداد کل الکترون‌های ظرفیت	تعداد پیوندهای کوالانسی	تعداد جفت الکترون‌های ناپیوندی
۱	N_2O	۱۶	۴	۴
۲	NF_3	۲۶	۳	۱۰
۳	SiCl_4	۳۰	۶	۲۰
۴	NH_3	۷	۳	۱

محل انجام محاسبات

- ۲۰۶- حجم ۲ مول گاز کربن دی اکسید در شرایط STP، چند برابر حجم آن در شرایطی است که چگالی این گاز برابر $2/2$ گرم بر لیتر

$$(C = 12, O = 16 : g \cdot mol^{-1})$$

۱۱/۲ (۴)

۱/۱۲ (۳)

۱/۰۶ (۲)

۱۰/۶ (۱)

- ۲۰۷- در یک ظرف سریاز، مقداری سدیم آزید (NaN_3) را حرارت می‌دهیم تا به طور کامل تجزیه شود. اگر مجموع جرم ظرف و سدیم آزید ۱۴۵ گرم و کاهش جرم به وجود آمده در اثر این واکنش $8/4$ گرم باشد، جرم ظرف چند گرم است؟

۱۳۸/۵ (۴)

۱۳۲/۳

۱۳۰ (۲)

۱۲۵/۵ (۱)

- ۲۰۸- چند مورد از مطالب زیر، درباره واکنش موازنۀ نشده $Al(s) + CuSO_4(aq) \rightarrow Al_2(SO_4)_3(aq) + Cu(s)$ درست است؟

$$(Al = ۲۷ g \cdot mol^{-1})$$

آ) اگر $40/5$ گرم آلومینیم مصرف شود، یک مول یون دو بار مثبت از محلول خارج می‌شود.

ب) مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها، از مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش‌دهنده‌ها، بزرگ‌تر است.

پ) اگر $5/0$ مول مس (II) سولفات را وارد واکنش کنیم، $5/0$ مول یون سولفات در انتهای واکنش، در محلول وجود دارد.

ت) با پیشرفت واکنش، از شمار یون‌های محلول در آب کاسته می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۲۰۹- کدام گزینه نادرست است؟

۱) بیشتر بودن نقطه جوش NH_3 نسبت به H_2, N_2 ، چالش جداسازی فراورده از مخلوط آن‌ها را، حل نمود.

۲) واکنش تهیۀ آمونیاک از عناصر سازنده‌اش همانند واکنش‌های انجام شده در همه باتری‌ها از نوع برگشت‌پذیر می‌باشد.

۳) در واکنش تهیۀ آمونیاک به روش هابر، نسبت مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش‌دهنده‌ها به فراورده‌ها برابر 2 می‌باشد.

۴) در واکنش تهیۀ آمونیاک به روش هابر، از کاتالیزگر نیز استفاده می‌شود.

- ۲۱۰- با توجه به شکل، چه تعداد از موارد زیر درست است؟

آ) قسمت D از مواد جامد مانند ماسه، نمک‌ها و ... تشکیل شده است.

ب) قسمت B شامل همه جانداران در آب کره است.

پ) قسمت C از مولکول‌های کوچک آب، یون‌ها و ... تشکیل شده است.

ت) در واکنش‌های انجام شده در قسمت B، مولکول‌های ریز نقش اساسی ایفا می‌کنند.

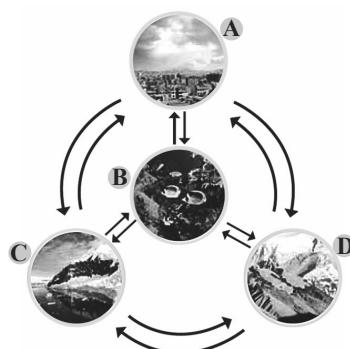
ث) قسمت A تنها از مولکول‌های کوچک دو اتمی نیتروژن و اکسیژن تشکیل شده است.

۴ (۱)

۳ (۲)

۲ (۳)

۱ (۴)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۲: قدر هدایای زمینی را بدانیم + در پی غذای سالم: صفحه‌های ۱ تا ۹۶

۲۱۱- با افزایش عدد اتمی در گروه دوم جدول دوره‌ای، چه تعداد از موارد زیر، افزایش می‌یابد؟

ب) جرم اتمی میانگین آ) شعاع اتمی

ت) نسبت شمار الکترون ظرفیتی به شمار پروتون پ) واکنش پذیری

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۲۱۲- کدامیک از عبارت‌های زیر درست است؟ (^{28}Ni)

۱) عنصری با عدد اتمی ۳۰ یک عنصر اصلی از جدول دوره‌ای است.

۲) آرایش الکترونی کاتیون NiCl_3 به صورت $[^{18}\text{Ar}]^{2d^8}$ خواهد بود.

۳) نخستین عنصری که در سومین لایه الکترونی خود ۱۸ الکترون دارد، یک نوع کاتیون تولید می‌کند.

۴) طلا دارای رسانایی الکتریکی بالایی است که در دماهای بالا نیز آن را حفظ می‌کند.

۲۱۳- اگر ۵۰ گرم سدیم هیدروژن کربنات (NaHCO_3) با خلوص ۸۴ درصد بر اثر حرارت به مقدار ۸۰ درصد تجزیه شود، چند لیتر

گاز در شرایط STP تولید خواهد شد؟

۴/۴۸ (۴) ۶/۳۵ (۳) ۸/۹۶ (۲) ۱۲/۷۰ (۱)

۲۱۴- تعداد خطوط رسم شده در ساختار پیوند - خط کدام دو ترکیب زیر با یکدیگر یکسان است؟

آ) ۴-اتیل - ۲، ۳، ۶- تترامتیل هپتان

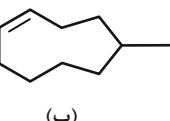
ب) ۶-اتیل - ۳، ۴- دی متیل اوکтан

پ) ۳-اتیل - ۴، ۵- دی متیل هپتان

ت) ۲، ۴، ۵، ۶- تترامتیل اوکتان

۴ (۴) ب-ت ۳ (۳) ب-پ ۲ (۲) آ-پ ۱ (۱) آ-ب

۲۱۵- کدام مطلب درباره دو مولکول با ساختارهای زیر نادرست است؟

 $(C=12, H=1: \text{g.mol}^{-1})$

(الف)

(ب)

۱) نسبت جرم کربن به هیدروژن در ترکیب (ب) برابر $7/2$ است.۲) دو ترکیب همپارند و فرمول مولکولی آنها $C_{10}\text{H}_{18}$ است.۳) برای سوختن کامل $6/9$ گرم از ترکیب (الف)، $16/24$ لیتر اکسیژن در شرایط استاندارد مصرف می‌شود.

۴) اختلاف شمار هیدروژن‌های ترکیب (ب) با شمار هیدروژن‌های به کار رفته در فرمول شیمیایی نفتالن، برابر شمار کربن‌های ترکیب (الف) می‌باشد.

محل انجام محاسبات

۲۱۶- نمونه‌ای از پتانسیم هیدروکسید جامد با ظرفیت گرمایی 400 J/g و با دمای 90°C ژول بر کلوین و با دمای 90°C درجه سلسیوس را در دمای اتاق (25°C) درجه سلسیوس) قرار می‌دهیم تا به مرور سرد شود، اگر بعد از گذشت پنج دقیقه دمای این نمونه به 30°C درجه سلسیوس برسد، در این مدت به تقریب چند کیلوکالری گرمایی افزایش ارزش سوختی اتن تقریباً

(۴) ۵/۰۲

(۳) ۵/۹۸

(۲) ۴/۸۸

(۱) ۵/۷۴

۲۱۷- اگر از سوختن کامل 0.05 mol اتن و 0.03 mol متانول به ترتیب 65 g و 21 g کیلو ژول انرژی آزاد شود، ارزش سوختی اتن تقریباً $(H=1, C=12, O=16: \text{g.mol}^{-1})$ چند برابر ارزش سوختی متانول است؟

(۴) ۴

(۳) ۲

(۲) ۰/۵۰

(۱) ۰/۲۵

۲۱۸- با توجه به واکنش‌های داده شده، ΔH واکنش $2\text{NH}_3(g) + 3\text{N}_2O(g) \rightarrow 4\text{N}_2(g) + 3\text{H}_2O(g)$ چند کیلو ژول خواهد بود؟
 (۱) $4\text{NH}_3(g) + 3\text{O}_2(g) \rightarrow 2\text{N}_2(g) + 6\text{H}_2O(g) + 1531\text{ kJ}$
 (ب) $\text{N}_2(g) + \text{H}_2O(g) + 267 / 4 \text{ kJ} \rightarrow \text{N}_2O(g) + \text{H}_2(g)$

(پ) $\text{H}_2(g) + \frac{1}{2}\text{O}_2(g) \rightarrow \text{H}_2O(g) + 285 / 9 \text{ kJ}$

(۴) -۹۸۴/۲

(۳) -۹۹۲/۸

(۲) -۱۰۱۰

(۱) -۱۱۱۰

۲۱۹- اگر سرعت متوسط مصرف گاز اکسیژن در واکنش سوختن کامل گاز بروپان (C_3H_8) در شرایط استاندارد برابر با $2/8 \text{ L/Sec}$ باشد؛ پس از گذشت چند دقیقه 216 g آب تولید می‌شود؟ $(H=1, C=12, O=16: \text{g.mol}^{-1})$

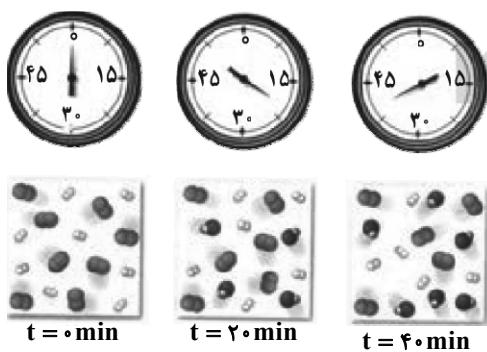
(۴) ۴

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۲۲۰- شکل زیر واکنش میان گاز هیدروژن و بخار بنفسن رنگ ید را در دمای معینی نشان می‌دهد. اگر هر ذره هم ارز با 0.5 mol از ماده و سامانه موردنظر 2 L/Sec باشد، سرعت واکنش در بازه زمانی 20 min دقيقه دوم چند $\text{mol.L}^{-1}.\text{h}^{-1}$ است و این سرعت به تقریب چند برابر سرعت واکنش در کل بازه زمانی انجام واکنش است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

(۱) ۰/۶۶

(۲) ۰/۸۵

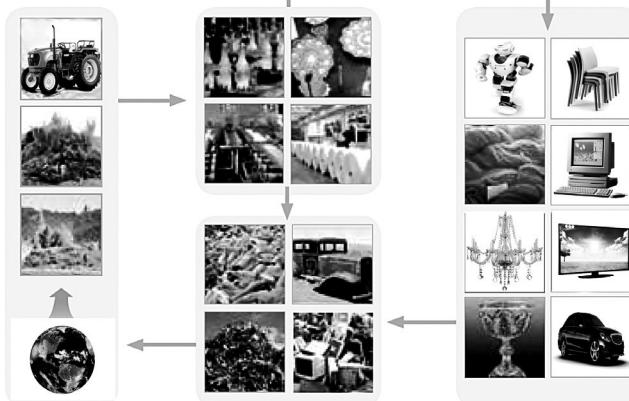
(۳) ۰/۷۵

(۴) ۰/۵

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۲: آشنا

۲۲۱- کدام یک از موارد زیر در رابطه با شکل مقابل صحیح است؟

- آ) شکل مقابل به نوعی نشان‌دهنده‌ی این جمله است که «همه‌ی مواد طبیعی و مصنوعی از کره‌ی زمین به‌دست می‌آیند.»
- ب) در فرایند تولید مواد اولیه صنایع گوناگون از مواد معدنی، مانند تولید ورقه‌های فولادی یا کاغذی، مقداری زیاده تولید خواهد شد.
- پ) جرم کل مواد موجود در کره‌ی زمین به تدریج رو به کاهش است، زیرا مقداری از آن‌ها پس از مصرف شدن از بین خواهد رفت.
- ت) موادی که از طبیعت به‌دست می‌آیند پس از سال‌ها دوباره به طبیعت بازمی‌گردند.

(۲) آ، ب و پ

(۱) فقط ب و پ

(۴) آ، ب و ت

(۳) فقط آ و ب

۲۲۲- چه تعداد از موارد زیر صحیح هستند؟

- آ) عنصر واسطه‌ای که در آن تعداد الکترون‌های زیرلایه‌ی d دو برابر زیرلایه‌ی s است، دارای ۶ الکترون ظرفیتی است.
- ب) عنصرهای واسطه، همانند عناصر دسته‌ی p شامل عناصر فلز، شبکه‌فلز و نافلز هستند.
- پ) به فلزهای دسته‌ی d، فلزهای واسطه و به فلزهای دسته‌ی s و p فلزهای اصلی می‌گویند.

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) صفر

- ۲۲۳- به منظور تهیۀ ۲۵۰ میلی‌لیتر محلول سدیم هیدروکسید با غلظت ۲ مولار، چند گرم سدیم هیدروکسید با خلوص ۸۰٪ لازم است و از واکنش ۱۰۰ میلی‌لیتر از این محلول با مقدار کافی آهن (III) کلرید، تقریباً چند گرم رسوب، در صورتی که بازده واکنش ۸۷٪ باشد، به دست می‌آید؟ ($\text{Na} = 23, \text{O} = 16, \text{H} = 1, \text{Fe} = 56: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$) (ناخالصی‌ها در آب حل می‌شوند اما در واکنش شرکت نمی‌کنند، گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.)

(۱) ۲۵، ۱۶ (۲)

(۱) ۲۵، ۱۶

(۲) ۲۵، ۱۶ (۴)

(۲) ۲۵، ۱۶

محل انجام محاسبات

(۲۵°C) ۲۰۰g روغن زیتون $\xrightarrow{۱۹۷۰۰J}$ (۷۵°C) ۲۰۰g روغن زیتون

(۲۵°C) ۲۰۰g آب $\xrightarrow{۴۱۸۰۰J}$ (۷۵°C) ۲۰۰g آب

۲۲۴- چه تعداد از مطالب بیان شده درباره شکل زیر نادرست است؟

- در دمای یکسان ۱۰۰g روغن زیتون ظرفیت گرمایی بیشتری از ۱۰۰g آب دارد.
- ظرفیت گرمایی ویژه آب، به تقریب ۲/۱ برابر ظرفیت گرمایی ویژه روغن زیتون است.
- با دادن گرمایی یکسان، دمای آب افزایش کمتری را نشان خواهد داد.
- یک تخم مرغ می‌تواند در آب با دمای ۷۵°C برخلاف روغن زیتون در همین دما بپزد.

۱) ۲

۲) ۴

۳) ۱

۴) ۳

۲۲۵- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) ۲- هپتانون ماده‌ای است که در میخک یافت می‌شود و دارای گروه عاملی آلدهید می‌باشد.
- ۲) بادام دارای بنزآلدهید است که فرمول مولکولی آن C_7H_5O می‌باشد.
- ۳) دارچین دارای ماده‌ای است که در ساختار خود یک حلقه اروماتیک و یک گروه آلدهیدی دارد.
- ۴) در تمام ترکیب‌های آلی موجود در زردچوبه، گروه عاملی کربونیل وجود ندارد.

۲۲۶- ۵۰mL محلول سدیم هیدروکسید با غلظت معین با 5 mol.L^{-1} $HCl(aq)$ در یک گرماسنج، در دمای

$25^\circ C$ مخلوط شده‌اند تا به‌طور کامل با هم واکنش دهند. اگر دمای پایانی $27^\circ C$ باشد، ΔH واکنش

$NaOH(aq) + HCl(aq) \rightarrow NaCl(aq) + H_2O(l)$ به تقریب چند کیلوژول است؟ (چگالی محلول‌های آغازی و پایانی به

تقریب برابر 1 g.mL^{-1} و گرمایی ویژه محلول‌های آغازی و پایانی به تقریب برابر $4/2\text{ J.g}^{-1} \cdot ^\circ C^{-1}$ است.)

۱) ۴۴/۱ ۲

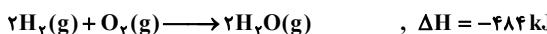
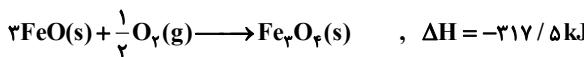
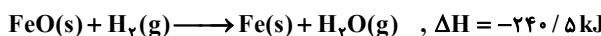
۲) ۳۳/۶

۳) ۶۱/۲ ۴

۴) ۵۰/۴ ۳

۲۲۷- با توجه به واکنش‌های زیر و مقدار ΔH آن‌ها، ΔH واکنش: $4Fe(s) + 4H_2O(g) \rightarrow Fe_3O_4(s) + 4H_2(g)$ کدام است؟

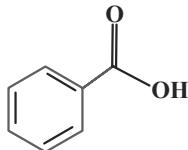
-۸۱۲/۵ (۴)

+۶۴۶ (۳)

-۷۵۲/۵ (۲)

+۷۴۴ (۱)

۲۲۸- با توجه به ساختار و شکل زیر، کدام گزینه نادرست است؟

۱) علاوه بر میوه‌ی نشان‌داده شده در شکل، این ترکیب، در ساختار تمشک هم یافت می‌شود.

۲) در ساختار آن نسبت تعداد اتم‌های هیدروژن به اکسیژن برابر با ۶ می‌باشد.

۳) این ترکیب آلی، یک کربوکسیلیک اسید آромاتیک است.

۴) این ترکیب، بنزوئیک اسید نام دارد و از جمله مواد نگهدارنده است.

۲۲۹- اگر سرعت متوسط واکنش $2B + 2C \rightarrow 2A$ در بازۀ زمانی ۲۰ تا ۳۰ ثانیه برابر $1 / 8 \text{ mol.L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$ باشد و نمودار زیر مربوط به

تغییر غلظت یکی از گونه‌های واکنش باشد، قدر مطلق تغییرات غلظت A از ابتدا تا ثانیه ۴۰ تقریباً برابر چند مولار خواهد بود؟

۵/۲۲ (۱)

۴/۳۶ (۲)

۵/۷۳ (۳)

۴/۶۷ (۴)

۲۳۰- هریک از الگوهای «استفاده از غذاهای بومی و فصلی» و «کاهش مصرف غذاهای فراوری شده» به ترتیب از راست به چپ، با کدام اصول شیمی سبز، هم‌خوانی بیشتری دارد؟

Konkur.in

۱) کاهش مصرف انرژی - طراحی مواد و فرآورده‌های شیمیایی سالم‌تر

۲) طراحی مواد و فرآورده‌های شیمیایی سالم‌تر - کاهش مصرف انرژی

۳) کاهش مصرف انرژی - کاهش تولید زباله و پسماند

۴) کاهش تولید زباله و پسماند - کاهش مصرف انرژی

محل انجام محاسبات

دفترچه پاسخ

عمومی دوازدهم

رشته ریاضی، تجربی، هنر، منحصرآ زبان

۱۴۰۰ آذر ماه ۵

طراحان به ترتیب حروف الفبا

فاسن	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، کمال رسولیان، هامون سیطی، محسن فذایی، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، سیدمحمد هاشمی	ابراهیم احمدی، نوید امساکی، ولی برجه، محمد جهان بین، امیر رضایی رنجبر، مرتضی کاظم‌شیروودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الله مسیح خواجه
عابدی، (بان قرآن	امین اسدیان پور، محسن بیاتی، علیرضا ذوالقدری زحل، عباس سیدشیبستی، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، احمد منصوری، فیروز نژادنجد، سیداحسان هندی
دین و اندیشه	رحمت‌الله استیری، تیمور رحمتی کله‌سرایی، حسن روحی، سasan عزیزی نژاد، سعید کاویانی، عقیل محمدی روشن، محدثه مرآتی، عمران نوری
(بان انگلیس	

کزینشگران و پراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه و پراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی
فاسن	سیدعلیرضا احمدی	کاظم کاظمی	محمدحسین اسلامی، محسن اصغری، مرتضی منشاری	فریبا رئوفی
عابدی، (بان قرآن	مهدي نيكزاد	سیدمحمدعلی مرتضوی	دروشعلی ابراهيمی، حسين رضائي، اسماعيل بونس بور	مهندی یعقوبیان
دین و اندیشه	احمد منصوری	سیداحسان هندی	سکینه گلشنی، محمدابراهيم مازني	محمدمهدي طباطبائي
اقایت‌های مذهبی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—
(بان انگلیس	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آچھلو، رحمت‌الله استیری، فاطمه نقذی	سپیده جلالی

الهام محمدی	مدیران گروه
معصومه شاعری	مسئول دفترچه
مدیر، مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی	مسئول دفترچه با مصوبات
زهرا تاجیک	حروف تکار و صفحه‌آرا
سوران تعیینی	نقارهات چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۲۱

(سیدعلیرضا احمدی)

قافیه‌ها: «احترامی»، «تمامی» و «مقامی» که به ترتیب نهاد، صفت و نهادن.

نهاد در جمله مصراع دوم «قمر» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱) ریف ریاعی «بودی» است و در دستور تاریخی، ساختار [بن ماضی + (شناسه)+] کاهی صورتی از افعال ماضی استمراری است، بنابراین ریف معادل فعل «می‌بود» و در معنای غیر اسنادی (وجود می‌داشت) است.

گزینهٔ ۲) «قدر» به معنای ارزش و اعتبار در مصراع دوم نادرست نوشته شده است و ضمیر پیوسته «م» در حالت مرتب شده جمله، دارای نقش متممی است.

(زندیک تو برای من قدر تمامی بودی)

گزینهٔ ۳) «جملات پیرو»: ۱- «گر در خور مهرم احترامی بودی»- ۲- «که عشق من تا به کجاست» و ۳- «گر زان طرف از عشق مقامی بودی» / جملات پایه: ۱- زندیک توام قدر تمامی بودی ۲- من می‌گفتم

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

از بهر» حرف اضافه مركب است و «نان» متمم محسوب می‌شود. همچنین در این مصراع «که» دوم در جایگاه حرف اضافه «از» است و «بیماری» متمم است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱) در گروه اسمی «روی دختر دلبند طبع من» وازه «طبع» مضافقایی «دختر» است و در مصراع دوم در جمله «و را خانگی برآوردم»، «ش» مفعول است.

گزینهٔ ۲) در جمله «مرا هنری نیست». «من» نقش متممی و «هنر» نقش نهادی دارد. (برای من هنری نیست).

توجه: در این بیت فعل های «نیست» و «هست» به ترتیب در معنای «وجود ندارد» و «وجود دارد» به کار رفته‌اند.

گزینهٔ ۳) حالت مرتب شده مصراع نخست: دشمن بی‌طالع، آن‌چه را که از حق خواست، ندید. از این رو «آن‌چه» نقش مفعولی دارد، در اصل مصراع بین صورت است: یار با سر (قصد) لطف و دلاری آمده است. نتیجتاً «لطف» مضافقایه و «دلاری» معلوم به مضافقایی است.

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

(کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک ابیات گزینهٔ ۳) «فقط عاشق هجران دیده احوال هم نوع خود (عاشق دلسوزته) را درک می‌کند.

مفهوم سایر ایات:

(الف) شکایت عاشق از تندخوی یار

(ج) شکایت شاعر از محدودیت‌های زندگی دنیوی و گرفتاری در دنیای مادی

(ه) دلپذیر بودن غم و رنج عشق برای عاشق

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۶)

(کمال رسولیان - سرشناس)

مفهوم بیت گزینهٔ ۱) در نعت و ستایش حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی (ص)، است. شاعر خطاب به پیامبر می‌گوید که تو: اصل و هدف خلقت هستی، بیت اشاره دارد به حدیث: «لوالک لاما خلقت الافلاک»

مفهوم دیگر گزینه‌ها:

مفهوم بیت صورت سؤال، بازگشت به اصل خویش است. این مفهوم، در ابیات گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ هم تکرار شده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۶)

(کاظم کاظمی)

در بیت خانهٔ ۱)، بخلاف بیت اصلی و مفهوم موردنظر، فقط رفتارهای مثبت مطرح است: زهر را پادزه رساندن و درمان کردن درد، هر دو مثبت هستند نه متضاد و متناقض.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۶ و ۳۷)

۶- گزینهٔ ۴

(سیدعلیرضا احمدی)

قافیه‌ها: «احترامی»، «تمامی» و «مقامی» که به ترتیب نهاد، صفت و نهادن.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱) ریف ریاعی «بودی» است و در دستور تاریخی، ساختار [بن ماضی + (شناسه)+] کاهی صورتی از افعال ماضی استمراری است، بنابراین ریف معادل فعل «می‌بود» و در معنای غیر اسنادی (وجود می‌داشت) است.

گزینهٔ ۲) «قدر» به معنای ارزش و اعتبار در مصراع دوم نادرست نوشته شده است و ضمیر پیوسته «م» در حالت مرتب شده جمله، دارای نقش متممی است.

(زندیک تو برای من قدر تمامی بودی)

گزینهٔ ۳) «جملات پیرو»: ۱- «گر در خور مهرم احترامی بودی»- ۲- «که عشق من تا به کجاست» و ۳- «گر زان طرف از عشق مقامی بودی» / جملات پایه: ۱- زندیک توام قدر تمامی بودی ۲- من می‌گفتم

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

فارسی (۲)

۱- گزینهٔ ۳

معنی واژه‌ها به ترتیب:

«مجذوب» در بیت «د» / «هویدایی» در بیت «ب» / «مونس» در بیت «ج» / «پرتو» در بیت «الف»

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینهٔ ۳

(همون سبط) رساله‌ها و مکتوب‌ها در دیوان مسطور هستند، یعنی سطرهای را به خود اختصاص داده‌اند، نه این که مستور و پنهان باشند.

املاً صحیح کلمه در سطر سوم «مسطورات» است.

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

۳- گزینهٔ ۲

(همون سبط) در بیت «الف»: «کجا» برایر با «که» است و مصراع دوم ادامه مصراع نخست است

(کسی که از داشت بهره‌مند باشد از شب روشنایی نمی‌جوید)، بنابراین اسلوب معادله برقرار نیست. (کسی و بسی: جناس)

در بیت «ب»: تاج بر سر داشتن: کنایه از پادشاه بودن است. / تکرار مصوت بلند «ا» منجر به واج آرایی شده است.

در بیت «ج»: «در» (دره) و «دشت» در معنای واقعی خود آمده‌اند. (کمر بستان) کایایه است.

در بیت «د»: «درخت» استعاره از روش و کردار است و «خون» به برگ این درخت و کینه و دشمنی به «بلار» این درخت مانند شده است.

در بیت «ه»: پلنگ از ترس گیو (یکی از پهلوانان ایران در شاهنامه) پوست رویاه به تن می‌کند؛ کنایه از این که می‌ترسد و از جنگ با گیو شانه خالی می‌کند. تضاد میان پلنگ و رویاه (در شجاعت و جنگ‌جویی) برقرار است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴- گزینهٔ ۴

محاج: خاک ← انسان، آدمی

تمیح: به پذیرفتن بار امانت الهی توسط انسان

تضاد: از دوش انداخت، بر دوش گرفت

ایهام تناسب: سبک ← ۱- زود، ۲- درنگ (معنای پذیرفته)، ۳- کم وزن (با «بار و گران»)

تناسب دارد)

جناس: بار، بر

توجه: در بیت آرایه‌های «تشیبه، ایهام و جناس همسان» به کار نرفته است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینهٔ ۱

(الف) «نشود» به معنی «ترود یا نمی‌رود» فعل اسنادی به حساب نمی‌آید؛ بیرون نشود ← بیرون نمی‌رود

(ج) «شد» به معنی «رفت»، فعل اسنادی محسوب نمی‌شود؛

شد از دست ← از دست رفت

مسئن دار ایات دیگر:

ب) بلند / د) گرفتار

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

(مسن غربای - شیراز)

۱۶- گزینهٔ ۱

«چون» و «را» در بیت گزینهٔ ۱۱ حرف اضافه محسوب می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۲۱: «چون» حرف اضافه / «را» حرف نشانه مفعول
 گزینهٔ ۲۲: «چون» حرف ربط / «را» حرف نشانه مفعول
 گزینهٔ ۲۳: «چون» حرف ربط / «را» فک اضافه

(فارسی ا، ستور، ترکیبی)

فارسی (۱)

۱۱- گزینهٔ ۴

معنای درست واژه‌ها:

گزینهٔ ۱۱: خیر: فروماده، سرگشته، حیران
 گزینهٔ ۲۲: مسلم: حتمی، قطعی، باور کرد شده
 گزینهٔ ۳۳: گردد: پشت، بالای کمر

گزینهٔ ۴۴: یله: آزاد، رها / خندگ: درختی بسیار سخت، محکم و صاف که از چوب آن نیزه، تیر، زین اسب و مانند آن‌ها می‌سازند.

(فارسی ا، لغت، واژه‌نامه)

(سید محمد هاشمی - مشهور)

۱۷- گزینهٔ ۴

در این گزینه، هشت ترکیب اضافی دیده می‌شود. (سرم، زرم، دلم، جانم، فدای یار، حق صحبت، صحبت مهر، صحبت وفا)

نکتهٔ مهم درسی:

«او اعطاف» نقش کلمات را با یکدیگر برابر می‌کند. در گزینهٔ ۴۴ (سر و زرم و دلم و جانم) نقش نهادی دارند. در مصراج دوم نیز (مهر و وفا) نقش مضافقالیه دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱۱: ترکیب‌های اضافی (شوق ساغر، ساغر می، خرم من، عکس عارض، عارض ساقی)

گزینهٔ ۲۲: ترکیب‌های اضافی (نسیم باد، باد صبا، روز محنت، روز غم)

گزینهٔ ۳۳: ترکیب‌های اضافی (دل من، خزانه اسرار، دست قضاء، در او، کلید او)

(فارسی ا، ستور، ترکیبی)

۱۲- گزینهٔ ۲

در بیت «الف» حزین نادرستی املایی دارد. شکل صحیح این کلمه، حضیض است، به معنی پستی و فروود و نشیب.

در بیت «ب» صخره نادرستی املایی دارد. شکل صحیح این کلمه، سُخره است، به معنی: فرماتبردار، مایه ریشخند.

(فارسی ا، املاء، ترکیبی)

۱۳- گزینهٔ ۳

الف) «گوشواره عرش» اثر سید علی موسوی گرمارودی

ب) «امثال و حکم» اثر دهدخدا

ج) «تاق آبی» اثر سهراب سپهری

د) «من زندمام» اثر مقصومه آباد

(فارسی ا، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴- گزینهٔ ۱

استعاره‌ها عبارت‌اند از:

۱- سنبل: استعاره از زلف، ۲- نسترن استعاره از رخسار، ۳- سمه استعاره از یار، ۴- سرو

سیم تن استعاره از یار

تشریح گزینه‌های دیگر:

استعاره‌های سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۲۲: ۱- صنم: یار، ۲- بیت: یار

گزینهٔ ۳۳: ۱- دیوانه شدن عقل (تشخیص و استعاره)، ۲- سلسه: زلف، ۳- گوشه گرفتن

دل (تشخیص و استعاره)

گزینهٔ ۴۴: ۱- سرو سپهی: قد یار، ۲- نرگس: چشم، ۳- گل سرخ: رخسار

(فارسی ا، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینهٔ ۲

ج) ایهام تناسب: روی ۱- چهره (معنای موردنظر)، ۲- نوعی فلز (معنای موردنظر نیست

اما با زر تناسب دارد)

د) ایهام: مهر، ۱- محبت، ۲- خورشید

ه) ایهام تناسب: رخ ۱- چهره (معنای موردنظر)، ۲- مهرهای در شترنج (معنای موردنظر نیست اما با شاه تناسب دارد)

توجه: واژه‌های «شیرین» و «مدام» در ابیات «الف، ب» در یک معنا کاربرد دارند و آرایه

ایهام یا ایهام تناسب نساخته‌اند.

(فارسی ا، آرایه، صفحه ۱۴۹)

(مسن غربای - شیراز)

۲۰- گزینهٔ ۴

مفهوم مشترک:

هیچ گاه ظاهر کسی دلیل پذیرفتن او نیست. (در نکوهش ریاکاری)

مفهوم سایر گزینه‌ها:

بیت (ب): به شدت درد و سوز فراق عاشق اشاره دارد و آتش اشک عاشق، بیانگر سوز درونی دل عاشق است.

بیت (ج): درونمان برخلاف ظاهرمان بسیار ملال آور و توأم با درد و رنج است. (صورت خود را با سیلی سرخ کردن)

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۶۵)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«۳۶- گزینه» ۴

ترجمه عبارات صورت سوال: «امتحان زبان عربی در ساعت ۸ صبح آغاز شد و دو ساعت و ربع طول کشید. هفده دانش آموز وارد سالن شدند تا امتحان بدهند، سه دانش آموز از ایشان سالن را در ساعت ۹ و ربع ترک کردند ولی بقیه تا آخر امتحان آجرا نشستند»

با توجه به ترجمه، گزینه «۴» که گفته «سه دانش آموز نیم ساعت قبل از پایان امتحان سالن را ترک کردند!» نادرست است. (این سه دانش آموز سالن را **یک ساعت** قبل از پایان امتحان ترک کردند).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چهارده دانش آموز تا آخر امتحان در سالن ماندند!

گزینه «۲»: سه دانش آموز به مدت ۷۵ دقیقه در سالن ماندند!

گزینه «۳»: چهارده دانش آموز سالن را در ساعت ۱۰ و ربع ترک کردند!

(عدر)

(الله مسیح فواه)

«۳۷- گزینه» ۳

«اذکری» به معنای «یاد کن» است و نیاز به مفعول دارد؛ بنابراین «من» به معنی «کسی را» مفعول است. (ترجمه عبارت: یاد کن کسی را که به تو فکر می‌کند و هنگامی که از او یاری می‌خواهی، تو را به حال خود رها نمی‌کنند!) در سایر گزینه‌ها، «من» به ترتیب نقش: «مبتدا، فاعل و مبتدا» را دارد.

(انواع بملات)

(ولی برہی - ابره)

«۳۸- گزینه» ۲

در بین ۸ باب افعال ثالثی مزید، تنها باب «استفعال» است که ۳ حرف زائد دارد؛ بنابراین به دنبال خبری هستیم که یک فعل از باب استفعال باشد. در گزینه «۲»، «هما» مبتدا و «یستغفران» خبری از باب «استفعال» است که ۳ حرف زائد دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فلّاحون» خبر است که فعل نیست. (ترجمه: این‌ها، کشاورزانی هستند که آپ‌ها را از چاه استخراج می‌کنند)

گزینه «۳»: «لا یتچسّون» خبر است که از باب تفّعل است و دو حرف زائد دارد.

گزینه «۴»: «سیحَّفُلُون» خبر است که از باب افتعال است و دو حرف زائد دارد.

(انواع بملات)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«۳۹- گزینه» ۳

صورت سوال، حرف جری را می‌خواهد که معنی تشبيه داشته باشد؛ از میان حرف جر، «ک» به معنی «مثل، مانند» دارای معنای تشبيه است. در گزینه «۳»، حرف جر «ک» بر سر اسم «ریح» آمده است و معنای تشبيه دارد.

(انواع بملات)

(محمد بهوان‌بین - قاتنات)

«۴۰- گزینه» ۲

دقّت کنید «نون و قایه» و قتی به فعل متصل می‌شود که بعد از آن، ضمیر «ی» به عنوان مفعول باید؛ بنابراین نون و قایه تنها به فعل‌هایی متصل می‌شود که نیاز به مفعول دارند. (متعددی هستند)

در گزینه «۲»، «تنبیه: بیدار می‌شود» فعلی لازم است و نیاز به مفعول ندارد، بنابراین اتصال نون و قایه و ضمیر «ی» به آن، نادرست است.

نکته مهم درسی:

حروف جر «بن» و «عن» در اتصال به ضمیر «ی»، همراه با نون و قایه می‌آینند: «بنی» و «عنی» صحیح است.

(انواع بملات)

(امیر رضائی رنبر)

«۳۱- گزینه» ۱

ترتیب طرح موضوعات در این گزینه درست است: راه‌های تولید آهن، منفعت‌های زیاد آن، قدرت زیاد در آن

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: رنگ آهن، راه‌های تولید آن، ضرورت آن برای موجودات زنده

گزینه «۳»: روش‌های آن برای انسان، منفعت‌های زیاد آن، ذکر آن در قرآن کریم

گزینه «۴»: مکان استخراج آهن، معیار بودن آن برای سایر عصرها، تغییر آن در هوا (درک مطلب)

(امیر رضائی رنبر)

«۳۲- گزینه» ۱

« مصدر علی وزن «إنفعال» نادرست است. «إنتاج» بر وزن «إفعال» است. (سه حرف اصلی آن: «ن ت ح» است).

(تمهیل صرفی و مهل اعرابی)

«۳۳- گزینه» ۳

«فاعل» (الضرورة) نادرست است. کلمه «الضرورة» که بعد از فعل آمده است، مفعول آن است. (ترجمه: ... این (موضوع) باعث ضرورت محافظت از آن در برابر تغییر می‌گردد).

(تمهیل صرفی و مهل اعرابی)

«۳۴- گزینه» ۳

فعل «يحاول» فعل مضارع از باب مفاعة است و باید به این صورت، بر وزن «يفاعل»، حرکت‌گذاری شود. هم‌چنین «اللّّفِقة» صحیح است.

(ضبط هرگات)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

«۳۵- گزینه» ۱

ترجمه: «نسخه: مکانی است که پرشک در آن به طبابت می‌پردازد!» که نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: سردرد: دردی است که انسان آن را فقط در سرش احساس می‌کند!

گزینه «۳»: درمانگاه: بیمارستان کوچکی برای درمان بیماران است!

گزینه «۴»: داروخانه‌دار: کسی است که چگونگی خوردن داروها را توضیح می‌دهد و آن‌ها را می‌فروشد!

(واگران)

(مسنون پایانی)

دین و زندگی (۱)

۵۱- گزینه «۲»

در قرآن کریم در سورة اسراء آیه ۱۹ آمده است:
«آن کس که سرای آخرت را طلبد و برای آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد، پاداش داده خواهد شد.»

(امین اسدیان پور)

۵۲- گزینه «۲»

مطابق با آیه ۲۵ سوره مبارکه محمد (ص)، «کسانی که بعد از روش شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتستان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.» (دین و زندگی ا، درس ۲، صفحه ۳۴)

(عباس سیدبیشتری)

۵۳- گزینه «۳»

آثار انکار معاد گریبان کسانی را نیز که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به باور قلیق تبدیل نشده است، می‌گیرد. این افراد به دلیل فرو رفتن در هوس‌ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می‌دهند.

(دین و زندگی ا، درس ۳، صفحه ۳۵)

(مرتضی محسنی کبیر)

۵۴- گزینه «۴»

در آیات ۲ تا ۵ سوره قیامت می‌خوانیم: «و سوگند به نفس ملامت کننده، نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول در می‌آوریم بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز همان که بوده مجددًا خالق می‌کنیم (انسان شک در وجود معاد ندارد، بلکه [علت] انکارش این است که] او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گذارد.» (دین و زندگی ا، درس ۲ و ۳، صفحه‌های ۵۱ و ۵۵)

(غیروزن تازه‌نیف - تبریز)

۵۵- گزینه «۴»

این آیه مربوط به پهشت بزرخی است. پس گزینه‌های «۱» و «۲» رد می‌شوند. گزینه «۳» نیز بیانگر ارتباط عالم بزرخ با دنیاست که ارتباطی با آیه مذکور ندارد، پس نادرست است. (دین و زندگی ا، درس ۵، صفحه‌های ۶۱ و ۶۵)

(علیرضا ذوالفقاری زهل - قم)

۵۶- گزینه «۴»

شیطان در روز قیامت که فرستی برای توبه باقی نمانده است، به اهل جهنم می‌گوید: خداوند به شما وعده حق داد؛ اما من به شما وعده‌ای دادم و خلاف آن عمل کردم. مفهوم حق بودن وعده خداوند در سخن رسول اکرم (ص) نیز به چشم می‌خورد؛ در جنگ بد، وقتی بزرگان لشکر کفار کشته شدند و سپاه اسلام پیروز شد، رسول خدا آن کشتنگان را این‌گونه مورد خطاب قرار داد: «آنچه پیروز دگارمان به ما وعده داده بود، حق یافتدیم؛ آیا شما نیز آنچه پیروز دگاران و عده داده بود، حق یافتدی؟» (دین و زندگی ا، درس ۳ و ۵، صفحه‌های ۳۳ و ۳۶)

(احمد منصوری)

۵۷- گزینه «۳»

خداوند، سبب‌سوز و سبب‌ساز است. دهانی را که وسیله سخن گفتن است می‌بندد و دست و پا را وسیله سخن گفتن قرار می‌دهد. «نَخَّتْمَ عَلَى أُفْوَاهِهِمْ وَ تَلَكَّمَنَا أَيْدِيهِمْ وَ ... أَرْجُلَهُمْ»

اعمال پیامبران و امامان معیار و میزان سنجش قرار می‌گیرد؛ زیرا اعمال آن‌ها عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است؛ از این رو هرچه عمل انسان‌ها به راه و روش آنان نزدیک‌تر باشد، ارزش افزون‌تری خواهد داشت. (دین و زندگی ا، درس ۶، صفحه ۷۷ و ۷۹)

(امین اسدیان پور)

۵۸- گزینه «۲»

در آیات ۱۳۲-۱۳۵ سوره مبارکه آل عمران، خداوند می‌فرماید؛ «و شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پیروز دگاران و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقین آمده شده است...»

(غیروزن تازه‌نیف - تبریز)

۵۹- گزینه «۲»

«پیشنهاد انتخاب بهترین زمان‌ها و تکرار آن» مربوط به اقدام عهد و پیمان می‌باشد. (دین و زندگی ا، درس ۸، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

(مسنون پایانی)

۶۰- گزینه «۲»

موارد «ج و د» به درستی بیان شده است.
بررسی نادرستی سایر موارد:
(الف) یغفر لکم ذنوبکم ← خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.
(ب) یحبونهم کحب الله ← از ویژگی کافران، دوستی غیرخداست.
(دین و زندگی ا، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۴)

دین و زندگی (۳)

۴۱- گزینه «۴»

رفتار مناسب با ایمان به اینکه «تنها خداوند اداره کننده و مدیر جهان است»، توحید عملی است: فاعلدوه هذا صراحت مستقیم. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۱ و ۳۲)

(مسنون پایانی)

۴۲- گزینه «۳»

در آیه ۴۳ سوره فرقان آمده است: شخصی که هوای نفس خود را معبود خویش قرار دهد از سمات و دفعای پیامبر محروم می‌شود.
[«رأيتم من اتخذ الله هواه افاقت تكون عليه وكيلان: آيا ديدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت، آیا تو ضامن او می‌باشی اوب دفعای او برمی خیزی؟!】 (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۳)

(سید احسان هندی)

۴۳- گزینه «۴»

هر کس در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند، گام در مسیر توحید علمی گذاشته است و چنین فردی می‌کوشد تمایلات درونی و تضمیمهای و فلسفه‌های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. از نظر انسان موحد دشواری‌های زندگی نشانه‌ای مهربی خداوند نیست بلکه بستری برای رشد و شکوفایی او است. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۲)

(غیروزن تازه‌نیف - تبریز)

۴۴- گزینه «۴»

بسیاری از انسان‌ها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند و بدون توجه به نظر مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می‌کنند. این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و رب جهان می‌پندازند که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست، الوده شدن طبیعت، پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع پسیار ثروتمند و مانند آن هاست.
برخی از این انسان‌ها، مانند فرعون که «انا رکم الاعالی» می‌گفت و خود را پیور دگار بزرگ مدد معرفی می‌کرد؛ خود را مالک دیگر جوامع می‌پندازد و برای آن تضمیم گیری می‌کنند. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(مرتضی محسنی کبیر)

۴۵- گزینه «۴»

بیت مذکور در صورت سؤال مؤید یکی از راههای تقویت اخلاقی، یعنی افزایش معرفت و شناخت نسبیت به خداوند است، لذا بیوند محکمی میان این معرفت به خداوند و اخلاص برقرار است بنابراین هر قدر که معرفت ما به خدا بیشتر شود به افزایش درجه اخلاقی کمک خواهد کرد.
پس خوب است ساعتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۶)

(علیرضا ذوالفقاری زهل - قم)

۴۶- گزینه «۲»

اگر انسان در اخلاق رفته باشد، رود را شیطان، خود اقربار را نمی‌خورد چرا که دیگر فریب و سوشهای شیطان را نمی‌خورد چرا که شیطان، خود اقربار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاق را ندارد. بیت «بُو این دام بِرَمْغَى دَغْ نَه / اَهْ عَنَّا رَلَبَنَدَتْ اَشِيَّاهُ نَبِيِّهِ دَغْ نَه /» پس خوب است شاهزاده دارد. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۴۱ و ۴۷)

(میرید فرهنگیان)

۴۷- گزینه «۱»

عمل بر اساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر و مقدس‌تر از عملی است که در آن معرفتی نیست و یا با معرفت اندکی صورت می‌گیرد. گاه پیش می‌شوند معرفت نادان به نسبت اینکه کار خیر می‌کنند (حسن فاعلی)، مرتكب کارهای می‌شوند که مطابق فرمان الهی نیست و موجب کاهانگ برگ می‌شوند. (حسن فعلی ندارد)
مقاومت در برابر شیطان و دام‌هایش تابع و نیازمند روزی اوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۴۹ و ۵۶)

(امین اسدیان پور)

۴۸- گزینه «۲»

یک عمل از حیث درستی ← حسن فعلی / کمیت ← حسن فعلی
نیت ← حسن فاعلی / شیوه ← حسن فعلی (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۴۵)

(علیرضا ذوالفقاری زهل - قم)

۴۹- گزینه «۳»

امام علی (ع) فرمودند: «فاعل الخير خير منه: انجام دهنده کار نیک، از آن کار بهتر است.» همچنین ایشان در مورد تمام اخلاق (اخلاص کامل یا تام) می‌فرمایند: «تمام اخلاق در دوری از گناهان جمع شده است» (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

(غیروزن تازه‌نیف - تبریز)

۵۰- گزینه «۳»

براساس آیه «فاسنجاب لَرَبَّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْنَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ» دعای او را مستجاب کرده و مکر و دسایس آن زنان را از او برگردانید، که خداوند شنوا و دانست. «چون خداوند به درخواست‌های بندگان خود شنو و آگاه است. دعای او را جابت کرد و مکر زنان را از او برگرداند. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

(سعید کاویانی)

٦٦- گزینه «۶»

ترجمه جمله: «پس از کسب دو مdal طلا در مسابقات جهانی سال ۲۰۲۰ او به خودش افتخار می کرد و با دوستان خود در مورد این موفقیت بزرگ صحبت می کرد.»

- (۲) تازه، پرانژی
(۱) ارزشمند
(۳) ضعیف
(۴) مفتخر، مغزور

نکته مهم درسی:

به عبارت "feel proud of oneself" به معنی «به خود بالیدن، به خود افتخار کردن» توجه کنید.

(واژگان)

(سازمان غربی‌ترکار)

٦٧- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «امسال، شرکت هفت میلیون دلار ضرر کرده است، برخلاف سال گذشته که ده میلیون دلار سود کرد.»

- (۲) تفاوت، اختلاف
(۱) مرکب، ترکیب
(۳) تضاد، اختلاف
(۴) نتیجه، پیامد

نکته مهم درسی:

به عبارت "in contrast with" به معنای «برخلاف» توجه کنید.

(واژگان)

(سازمان غربی‌ترکار)

٦٨- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «همه پزشکان و متخصصین سلامت بر این باورند که باید تأکید بیشتری بر پیشگیری از بیماری کرونا داشته باشیم، نسبت به تأکیدی که بر درمان آن داریم.»

- (۲) عاطفه، احساس
(۱) دارو، پزشکی
(۳) تأکید، اهمیت
(۴) پیشنهاد

نکته مهم درسی:

به عبارت "put emphasis on sth" به معنای «بر چیزی تأکید کردن» توجه کنید.

(واژگان)

ترجمه متن گلوزتس:
برخی ماهی‌ها از شکل و رنگشان برای پنهان کردن خود استفاده می‌کنند. برگ‌ماهی‌ها سیار تخت می‌باشد و قهوه‌ای رنگ با لکه‌های سفید است. آن (برگ‌ماهی) درست شبیه برگی است که روی آب شناور است. اما اگر ماهی کوچکی در نزدیکی آن شنا کند، برگ‌ماهی زود وارد عمل می‌شود و نشان می‌دهد که یک برگ مرده نیست، بلکه یک شکارچی کشندۀ است. آن به سرعت دهن پسیار بزرگ خود را باز می‌کند و ماهی کوچکتر را می‌خورد. ماهی بین می‌تواند بدنش را بسیار صاف کند و آنرا شیشه کف دریا کند. به یکی از انواع گریمه‌هایان، گریمه‌ماهی وارونه می‌گویند. این ماهی عجیب غالباً روی پشت خود شنا می‌کند. اما عجیب‌ترین گریمه‌ماهی در میان همه، گریمه‌ماهی راهروند است. گریمه‌ماهی راهروند قادر به «راه رفتن» روی زمین است و می‌تواند با استفاده از دم و بالمهایش، خود را روی زمین هل بدهد.

(عقیل محمدی‌روشن)

٦٩- گزینه «۴»

- (۲) هویت
(۱) خطر
(۳) موقعیت
(۴) عمل، اقدام

نکته مهم درسی:

به عبارت "jump into action" به معنای «سریعاً وارد عمل شدن» توجه کنید.
(کلوزتس)

(عقیل محمدی‌روشن)

٧٠- گزینه «۲»

- (۲) به سرعت
(۱) شجاعانه
(۳) به شدت
(۴) بهطور تصادفی

(کلوزتس)

زبان انگلیسی ۱ و ۳

٦١- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «خبر بسیار بد برای مردم این است که وقتی بهترین بازیکن تیم در حال آماده‌سازی خود برای مسابقه بود، زانویش آسیب دید.»

نکته مهم درسی:

با توجه به این نکته که "hurt" بدون "S" سوم شخص به کار رفته، پس زمان جمله قطعاً گذشته است. در نتیجه، در جای خالی باید از زمان گذشته استمراری استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۲»). از سوی دیگر، فاعل و مفعول برای فعل "prepare" به معنای «آماده کردن» یکسان است، پس باید از ضمیر انعکاسی استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۴»).

(گرامر)

٦٢- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «از بین دو دستگاه فتوکپی که سال گذشته خریداری کردند، حدس می‌زنم [دستگاه فتوکپی] دومی گران قیمت‌تر بود.»

نکته مهم درسی:

از آن جایی که در این جمله، دو (و نه بیشتر) دستگاه فتوکپی با همدیگر مقایسه می‌شوند، باید از صفت نفضیلی استفاده نماییم (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). با توجه به این که طرف دیگر مقایسه (copy machine) در انتهای جمله ذکر نشد، نیازی به استفاده از "than" نیست (رد گزینه «۳»). همچنین، دقت داشته باشید که کلمه "one" قبل از جای خالی، حرف تعریف معین کلمه "one" در انتهای جمله (به عنوان ضمیر جانشین "copy machine") است و نباید آن را با "the" که بخشی از ساختار صفت عالی است، اشتباہ گرفت.

(گرامر)

٦٣- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «انتخاب شما برای [خرید] دوربین به نوع عکس‌هایی که می‌خواهید بگیرید، میزان کنترل بر نوردهی و مقدار پولی که می‌خواهید هزینه کنید، بستگی دارد.»

نکته مهم درسی:

باتوجه به مفهوم جمله، نیاز به حرف ربط "and" داریم (رد گزینه‌های «۲» و «۴»). در گزینه «۱»، باید قبل از "money"، حرف اضافه "of" می‌آمد. از طرفی، "and" حرف ربط هم‌پایه‌ساز است؛ بنابراین، اجزای جمله که این حرف ربط بهم وصل می‌کند باید از لحاظ ساختاری با هم یکسان باشند. برای درک بهتر به قسمت‌هایی که زیرشان خط کشیده شده توجه کنید:

...depends on what kind of pictures you want to take, how much control you want over exposure, and how much money you want to spend.

(گرامر)

٦٤- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «لازم است راهبرد منسجمی برای برگداشتن افراد بیشتری به کار ایجاد کنیم تا از جمعیت محلی و اقتصاد منطقه حمایت کنیم.»

- (۱) جمع‌آوری کردن
(۲) حمل کردن
(۳) ایجاد کردن، توسعه دادن
(۴) افزایش دادن

(واژگان)

٦٥- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «ویکتوریا وقت کمی برای صرف کردن در فعالیت‌های تفریحی دارد، زیرا باید سه فرزند را بزرگ کند و هم‌زمان سرکار برود.»

- (۱) کنار گذاشتن
(۲) تربیت کردن، بزرگ کردن (بچه)
(۳) ترک کردن، رها کردن
(۴) بزرگ شدن

(واژگان)

(حسن رومی)

«۷۶- گزینه»

ترجمه جمله: «بر اساس اطلاعات موجود در متن، این سفر چه تأثیری روی نویسنده داشته است؟
او را ترغیب کرده است تا در جهت اهداف خود تلاش کند.»
(درک مطلب)

ترجمه متن درگ مطلب دوم:

در سراسر جهان، از هر چهار نفر، یک نفر در طول زندگی خود دچار نوعی بیماری روانی می‌شود. در حال حاضر، حدود ۴۵۰ میلیون نفر با یک مشکل روانی زندگی می‌کنند که سبب می‌شود یکی از بزرگترین مسائل مربوط به سلامتی در جهان باشد. با این وجود، مردم بهدلیل ترس از طرد شدن در اجتماع، پنهانتر در مورد مشکلات روانی خود صحبت می‌کنند. روز جهانی سلامت روان (WMH) (اولین بار در سال ۱۹۹۲ گرامی) داشته شد. این روز برای آگاهی دادن به مردم از شیوه رایج مسائل مربوط به سلامت روان و مبارزه برای شرایط بهتر و درمان افرادی که ادای مشکل روانی هستند، ایجاد شد. تعداد افراد و سازمان‌هایی که در جشن روز جهانی سلامت روان مشارکت دارند به شکل قابل توجهی افزایش یافته است و در حال حاضر، بسیاری از کشورها، مانند استرالیا، در این هفته سلامت روان دارند که شامل روز جهانی سلامت روان در ۱۰ اکتبر می‌شود. [در این روز] هر سال به موضوع متفاوتی پرداخته می‌شود. برای مثال، در سال ۲۰۱۷، موضوع اروز جهانی سلامت روان، سلامت روان در محل کار بود.

برای مراقبت از سلامت روان خود، به طور منظم ورزش کنید، خوب غذا بخورید و مقداری از وقت خود را با دوستان و اعضای خانواده سپری کنید. برای مثال، می‌توانید در مورد مسائل رایج مانند اضطراب و افسردگی اطلاعات بیشتری کسب کنید؛ پس از این، مشکلات دوستان و همکاران را بهتر درک خواهید کرد. همچنین، می‌توانید [افراد] محل کار خود را تشویق کنید تا برنامه سلامتی را به اجرای بذارند که بعنوان همه باشد. شرکت‌هایی که برنامه‌های مربوط به سلامتی دارند دریافت‌های کارکنان آن‌ها در صد زمان کمتری را در مخصوصی استعلامی سپری می‌کنند. هر کاری که در روز جهانی سلامت روان انجام دهید، حتی فقط صحبت کردن با مردم در مورد آن، به همه ممکن خواهد کرد تا مردم را بهتر درک کرده و آن‌ها حمایت کنیم.

(تیمور رهمتی کله‌سرایی)

«۷۷- گزینه»

ترجمه جمله: «متن اساساً چه موضوعی را مورد بحث قرار می‌دهد؟
«همیت یادگیری درباره سلامت روان و روش‌های بهبود آن»
(درک مطلب)

(تیمور رهمتی کله‌سرایی)

«۷۸- گزینه»

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "Yet" (با این حال) در پاراگراف «۱» از نظر معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»
«همایت از دیگران روشی برای مراقبت کردن از سلامت روان خودمان است.»
(درک مطلب)

(تیمور رهمتی کله‌سرایی)

«۷۹- گزینه»

ترجمه جمله: «از متن می‌توان استنباط کرد که ...
«همایت از دیگران روشی برای مراقبت کردن از سلامت روان خودمان است.»
(درک مطلب)

(تیمور رهمتی کله‌سرایی)

«۸۰- گزینه»

ترجمه جمله: «طبق متن، کدامیک از عبارات زیر درست نیست؟
«هر سال، سلامت روان در محل کار موضوع مهم روز جهانی سلامت روان است.»
(درک مطلب)

(عقیل محمدی‌روشن)

«۷۱- گزینه»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنای متن، کلمه ربط نشان‌دهنده تضاد "but" و صفت عالی، بهترین گزینه برای کامل کردن جمله است.

(کلوزتست)

«۷۲- گزینه»

نکته مهم درسی:

هرگاه فاعل و مفعول یکی باشد، از ضمیر انعکاسی استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های ۲ و ۳). از طرفی، چون فاعل جمله مفرد است، باید از ضمیر مفرد استفاده کنیم (رد گزینه «۴»).

(کلوزتست)

ترجمه متن درگ مطلب اول:

ماه گذشته، این شانس را داشتم که در یک پروژه تحقیقاتی زیرآبی در منطقه‌ای از خلیج مکزیک به نام "Flower Gardens" (باغ‌های گل) شرکت کنم. گروهی از محققان حرفه‌ای، به سپرستی داشتمند دکتر مت فیلیپس، در تلاش بودند تا در باره ماهی‌ها و موجودات مختلفی که در این قسمت از دریا زندگی می‌کنند، اطلاعات بیشتری کسب کنند. "Flower Gardens" فاصله زیادی با ساحل دارد و ما سه روز را در قایق گذرانیدم. این گروه، از یک قطعه تجهیزات زیرآبی به نام "وسیله کنترل از راه دور" (ROV) برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده می‌کرد. ROV می‌توانست عمق و دمای آب را اندازه‌گیری کند و همچنین دارای یک دوربین بود که فیلم زنده را به قایق ارسال می‌کرد. ROV خیلی جالب بود. این دستگاه توسط یک رایانه روی قایق کنترل می‌شد و من چند بار اجازه داشتم که با آن کار کنم.

با این حال، چیزی که بیشتر از آن لذت بردم، غواصی در آب بود. در ابتدا، من کاملاً ترسیده بودم - عمدتاً به این دلیل که نمی‌توانستم زمین را در هیچ جهتی ببینم، اما به محض پریدن در آب، دیگر نرسیدم. دیدن ماهی‌های رنگارانگ که در اطراف شنا می‌کردند، شگفت‌انگیز بود و می‌توانست تمام راه تا "Flower Gardens" را ببینم.

این سفر شبیه تطبیلات بود، اما چیزهای جدیدی هم در مورد پروژه‌های علمی و تحقیقاتی آموختم، اعضاً تم سیار خوبیم بودند و همه با کمال میل آن‌چه را که در باره دریا می‌دانستند، توضیح می‌دادند. این سفر یک فرصت عالی بود و باعث شده است به اهداف در زندگی فکر کنم، این تجربه قطعاً به من کمک خواهد کرد که بیشتر تلاش کنم تا داشمند شوم.

(حسن رومی)

«۷۳- گزینه»

ترجمه جمله: «هدف اصلی نویسنده در متن چیست؟»

«تا آن‌چه را که در یک پروژه علمی اتفاق افتاد، شرح دهد.»

(درک مطلب)

(حسن رومی)

«۷۴- گزینه»

ترجمه جمله: «نویسنده در باره ROV در متن چه می‌گوید؟

«آن‌چه زیر آب رخ می‌داد را ضبط می‌کرد.»

(درک مطلب)

(حسن رومی)

«۷۵- گزینه»

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر نگرش نویسنده را به بهترین شکل، نسبت به غواصی توصیف می‌کند؟

«وقتی داخل آب رفت، احساساتش تغییر کرد.»

(درک مطلب)

نقد و تصحیح پایان‌نامه آزمون ۵ آذر ماه ۱۴۰۰

اختصاصی دوازدهم ریاضی (نظام جدید)

نام درس	نام طراحان	قلمچه
حسابات ۲ و ریاضی پایه	کاظم اجلالی، شاهین پروازی، عادل حسینی، فرامرز سپهری، حمید علیزاده	
هندسه	امیرحسین ابومحبوب، افشن خاصه‌خان، کیوان دارابی، محمد صحت‌کار، رضا عباسی‌اصل، احمد رضا فلاخ، سهام مجیدی‌پور، سرژ یقیازاریان تبریزی	
ریاضیات گسسته	امیرحسین ابومحبوب، کیوان دارابی، مصطفی دیواری، محمد صحت‌کار، احمد رضا فلاخ، نیلوفر مهدوی	
فیزیک	خسرو ارغوانی‌فرد، عبدالرضا امینی‌نسب، زهره آقامحمدی، محمدعلی راست‌پیمان، سعید شرق، سعید طاهری‌بروجنی، مسعود قره‌خانی عبدالله قم‌زاده، محسن قندچلر، مصطفی کیانی، علیرضا گونه، غلامرضا محبی، حسین مخدومی، سیدعلی میرنوری، مصطفی واثقی، شادمان ویسی	
شیمی	محمد رضا پور‌جاوید، احمد رضا جشنایی‌پور، ارزنگ خانلری، روزبه رضوانی، سید رضا رضوی، امیرحسین طبی، امیر نگهبان، سید رحیم هاشمی‌دھکردی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	حسابات ۲ و پایه	هندسه	ریاضیات گسسته	فیزیک	شیمی
گزینشگر	کاظم اجلالی	کیوان دارابی امیرحسین ابومحبوب	کیوان دارابی	کاظم اجلالی	ایمان حسین‌نژاد
گروه ویراستاری	علی ارجمند علی مرشد مهدی ملارمضانی	مجتبی تشهیعی فرزانه خاکپاش	مجتبی تشهیعی فرزانه خاکپاش	بهنام شاهنی زهره آقامحمدی حمید زرین‌کفش	عرفان اعظمی هادی مهدی‌زاده مهلا تابش‌نیا حسن رحمتی‌کوکنده
مسئول درس	عادل حسینی	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب	بابک اسلامی	محمدحسن محمدزاده مقدم
مسئول سازی	سمیه اسکندری	سرژ یقیازاریان تبریزی	سرژ یقیازاریان تبریزی	محمد رضا اصفهانی	سمیه اسکندری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	محمد اکبری
مسئول دفترچه	نرگس غنی‌زاده
گروه مستندسازی	مدیر گروه: مازیار شیروانی مقدم مسئول دفترچه: محمد رضا اصفهانی
حروف نگار	میلاد سیاوشی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۳۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۶۴۶۳-۰۲۱

(همیر علیزاده)

«گزینه ۱» -۸۴

$$\left(\sqrt[3]{\sin x} - \sqrt[3]{\cos x}\right) \left(\frac{\sqrt[3]{\sin^2 x}}{\sqrt[3]{\cos^2 x}} + 1 + \frac{\sqrt[3]{\sin x}}{\sqrt[3]{\cos x}} \right) = \sqrt[3]{\cos x}$$

$$\Rightarrow (\sqrt[3]{\sin x} - \sqrt[3]{\cos x}) \frac{\sqrt[3]{\sin^2 x} + \sqrt[3]{\cos^2 x} + \sqrt[3]{\sin x \cos x}}{\sqrt[3]{\cos^2 x}}$$

$$= \sqrt[3]{\cos x}$$

حال با استفاده از اتحاد معروف به چاق و لاغر داریم:

$$\Rightarrow \frac{(\sqrt[3]{\sin x})^3 - (\sqrt[3]{\cos x})^3}{\sqrt[3]{\cos^2 x}} = \sqrt[3]{\cos x}$$

$$\Rightarrow (\sqrt[3]{\sin x})^3 - (\sqrt[3]{\cos x})^3 = \sqrt[3]{\cos^2 x} \sqrt[3]{\cos x}$$

$$\Rightarrow \sin x - \cos x = \cos x$$

$$\Rightarrow \sin x = 2 \cos x \Rightarrow \tan x = 2$$

حال مقدار $\cos x$ را می‌یابیم:

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x} \Rightarrow 1 + (2)^2 = \frac{1}{\cos^2 x} \Rightarrow \cos^2 x = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow \cos x = \pm \frac{1}{\sqrt{5}}$$

(ریاضی ا: مثلثات: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

(کاظم اجلان)

«گزینه ۲» -۸۵

ابتدا تساوی داده شده را ساده می‌کنیم:

$$\tan\left(\frac{3\pi}{4} - x\right) = k \sin(\pi + x) \Rightarrow \cot x = -k \sin x$$

$$\frac{\cos x}{\sin x} = -k \sin x \Rightarrow k = -\frac{\cos x}{\sin^2 x}$$

حال توجه کنید که اگر $\frac{\pi}{4} \leq x \leq \frac{3\pi}{4}$ باشد، داریم:

$$\begin{cases} -\frac{\sqrt{2}}{2} \leq \cos x \leq \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow -\frac{\sqrt{2}}{2} \leq -\cos x \leq \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} \leq \sin x \leq 1 \Rightarrow \frac{1}{2} \leq \sin^2 x \leq 1 \Rightarrow 1 \leq \frac{1}{\sin^2 x} \leq 2 \end{cases}$$

بنابراین بیشترین مقدار k به ازای $x = \frac{3\pi}{4}$ به دست می‌آید و برابر است با:

$$k = (-\cos x)\left(\frac{1}{\sin^2 x}\right) = \frac{\sqrt{2}}{2} \times 2 = \sqrt{2}$$

و کمترین مقدار k به ازای $x = \frac{\pi}{4}$ به دست می‌آید که برابر است با:

$$k = (-\cos x)\left(\frac{1}{\sin^2 x}\right) = \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right)(2) = -\sqrt{2}$$

پس حاصل ضرب بیشترین مقدار و کمترین مقدار ممکن k برابر ۲ است.

(مسابقات ا: مثلثات: صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۴)

حسابات ۲

«۲» -۸۱

(شاهین پروازی)

با توجه به شکل مختصات A به صورت $(\cos 45^\circ, \sin 45^\circ)$ است و با دوران ۱۳۵ درجه در جهت دایره مثلثاتی به نقطه B($\cos 180^\circ, \sin 180^\circ$) می‌رسیم:

$$A\left(\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right), B:(-1, 0)$$

$$\Rightarrow AB = \sqrt{\left(\frac{\sqrt{2}}{2} + 1\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \sqrt{2 + \sqrt{2}}$$

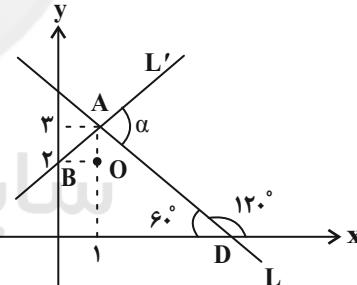
$$OA = OB = 1$$

$$\Rightarrow P_{\Delta OAB} = 1 + 1 + \sqrt{2 + \sqrt{2}} = 2 + \sqrt{2 + \sqrt{2}}$$

(ریاضی ا: مثلثات: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

«۴» -۸۲

(فرامرز سپهری)

x = ۱ را در معادله خط L جایگذاری می‌کنیم، عرض نقطه برخورد دو خط ۳ = y به دست می‌آید. همچنین شبیه L برابر $\sqrt{3}$ است، بنابراین با قسمت مثبت محور X ها زاویه 120° می‌سازد:مثلث AOB، قائم الزاویه متساوی الساقین است، پس $\widehat{BAO} = 45^\circ$ است. همچنین $\widehat{OAD} = 30^\circ$ است، پس داریم:

$$\alpha = 180^\circ - (\widehat{BAO} + \widehat{OAD}) = 180^\circ - 75^\circ = 105^\circ$$

(ریاضی ا: مثلثات: صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

«۳» -۸۳

(عادل مسینی)

$$\frac{\sin 510^\circ - \cos 240^\circ}{\sin(-890^\circ) + \cos 300^\circ} = \frac{\sin(5 \times 90^\circ + 60^\circ) - \cos(180^\circ + 60^\circ)}{-\sin(8 \times 90^\circ - 30^\circ) + \cos(360^\circ - 60^\circ)}$$

$$= \frac{\cos 60^\circ - (-\cos 60^\circ)}{\sin 30^\circ + \cos 60^\circ} = \frac{2\left(\frac{1}{2}\right)}{\frac{1}{2} + \frac{1}{2}} = 1$$

(مسابقات ا: مثلثات: صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۴)

$$\begin{cases} b = -\frac{2}{3} : a + b + c = -\frac{5}{3} \\ b = \frac{2}{3} : a + b + c = -\frac{1}{3} \end{cases}$$

(مسابقات: صفحه‌های ۲۹۵ و ۲۹۶)

(کاظم اجلالی)

گزینه «۱»

دامنه تابع f را به دست می‌آوریم:

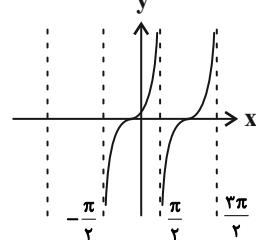
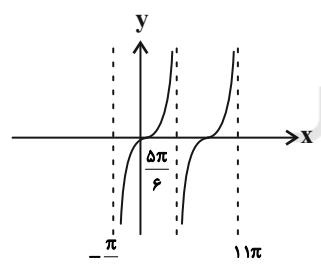
$$\frac{\pi x}{2} \neq (2k+1)\frac{\pi}{2} \Rightarrow x \neq 2k+1, k \in \mathbb{Z}$$

یعنی اعداد فرد در دامنه تابع f قرار ندارند. بنابراین باید فقط چهار عدد فرد عضو بازه $(-2, 4) - (-a^2, -2)$ باشند. این اعداد باید، ۱، ۳، ۱ و -3 باشند، بنابراین داریم:
 $-5 \leq -a^2 < -2 < -3$
 $-3 \leq -a^2 < -1 \Rightarrow 1 < a^2 \leq 3 \Rightarrow 1 < |a| \leq \sqrt{3}$

(مسابقات: صفحه‌های ۳۹۵ و ۳۹۶)

(شاهین پروازی)

گزینه «۲»

ابتدا نمودار $y = \tan x$ را رسم می‌کنیم.سپس نمودار را $\frac{\pi}{3}$ به سمت راست منتقل می‌کنیم.با توجه به شکل سؤال مشخص است ($a < 0$) یعنی نمودار نسبت به محورy-ها قرینه شده است و طول نقاط بر $\frac{5\pi}{6}$ تقسیم شده است. پس مختصاتطول نقطه A به صورت $\frac{1}{\frac{5\pi}{6}} = \frac{6}{5}$ و طول نقطه B به صورت

$$\frac{\frac{11\pi}{6}}{\frac{5\pi}{6}} = -\frac{11}{5}$$

$$\Rightarrow AB = \frac{1}{5} - \left(-\frac{11}{5}\right) = \frac{12}{5} = 2\frac{2}{5}$$

(مسابقات: صفحه‌های ۳۹۵ و ۳۹۶)

(کاظم اجلالی)

گزینه «۲»

با توجه به الگوی داده شده، ضابطه تابع نهایی را پیدا می‌کنیم:

$$y = f(x) \xrightarrow{\text{ واحد به راست}} y = f(x-k)$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{قرینه نسبت به} \\ \text{محور طول ها}}} y = -f(x-k)$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{قرینه نسبت به} \\ \text{محور عرض ها}}} y = -f(-x-k)$$

بنابراین نمودار نهایی مربوط به تابع زیر است:

$$y = -\tan(2(-x-k) - \frac{\pi}{3}) = -\tan(-2x-2k-\frac{\pi}{3})$$

$$= \tan(2x+2k+\frac{2\pi}{3}) = \tan(2x-\frac{\pi}{3}+2k+\pi)$$

$$= \tan(2x-\frac{\pi}{3})$$

یعنی $2k+\pi$ باید مضارب صحیحی از π باشد که کوچک‌ترین مقدار مثبت k به صورت زیر به دست می‌آید:

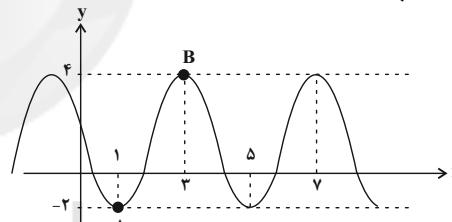
$$2k+\pi=2\pi \Rightarrow k=\frac{\pi}{2}$$

(مسابقات: صفحه‌های ۳۹۵ و ۳۹۶)

گزینه «۱»

مقادیر ماکزیمم، مینیمم و دوره تناوب نمودار تابع ۱

به ترتیب ۴، ۲ و ۴ است. مطابق شکل، باید مستطیلهایی را در نظر بگیریم که قطر آنها AB باشد:

طول قطر AB برابر است با:

مستطیل با قطر AB هنگامی بیشترین مساحت را دارد که مربع نیز باشد، پس

بیشترین مساحت ممکن برابر $S_{\max} = \frac{AB^2}{4} = \frac{20}{4} = 5$ است، در نتیجهمساحت مستطیلهایی با قطر AB باید در بازه $[0, 20]$ باشد.

(مسابقات: صفحه‌های ۳۹۵ و ۳۹۶)

(عادل مسینی)

گزینه «۴»

طبق روابط گفته شده در صفحه ۲۷ کتاب درسی داریم:

$$\begin{cases} y_{\max} = |a| + c = 4 \\ y_{\min} = -|a| + c = -1 \end{cases} \Rightarrow c = \frac{3}{2}, |a| = \frac{5}{2}$$

اما مقدار $a = -\frac{5}{2}$ قابل قبول است، زیرا نمودار داده شده قرینه یک نمودار کسینوسی نسبت به محور X هاست.

دوره تناوب نمودار هم، مشخص است که برابر با ۳ است.

$$T = \frac{2\pi}{|b|\pi} = \frac{2}{|b|} = 3 \Rightarrow |b| = \frac{2}{3} \Rightarrow b = \pm \frac{2}{3}$$

هر دو مقدار b قابل قبول است؛ زیرا نمودار $y = \cos x$ نسبت به محور y ها متقارن است.

$$\Rightarrow \frac{a+b}{a-b} = \frac{\sqrt{10}}{\sqrt{2}} = \sqrt{5}$$

$$ab = 2 \Rightarrow b = \frac{2}{a}$$

$$\Rightarrow \frac{a+b}{a-b} = \frac{a+\frac{2}{a}}{a-\frac{2}{a}} = \frac{a^2+2}{a^2-2} = \frac{5+\sqrt{5}}{1+\sqrt{5}} = \sqrt{5}$$

(ریاضی ا- توان‌های گویا و عبارت‌های میری: صفحه‌های ۳۸ تا ۶۳ و ۵۳)

(شاهین پژوهی)

روش دوم:

$$a^3 = 1 + \frac{1}{|a|^3}$$

واضح است که a باید مثبت باشد، زیرا سمت راست تساوی همواره مثبت است:

$$\Rightarrow a^3 - \frac{1}{a^3} = \frac{a^6 - 1}{a^3} = 1 \Rightarrow a^6 - a^3 - 1 = 0$$

$$\Rightarrow a^3 = \frac{1+\sqrt{5}}{2} \Rightarrow a^6 = \frac{6+2\sqrt{5}}{4} = \frac{3+\sqrt{5}}{2}$$

$$\Rightarrow a^6 + \frac{1}{a^3} = \frac{3+\sqrt{5}}{2} + \frac{2}{\sqrt{5}+1}$$

$$= \frac{3+\sqrt{5}}{2} + \frac{\sqrt{5}-1}{2} = \frac{2\sqrt{5}+2}{2} = \sqrt{5}+1$$

(ریاضی ا- توان‌های گویا و عبارت‌های میری: صفحه‌های ۳۸ تا ۶۳)

(کاظم ابلانی)

«گزینه ۲» - ۹۴

«گزینه ۲» - ۹۵

ابتدا توجه کنید که:

$$\sqrt{2x^2 - x + 1} + \sqrt{x^2 + 1} = -5x$$

$$\frac{(2x^2 - x + 1) - (x^2 + 1)}{\sqrt{2x^2 - x + 1} - \sqrt{x^2 + 1}} = -5x$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - x}{\sqrt{2x^2 - x + 1} - \sqrt{x^2 + 1}} = -5x$$

$$\xrightarrow{x \neq 0} 5(\sqrt{2x^2 - x + 1} - \sqrt{x^2 + 1}) = \frac{x^2 - x}{-x} = 1 - x$$

بنابراین اگر فرض تساوی‌های بالا را با هم جمع کنیم، نتیجه می‌شود:

$$\begin{cases} a+b = -5x \\ 5(a-b) = 1-x \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a-b = 5x \\ 25a-25b = 5-5x \end{cases}$$

بنابراین اگر طرفین تساوی‌های بالا را با هم جمع کنیم، نتیجه می‌شود:

$$24a - 26b = 5 \Rightarrow 12a - 13b = \frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow 12\sqrt{2x^2 - x + 1} - 13\sqrt{x^2 + 1} = \frac{5}{2}$$

(ریاضی ا- توان‌های گویا و عبارت‌های میری: صفحه‌های ۳۸ تا ۶۳)

ریاضی ۱

«گزینه ۳» - ۹۱

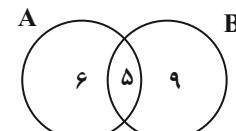
(شاهین پژوهی)

ابتدا تعداد اعضای مشترک را در حالت اول به دست می‌آوریم:

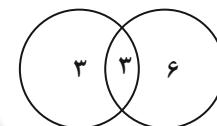
$$n(A \cup B) = n(B - A) + n(A - B) + n(A \cap B)$$

$$20 = 6 + 9 + n(A \cap B) \Rightarrow n(A \cap B) = 5$$

نمودار ون این دو مجموعه به صورت زیر است.

حال از هر کدام از مجموعه‌های A و B ۵ عضو برداشته می‌شود. از آن جایی از $A \cap B$ ، ۲ عضو کم شده از هر یک از مجموعه‌های $B - A$ و $A - B$ باید ۳ عضو کم شود در نتیجه نمودار ون به صورت زیر تغییر می‌کند.

در نتیجه در حالت جدید، اجتماع دو مجموعه ۱۲ عضو دارد.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و نسبات: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

«گزینه ۴» - ۹۲

(شاهین پژوهی)

مجموعه نشان داده شده به صورت $(a, +\infty) - (1, 2)$ است. پس داریم:

$$3x - 2 = x^2 \Rightarrow x^2 - 3x + 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = 2 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x=1} [1, +\infty) - (1, 2) \Rightarrow a = 1, b = 2$$

$$\xrightarrow{x=2} [4, +\infty) - (4, 4) \Rightarrow a = 4, b = 4$$

$$\Rightarrow (1-a^2, b-a) = (0, 1)$$

طول این بازه برابر ۱ است.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و نسبات: صفحه‌های ۳ تا ۵)

«گزینه ۲» - ۹۲

(کاظم ابلانی)

ابتدا توجه کنید که $a = \sqrt[4]{9+5+2\times 3\sqrt{5}} = \sqrt[4]{(3+\sqrt{5})^2} = \sqrt{3+\sqrt{5}}$ و $b = \sqrt{3-\sqrt{5}}$ است.

روشن اول:

$$\begin{cases} a^2 + b^2 = 3 + \sqrt{5} + 3 - \sqrt{5} = 6 \\ ab = \sqrt{3+\sqrt{5}} \sqrt{3-\sqrt{5}} = \sqrt{9-5} = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (a+b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab = 6 + 4 = 10 \Rightarrow a+b = \sqrt{10} \\ (a-b)^2 = a^2 + b^2 - 2ab = 6 - 4 = 2 \Rightarrow a-b = \sqrt{2} \end{cases}$$

$$ac = \left(\frac{a+c}{2}\right)^2 \Rightarrow a^2 + c^2 + 2ac = 4ac$$

$$\Rightarrow a^2 + c^2 - 2ac = 0 \Rightarrow (a-c)^2 = 0 \Rightarrow a = c$$

که با فرض متمایز بودن a و c تناقض دارد. پس $ac = -b^2$ است و در نتیجه داریم:

$$ac = -\left(\frac{a+c}{2}\right)^2 \Rightarrow a^2 + c^2 + 2ac = -4ac$$

$$a^2 + c^2 + 6ac = 0 \Rightarrow 1 + \left(\frac{c}{a}\right)^2 + 6\left(\frac{c}{a}\right) = 0$$

نسبت عدد بزرگ تر به عدد کوچک تر همان $\frac{c}{a}$ است که آن را برابر x فرض می کنیم:

$$\Rightarrow x^2 + 6x + 1 = 0 \Rightarrow x = -3 \pm \sqrt{8}$$

دقت کنید برای اینکه ترتیب جملات در دنباله هندسی موردنظر به هم

$$\left|\frac{c}{a}\right| > 1 \quad \text{باشد، پس باید جواب } x = -3 - \sqrt{8} \text{ را پذیریم.}$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله: صفحه های ۲۱ تا ۲۷)

(کاظم اجلالی)

«۳» - ۱۰۰

$$\text{چون } \frac{15}{2} \text{ واسطه حسابی بین } a \text{ و } 14\sqrt[3]{a} \text{ است، پس:}$$

$$2\left(\frac{15}{2}\sqrt{a}\right) = a + 14\sqrt[3]{a} \Rightarrow 15\sqrt{a} = a + 14\sqrt[3]{a}$$

اگر فرض کنیم $t^6 = t^6 + 14t^3$ معادله بالا به صورت $15t^3$ در می آید. پس:

$$t^6 - 15t^3 + 14t^3 = 0 \Rightarrow t^3(t^3 - 15t + 14) = 0$$

$$\xrightarrow{t \neq 0} t^3 - 15t + 14 = 0$$

واضح است که $t = 1$ و $t = 2$ جواب های معادله بالا هستند، پس معادله به

صورت زیر است:

$$t^4 - 15t + 14 = (t-1)(t-2)(t^2 + 3t + 7) = 0 \quad \Delta < 0$$

اگر $t = 1$ باشد، $a = 1$ است و دنباله به صورت زیر است که چون قدرنسبت عددی مثبت است نمی تواند جمله ای از آن برابر صفر شود.

$$1, \frac{15}{2}, 14, \dots, a_n = 1 + \frac{13}{2}(n-1) = \frac{13}{2}n - \frac{11}{2}$$

اگر $t = 2$ باشد، $a = 64$ خواهد بود و دنباله به صورت زیر است:

$$64, \frac{15}{2} \times 8, 14 \times 4, \dots, a_n = 64 - 4(n-1) = 68 - 4n$$

در این دنباله جمله هفدهم صفر است:

$$68 - 4n = 0 \Rightarrow n = 17$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله: صفحه های ۲۱ تا ۲۷)

(شاهین پروازی)

رابطه تعداد کاشی های سفید و رنگی در هر شکل به صورت جدول زیر است:

شماره شکل	۱	۲	۳	...	n
تعداد کاشی ها	3^2	5^2	7^2	...	$(2n+1)^2$
تعداد کاشی رنگی	۵	۹	۱۳	...	$4n+1$

$$\Rightarrow t_n = (2n+1)^2 - (4n+1) = 4n^2$$

حالا شماره شکلی را می باییم که تعداد کاشی های سفید آن ۴۰۰ است.

$$4n^2 = 400 \Rightarrow n = 10$$

تعداد کاشی های رنگی در شکل دهم برابر ۴۱ است.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله: صفحه های ۲۰ تا ۲۷)

(محمد علیزاده)

«۱» - ۹۷

$$\frac{a_{13}}{a_4} = \frac{-1}{512} \Rightarrow \frac{a_1 q^{12}}{a_1 q^3} = q^9 = \left(-\frac{1}{2}\right)^9 \Rightarrow q = -\frac{1}{2}$$

پس خواسته مسئله برابر است با:

$$\begin{aligned} &\Rightarrow \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_{10}}{a_6 + a_7 + \dots + a_{10}} = \frac{1-q}{a_6(1-q^5)} \\ &= \frac{a_1(1+q^5)(1-q^5)}{a_6 q^5(1-q^5)} = \frac{1+q^5}{q^5} \\ &= \frac{1}{q^5} + 1 = \frac{1}{\left(-\frac{1}{2}\right)^5} + 1 = -31 \end{aligned}$$

(مسابقات ا- بیبر و مغارله: صفحه های ۲۷ تا ۳۶)

(کاظم اجلالی)

«۱» - ۹۸

است، بنابراین داریم: $S_{1,0,2} = a_{1,0,2}$

$$S_{1,0,2} = S_{1,0,1} + a_{1,0,2} = a_{1,0,2} \Rightarrow S_{1,0,1} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{1+1}{2}(2a_1 + (1+1-1)d) = 0$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 10d = 0 \Rightarrow a_1 = -5d$$

(مسابقات ا- بیبر و مغارله: صفحه های ۲۷ تا ۳۶)

(کاظم اجلالی)

«۱» - ۹۹

فرض کنید a, b, c دنباله حسابی و a^4, b^4, c^4 دنباله هندسی تشکیل دهنده طوری که $c < b < a$ باشد، بنابراین داریم:

$$b = \frac{a+c}{2}, a^4 c^4 = (b^4)^2 \Rightarrow \begin{cases} ac = b^2 \\ ac = -b^2 \end{cases}$$

اگر $ac = b^2$ باشد:

$$\begin{aligned} & \Rightarrow (\sqrt{-3})^2 |A| = (|A|+2)(|A|+1) - |A|(|A|-2) \\ & \Rightarrow 3|A| = 5|A| + 2 \Rightarrow |A| = -1 \\ & \Rightarrow \sqrt{-3}A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -3 & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \frac{\sqrt{-3}}{3} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -3 & 0 \end{bmatrix} \\ & \Rightarrow A = \frac{\sqrt{-3}}{3} (1 - 1 - 3 + 0) = -\sqrt{-3} \end{aligned}$$

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(کیوان دارایی)

گزینه «۳» - ۱۰۶

$$A = \begin{bmatrix} x & 2 & k \\ 1 & 1 & -2 \\ 3 & 23 & 4 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 2x & 2 & k \\ 1 & 1 & -2 \\ 3 & 23 & 4 \end{bmatrix}$$

اگر حاصل دترمینان ماتریس‌های A و B را از دستور ساروس محاسبه کنیم، داریم:

$$\begin{aligned} |B| = 2|A| & \Rightarrow (8x - 12 + 23k) - (3k - 92x + 8) \\ & = 2[(4x - 12 + 23k) - (3k - 46x + 8)] \\ & \Rightarrow 100x + 20k - 20 = 100x + 40k - 40 \Rightarrow 20k = 20 \Rightarrow k = 1 \end{aligned}$$

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(کیوان دارایی)

گزینه «۲» - ۱۰۷

$$|AB| = |BA| \Rightarrow -25 = \Delta^2 \times a \Rightarrow a = -1$$

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(امیرضا غلاج)

گزینه «۲» - ۱۰۸

نکته: اگر A ماتریس مرتبه $n \times n$ باشد، $k \in \mathbb{R}$

$$\begin{aligned} 1) \quad |A^m| &= |A|^m \quad 2) \quad |kA| = k^n |A| \\ A^2 &= -4I \xrightarrow{\text{det}} |A^2| = |-4I| \Rightarrow |A|^2 = (-4)^2 |I| \\ \Rightarrow |A|^2 &= 16 \times 1 \Rightarrow |A| = \pm 4 \\ (A - 2I)^2 &= A^2 - 4AI + 4I^2 \Rightarrow (A - 2I)^2 = A^2 - 4A + 4I \\ \xrightarrow{A^2 = -4I} (A - 2I)^2 &= -4I - 4A + 4I \\ \Rightarrow (A - 2I)^2 &= -4A \xrightarrow{\text{det}} |(A - 2I)^2| = |-4A| \\ \Rightarrow |A - 2I|^2 &= (-4)^2 |A| = 16 \times (4) = 64 \Rightarrow |A - 2I| = \pm 8 \end{aligned}$$

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(ممدر صفت کار)

گزینه «۱» - ۱۰۹

$$|A^{-1} + B^{-1}| = k \Rightarrow |A(A^{-1} + B^{-1})| = |A|k$$

$$\Rightarrow |I + AB^{-1}| = k |A| \Rightarrow |(I + AB^{-1})B| = k |A| |B|$$

$$\Rightarrow |B + A| = k |AB| \Rightarrow k = \frac{|A + B|}{|AB|}$$

$$\Rightarrow k = \frac{\begin{vmatrix} 5 & 2 \\ 7 & 4 \end{vmatrix}}{2} = \frac{20 - 14}{2} = \frac{6}{2} = 3$$

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(امیرضا غلاج)

گزینه «۱» - ۱۱۰

نکته: اگر A ماتریس مرتبه $n \times n$ باشد، $k \in \mathbb{R}$

$$|2A| = 2|A| |A + A| \Rightarrow 2^2 |A| = (2|A| + 1)|A|$$

$$\Rightarrow 8|A| = (2|A| + 1)^2 |A| \xrightarrow{|A| \neq 0} 8 = (2|A| + 1)^2$$

$$\Rightarrow 2 = 2|A| + 1 \Rightarrow |A| = \frac{1}{2}$$

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(کیوان دارایی)

هندسه ۳

گزینه «۴» - ۱۰۱

$$\begin{vmatrix} 2 & 1 & x \\ 2 & 1 & 0 \\ 4 & 3 & y \end{vmatrix} = 1 \xrightarrow{\text{بسط حول ستون سوم}} \rightarrow$$

$$x \times (-1)^{1+3} \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 4 & 3 \end{vmatrix} + 0 + y \times (-1)^{3+3} \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} = 2x$$

$$\Rightarrow 2x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

حال طبق دستور ساروس داریم:

$$\begin{vmatrix} x & 1 & y \\ 3 & 2 & 1 \\ 3 & 2 & 4 \end{vmatrix} = (8x + 3 + 6y) - (6y + 2x + 12) = 6x - 9$$

$$= 6 \times \frac{1}{2} - 9 = -6$$

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(اخشن فاصله‌فان)

گزینه «۳» - ۱۰۲

$$|A| = -3 \Rightarrow |A^3| = |A|^3 = -27$$

$$||A^3| A| = -27A = (-27)^3 |A| = (-27)^3 (-3) = (-3)^{10} = 3^{10}$$

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(اخشن فاصله‌فان)

گزینه «۳» - ۱۰۳

$$A = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & b & 0 \\ 0 & 0 & c \end{bmatrix}$$

فرض کنید ماتریس قطری مورد نظر به صورت A باشد. اگر هر یک از درایه‌های این ماتریس را در شماره سطر و ستون آن ضرب کنیم، آن گاه ماتریس B حاصل می‌شود و در نتیجه داریم:

$$B = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & 4b & 0 \\ 0 & 0 & 9c \end{bmatrix}$$

$$\frac{|B|}{|A|} = \frac{a \times 4b \times 9c}{a \times b \times c} = \frac{36abc}{abc} = 36$$

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(امیرضا غلاج)

گزینه «۴» - ۱۰۴

$$1) \quad |A^{-1}| = \frac{1}{|A|} \quad 2) \quad |AB| = |A| |B|$$

نکته:

بررسی گزینه‌ها:

$$1) \quad |AB - I| = |AB - AA^{-1}| = |A(B - A^{-1})|$$

$$= |A| |B - A^{-1}| = |B - A^{-1}| |A| = |(B - A^{-1})A| = |BA - I|$$

$$2) \quad |AB^T A^{-1}| = |A| |B^T A^{-1}| = |A| |B|^T \times \frac{1}{|A|} = |B|^T$$

$$3) \quad |ABA^{-1} - kI| = |ABA^{-1} - kI| = |ABA^{-1} - kAA^{-1}|$$

$$= |A(BA^{-1} - kA^{-1})| = |A(B - kI)A^{-1}| = |A| |B - kI| \times \frac{1}{|A|}$$

$$= |B - kI|$$

گزینه «۴»: فقط زمانی درست است که دو ماتریس A و B تعویض پذیر باشند.

(هنرسه ۳، ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

(کیوان دارایی)

گزینه «۲» - ۱۰۵

$$\sqrt{-3}A = \begin{bmatrix} |A|+2 & |A| \\ |A|-2 & |A|+1 \end{bmatrix} \Rightarrow |\sqrt{-3}A| = \begin{vmatrix} |A|+2 & |A| \\ |A|-2 & |A|+1 \end{vmatrix}$$

$$\Rightarrow 4a \equiv 4 \pmod{4, 7} \Rightarrow a \equiv 1$$

$$10a + 2 \equiv 3b + 36 \pmod{7} \Rightarrow 12 \equiv 3b + 36$$

$$\Rightarrow 3b \equiv -24 \pmod{3, 7} \Rightarrow b \equiv -8 \equiv 6 \Rightarrow b = 7k + 6$$

$$1) 69 = 7(9) + 6$$

$$2) 57 = 7(8) + 1$$

$$3) 42 = 7(6)$$

$$4) 85 = 7(12) + 1$$

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

(کیوان دراین)

$$A = \overline{a12a21} \equiv 21 \equiv 1$$

$$A = \overline{a12a21} \equiv 1 - 2 + a - 2 + 1 - a \equiv -2$$

$$\left. \begin{array}{l} A \equiv 1 \equiv 9 \\ 11 \quad 11 \end{array} \right\} \Rightarrow A \equiv 9 \Rightarrow A \equiv 9$$

$$A \equiv -2 \equiv 9$$

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

(کیوان دراین)

- ۱۱۵ گزینه «۲»

- ۱۱۶ گزینه «۳»

$$\left. \begin{array}{l} p | 8n - 1 \Rightarrow p | 24n - 3 \\ p | 3n + 2 \Rightarrow p | 24n + 16 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} P | 19$$

$$\xrightarrow{\text{اول است}} P = 19$$

$$19 | 3n + 2 \Rightarrow 3n + 2 \equiv 0$$

$$\Rightarrow 3n \equiv -2 \equiv -21 \pmod{3, 19} \Rightarrow n \equiv -7 \equiv 12$$

بنابراین:

$$n = 19k + 12$$

$$\Rightarrow n = 19 \times 4 + 12 = 88$$

$$\Rightarrow \text{مجموع ارقام} = 8 + 8 = 16$$

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

(محمد صفت‌کار)

«۲»

- ۱۱۱ گزینه

$$28 \equiv 56 \equiv 0 \pmod{24, 28} \Rightarrow x \equiv 0 \Rightarrow x = 7k$$

$$7 \times 15 = 105 \Rightarrow 21 | 105$$

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

(نیلوفر مهدوی)

«۴»

- ۱۱۲ گزینه

یکشنبه	شنبه	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰

$$1) \text{ از } 33 \text{ روز قبل تا } 12 \text{ روز بعد, } 33+12=45 \text{ روز فاصله است.}$$

$$2) \text{ از } 48 \text{ روز قبل تا } 12 \text{ روز بعد, } 48+12=60 \text{ روز فاصله است.}$$

$$3) \text{ از } 46 \text{ روز قبل تا } 12 \text{ روز بعد, } 46+12=58 \text{ روز فاصله است.}$$

$$4) \text{ از } 35 \text{ روز قبل از } 12 \text{ روز بعد, } 35+12=47 \text{ روز فاصله است.}$$

در گزینه «۴»، باقی مانده تقسیم عدد بر ۷، دقیقاً با روز شنبه تطابق دارد.

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه ۲۴)

(امیرحسین ابوالهیوب)

«۱»

طبق ویژگی‌های هم نهشتی داریم:

$$21a \equiv 15b \Rightarrow 21a - 2 \times 12a \equiv 15b - 12b$$

$$\Rightarrow -3a \equiv 3b \pmod{3, 12} \Rightarrow -a \equiv b \Rightarrow a + b \equiv 0$$

يعني باقی مانده تقسیم $a+b$ بر ۴، برابر صفر است.

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه ۲۴)

(نیلوفر مهدوی)

«۱»

- ۱۱۴ گزینه

$$9a - 17 \equiv 5a + 1 \Rightarrow 4a \equiv 18 \Rightarrow 4a \equiv 18 - 2(7)$$

- ۱۱۷ گزینه «۱»

(کیوان (دارای))

$$1 + b \equiv 0$$

$$2 + ab \equiv 0 \Rightarrow ab \equiv -2 - 1 = -1.$$

$$\frac{\div 5}{(5,1)=1} \rightarrow b \equiv -2 \equiv 6$$

$b = 6$ است، تنها عددی که در شرط دوم صدق کند،

است ولی از این عدد در شرط اول صدق نمی‌کند.

اگر $a = 2$ باشد، داریم:

$$2 + b \equiv 0$$

$$4 + ab \equiv 0 \rightarrow ab \equiv -4 + 24$$

$$\frac{\div 5}{(5,1)=1} \rightarrow b \equiv 4$$

$b = 4$ در هر دو شرط صدق می‌کند پس کوچکترین عدد برابر ۲۴۲۴ و

مجموع ارقام آن برابر ۱۲ است.

(ریاضیات گستته-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۲ و ۲۵)

(ممطوفی (دیراری))

- ۱۲۰ گزینه «۴»

$$\overline{b^4 \cdot ba} = (\overline{yaa})^4$$

$$\Rightarrow \overline{b^4 \cdot ba} = (a + 10a + 100)^4 = (11a + 100)^4$$

دو طرف را به پیمانه ۱۱ می‌بریم:

$$a - b + 0 - 4 + b \equiv (11a + 100)^4$$

$$\Rightarrow a - 4 \equiv 1 \Rightarrow a \equiv 5 \xrightarrow[0 \leq a \leq 9]{} a = 5$$

$$155 \times 155 = 24025 \Rightarrow b = 2 \Rightarrow a + b = 7$$

(ریاضیات گستته-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

$$21 \\ a \equiv 11 \Rightarrow a = 21k + 11$$

$$a \equiv 11 \Rightarrow 21k + 11 \equiv 11$$

$$\Rightarrow 21k \equiv -1 \Rightarrow 2k \equiv 18 \xrightarrow[(2,19)=1]{\div 2} k \equiv 9$$

کوچکترین مقدار طبیعی k برابر با ۹ است، بنابراین:

$$\min(a) = 21 \times 9 + 11 = 200 \Rightarrow 2 + 0 + 0 = 2$$

(ریاضیات گستته-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۲ و ۲۵)

- ۱۱۸ گزینه «۴»

(اصغرضا خلاج)

$$a \cdot aba \equiv 2 \quad b \in \{0, 1, \dots, 9\}, \quad a \in \{1, 2, \dots, 9\}$$

$$\Rightarrow a + 1 \cdot b + 100a + 10000a \equiv 2$$

$$\Rightarrow 10101a + 1 \cdot b \equiv 2$$

عدد 10101 مضرب 13 می‌باشد، پس a هر مقداری از ۱ تا ۹ می‌تواند باشد.

$$0 + 1 \cdot b \equiv 2 \Rightarrow 1 \cdot b \equiv 2 \Rightarrow 1 \cdot b \equiv 2 - 4 \times 13$$

$$10 \cdot b \equiv -50 \xrightarrow[(10,13)=1]{\div 10} b \equiv -5$$

$$\Rightarrow b = 13k - 5 \xrightarrow[k=1]{} b = 8$$

بنابراین حداقل مقدار $a+b$ برابر $9+8=17$ می‌باشد.

(ریاضیات گستته-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۲ و ۲۵)

- ۱۱۹ گزینه «۳»

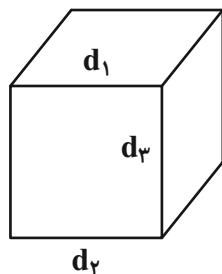
(ممطوفی (دیراری))

عدد $\overline{abab}$ بر 24 بخش پذیر است، پس بر 3 و 8 بخش پذیر است.

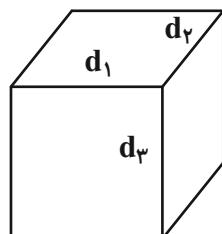
$$\overline{abab} \equiv 0 \Rightarrow 2(a+b) \equiv 0 \xrightarrow[(2,3)=1]{\div 2} a+b \equiv 0$$

$$\overline{abab} \equiv 0 \Rightarrow \overline{bab} \equiv 0 \Rightarrow b + 10a + 100b \equiv 0$$

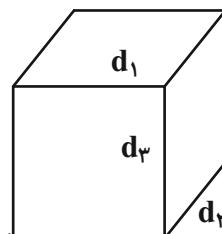
$$\Rightarrow 2a + 5b \equiv 0$$

ب) در شکل زیر d_1 و d_2 عمود بر d_3 بوده و با یکدیگر متقاطع‌اند.

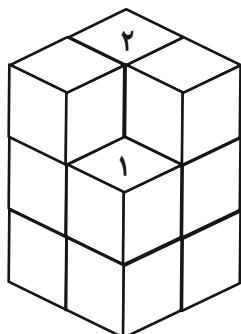
پ) در شکل زیر d_1 و d_2 عمود بر d_3 بوده و با یکدیگر متنافرند.

(هنرسه ۱- تبسم فضایی؛ صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

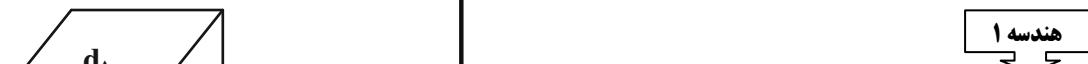
(اخشینن فاضه‌فان)

۱۲۵ - گزینه «۳»

در صورتی که این سازه را به طور کامل وارد یک مخزن رنگ کنیم، چهارمکعب ردیف پایین و دو مکعبی که باشماره‌های ۱ و ۲ در شکل مشخص شده‌اند، سه وجه رنگی خواهند داشت.

(هنرسه ۱- تبسم فضایی؛ صفحه ۹۰)

(اخشینن فاضه‌فان)

۱۲۶ - هندسه ۱

«۳»

یال‌های متقاطع با AB عبارتند از AD , AE , BF و BC , پس $m = 4$ است.

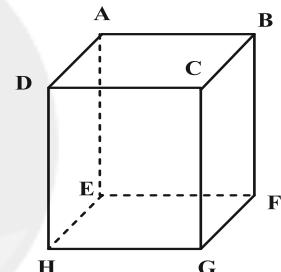
یال‌های موازی با AB عبارتند از HG , EF , DC , پس $n = 3$ است. یال‌های متنافر با AB عبارتند از EH , CG , DH , FG , پس $p = 4$ است.

$$m - n + p = 4 - 3 + 4 = 5 \quad \text{بنابراین داریم:}$$

(هنرسه ۱- تبسم فضایی؛ صفحه‌های ۷۸ تا ۷۹)

۱۲۷ - گزینه «۲»

تنها گزاره‌های «ب» و «ت» همواره درست هستند. به عنوان مثال نقض گزاره‌های «الف» و «ب» به مکعب شکل زیر دقت کنید.

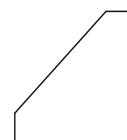

در این مکعب دو صفحه $DCGH$ و $CBFG$ هر دو بر صفحه $ABCD$ عمود هستند ولی با یکدیگر متقاطع‌اند. از طرفی دو خط BC و DC بر خط CG عمودند ولی با یکدیگر متقاطع هستند.

(هنرسه ۱- تبسم فضایی؛ صفحه‌های ۷۸ تا ۷۹)

۱۲۸ - گزینه «۱»

نمای رو به روی صحیح در شکل زیر رسم شده است:

(هنرسه ۱- تبسم فضایی؛ صفحه‌های ۸۷ تا ۹۱)

(سعام مبیدی پور)

۱۲۹ - گزینه «۴»

الف) در شکل زیر d_1 و d_2 عمود بر d_3 بوده و موازی یکدیگرند.

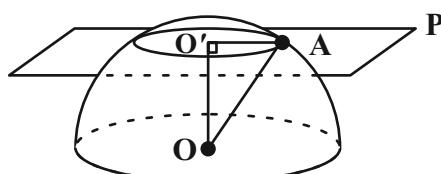
گزینه «۳» اگر خطی با یکی از دو خط متقاطع، موازی باشد، می‌تواند با دیگری متقاطع یا متنافر باشد.

گزینه «۴» از هر نقطه غیر واقع بر یک خط، بی شمار خط متنافر با آن خط می‌گذرد.

(هنرسه ا- تبسم فضایی؛ صفحه‌های ۷۸ تا ۸۲)

(سریر یقیازاریان تبریزی)

گزینه «۳» - ۱۲۹

سطح مقطع حاصل از برخورد صفحه P و نیم کره، دایره‌ای به شعاع r است.

طبق قضیه فیثاغورس در مثلث قائم الزاویه $OO'A$ داریم:

$$OA^2 = OO'^2 + O'A^2 \Rightarrow \alpha^2 = 4^2 + r^2$$

$$\Rightarrow r^2 = 36 - 16 = 20$$

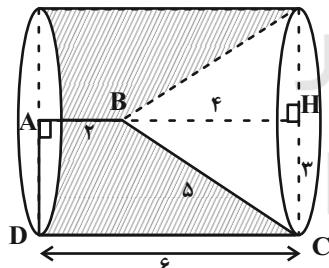
$S = \pi r^2 = 20\pi$ مساحت سطح مقطع برابر است با:

(هنرسه ا- تبسم فضایی؛ صفحه‌های ۹۳ تا ۹۶)

(امیررضا غلاح)

گزینه «۱» - ۱۳۰

در مثلث قائم الزاویه BHC داریم:

$$BH^2 = BC^2 - CH^2 = 25 - 9 = 16 \Rightarrow BH = 4$$

حجم حاصل از دوران ذوزنقه قائم الزاویه $ABCD$ حول ضلع AB مطابق شکل برابر تفاضل حجم یک استوانه و یک مخروط است:

$$V = \pi(AD)^2 \times DC = \pi \times 3^2 \times 6 = 54\pi$$

$$V = \frac{1}{3}\pi(CH)^2 \times BH = \frac{\pi}{3} \times 3^2 \times 4 = 12\pi$$

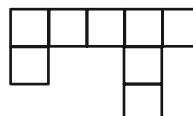
$$V = 54\pi - 12\pi = 42\pi$$

(هنرسه ا- تبسم فضایی؛ صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

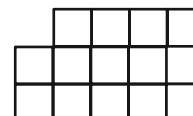
(سریر یقیازاریان تبریزی)

گزینه «۴» - ۱۲۶

تصویر نمای بالا و رو به روی این سازه به صورت شکل زیر است:

نمای بالا

نمای رو به رو

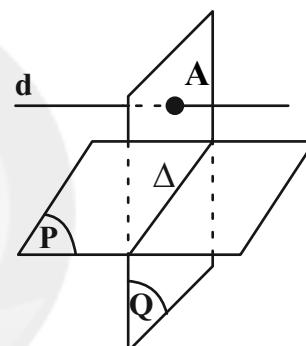
اگر مساحت هر مربع را با S نمایش دهیم، آنگاه داریم:

$$\frac{\text{مساحت تصویر نمای بالا}}{\text{مساحت تصویر نمای رو به رو}} = \frac{8S}{13S} = \frac{8}{13}$$

(هنرسه ا- تبسم فضایی؛ صفحه‌های ۸۷ تا ۹۱)

(امیرحسین ایوبیوب)

گزینه «۴» - ۱۲۷

فرض کنید خط Δ فصل مشترک دو صفحه P و Q باشد. اگر خط d درون صفحه Q و موازی خط Δ باشد، آنگاه خط d موازی صفحه P است. اگر خط d خارج از صفحه Q ولی موازی خط Δ باشد، آن گاه خط d با هر دو صفحه P و Q موازی است. همچنین مطابق شکل خط d می‌تواند صفحه Q را قطع کند و موازی صفحه P باشد، پس هر سه حالت گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» امکان پذیر است.

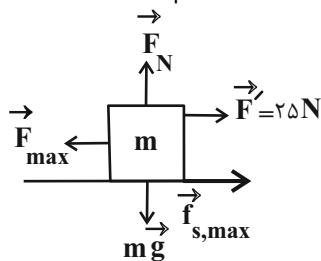
(هنرسه ا- تبسم فضایی؛ صفحه‌های ۷۹ تا ۸۲)

(رضاء عباسی اصل)

گزینه «۲» - ۱۲۸

گزینه «۱»: در یک صفحه، اگر خطی یکی از دو خط موازی را قطع کند، دیگری را نیز قطع می‌کند ولی این موضوع در فضا الزاماً برقرار نیست.
گزینه «۲»: از هر نقطه خارج یک صفحه، می‌توان خطی بر آن صفحه عمود رسم کرد. هر صفحه شامل این خط بر صفحه مفروض عمود است، پس این گزاره همواره درست است.

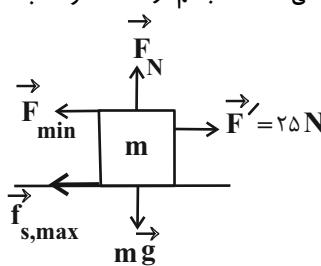
بیشینه نیروی $\vec{F}$ زمانی است که جسم در آستانه حرکت به سمت چپ باشد.

$$F_{\max} - F' - f_{s,\max} = 0$$

$$\Rightarrow F_{\max} - 25 - 21 = 0 \Rightarrow F_{\max} = 46\text{N}$$

کمینه نیروی $\vec{F}$ زمانی است که جسم در آستانه حرکت به سمت راست باشد.

$$F' - F_{\min} - f_{s,\max} = 0$$

$$\Rightarrow 25 - F_{\min} - 21 = 0 \Rightarrow F_{\min} = 4\text{N}$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴ و ۳۷ تا ۳۹)

(مسعود قره‌قانی) ۱۳۴

در بازه زمانی 1s تا 3s ، سرعت ثابت است، پس:

$$a = 0 \Rightarrow F = 0$$

از $t = 3\text{s}$ تا $t = 4\text{s}$ داریم:

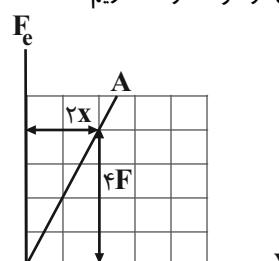
$$a_{(3\text{s}-4\text{s})} = a_{(3-4)} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{0-6}{4-3} = -6\text{ m/s}^2$$

$$|F| = m |a| = 4 \times 6 = 24\text{N}$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

(همیطی و اثقی) ۱۳۵

طبق قانون هوک $F_e = kx$ شیب نمودار اندازه نیروی کشسانی فن بر حسب تغییر طول آن برابر با ثابت فن است. برای دو فن A و B داریم:

$$\begin{cases} k_A = \frac{4F}{2x} = \frac{2F}{x} \\ k_B = \frac{2F}{3x} \end{cases}$$

حرکت جسم A روی سطح افقی با سرعت ثابت است، پس شتاب حرکت

صفر است. بنابراین داریم:

فیزیک ۳

«۳» - ۱۳۱

(سیدعلی میرنوری)

اگر بزرگی مجموعه وزن چتر و چتر باز را mg و بزرگی نیروی مقاومت هوا در هر مرحله را f_D در نظر بگیریم، داریم:

$$mg > f_D \quad (1)$$

$$mg = f_D \quad (2)$$

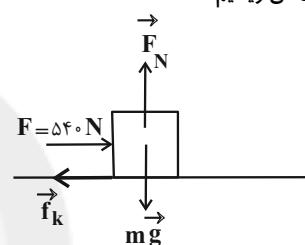
$$mg < f_D \quad (3)$$

$$mg = f_D \quad (4)$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶ و ۳۷)

«۲» - ۱۳۲

(زهره آقامحمدی) نیروهای وارد بر صندوق را رسم می‌کنیم و قانون دوم نیوتون را برای یک دقیقه اول حرکت آن می‌نویسیم:

$$(F_{net})_y = 0 \Rightarrow F_N = mg = 120 \times 10 = 1200\text{N}$$

$$(F_{net})_x = ma_1 \Rightarrow F - f_k = ma_1$$

$$f_k = \mu_k F_N \rightarrow 540 - 0 / 4 \times 1200 = 120a_1 \Rightarrow a_1 = 0 / \frac{5}{8} \text{ m/s}^2$$

پس از گذشت یک دقیقه، سرعت صندوق از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$v = a_1 t + v_0 \Rightarrow v = 0 / \frac{5}{8} \times 60 + 0 = 30 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

پس از حذف نیروی $\vec{F}$ داریم:

$$(F_{net})_x = ma_2 \Rightarrow -f_k = ma_2 \rightarrow -f_k = \mu_k F_N \rightarrow -\mu_k F_N = ma_2$$

$$\Rightarrow a_2 = -\mu_k g = -0 / 4 \times 10 \Rightarrow a_2 = -4 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

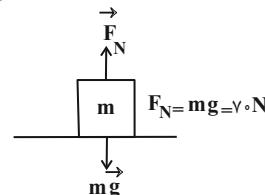
در نتیجه، زمان توقف صندوق بعد از قطع نیروی $\vec{F}$ برابر است با:

$$t = \left| \frac{\Delta v}{a_2} \right| = \frac{30}{4} = 7.5\text{s}$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶ و ۳۷)

«۲» - ۱۳۳

(عبدالله قم‌زاره) ابتدا بیشینه نیروی اصطکاک ایستایی را بدست می‌آوریم:

$$F_N = mg = 7 \times 10 = 70\text{N}$$

$$f_{s,\max} = \mu_s F_N = 0 / 3 \times 70 \Rightarrow f_{s,\max} = 21\text{N}$$

(مقدمه‌ی علمی راست پیمان)

«۳» - ۱۳۸

در قسمت OA سرعت اولیه صفر و شتاب ثابت است، بنابراین:

$$\overline{OA} = \frac{1}{2} a_1 t_1^2 \Rightarrow 4 = \frac{1}{2} a_1 \times 4^2 \Rightarrow a_1 = 0.5 \text{ m/s}^2$$

در قسمت AB حرکت با سرعت ثابت در مسیری مستقیم است، بنابراین:

$$\overline{AB} = v \Delta t \Rightarrow 12 - 4 = v \times 4 \Rightarrow v = 2 \text{ m/s}$$

در قسمت BC، حرکت با شتاب ثابت و سرعت اولیه ۲ است، زیرا

(حرکت یکنواخت) است. بنابراین:

$$a_2 = \frac{v_C - v_B}{\Delta t} = \frac{0 - 2}{12 - 8} = -0.5 \text{ m/s}^2$$

اگر اندازه نیروی که در ۴ ثانیه اول سطح تماس به جسم وارد می‌کند برابر

با F_N فرض شود، با استفاده از قانون دوم نیوتون داریم:

$$F_{N_1} - mg = ma_1 \Rightarrow F_{N_1} - 100 \times 10 = 100 \times 0.5 \Rightarrow F_{N_1} = 140 \text{ N}$$

در بازه زمانی ۴ ثانیه تا ۸ ثانیه $a_2 = 0$ است، بنابراین داریم:

$$F_{N_2} = mg = 100 \text{ N}$$

در بازه زمانی ۸ ثانیه تا ۱۲ ثانیه داریم:

$$\Rightarrow F_{N_3} - 100 \times 10 = 100 \times (-0.5) \Rightarrow F_{N_3} = 760 \text{ N}$$

بنابراین اختلاف بیشترین و کمترین اندازه نیروی که سطح تماس به جسم

$$F_{N_1} - F_{N_3} = 140 - 760 = -620 \text{ N}$$

وارد می‌کند، برابر است با:

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

(غلامرضا مصیبی)

«۱» - ۱۳۹

شخص قایق را به سمت چپ هُل می‌دهد تا بتواند به سمت راست حرکت کند.

بنابراین نیروی که از طرف قایق به شخص وارد می‌شود برابر است با:

$$F_{12} = m_1 a_1 = 60 \times 2 = 120 \text{ N}$$

طبق قانون سوم نیوتون، عکس‌العمل این نیرو به قایق و به طرف چپ وارد می‌شود. بنابراین:

$$F_{21} = m_2 a_2 \Rightarrow 120 = 10 \cdot a_2 \Rightarrow a_2 = 12 \text{ m/s}^2$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

(غلامرضا مصیبی)

«۲» - ۱۴۰

چون جسم در حال تعادل است، نیروی خالص وارد بر جسم صفر است. اگر

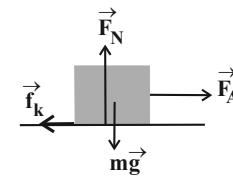
برایند چند نیرو صفر باشد و یکی از آن‌ها حذف شود، اندازه نیروی خالص

باقی‌مانده برابر با اندازه همان نیروی حذف شده است. بنابراین داریم:

$$F_{net} = ma = m \frac{|\Delta v|}{\Delta t} \xrightarrow[m=5\text{kg}, \Delta t=2\text{s}]{} 5 \times \frac{|\Delta v|}{2} = 25$$

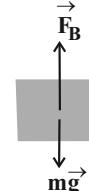
$$\Rightarrow |\Delta v| = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

$$(F_{net})_x = 0 \Rightarrow F_A = f_k \xrightarrow{f_k = \mu_k F_N} F_A = \mu_k mg \Rightarrow F_A = 0.5 mg$$

جسم B در راستای قائم در حال تعادل قرار دارد، بنابراین:

$$(F_{net})_y = 0 \Rightarrow F_B = mg$$

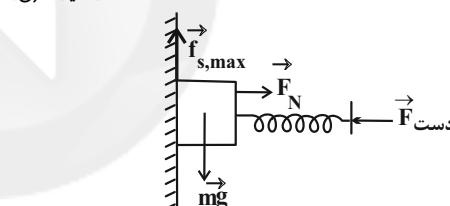
بنابراین داریم:

$$\xrightarrow{F_e = kx} \frac{F_A}{F_B} = \frac{k_A}{k_B} \times \frac{x_A}{x_B} \Rightarrow \frac{0.5 mg}{mg} = \frac{\frac{2F}{3x}}{\frac{2F}{3x}} \times \frac{x_A}{x_B}$$

$$\Rightarrow 0.5 = 3 \times \frac{x_A}{x_B} \Rightarrow \frac{x_A}{x_B} = \frac{1}{15}$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴ و ۳۶ تا ۳۸)

«۲» - ۱۳۶

با توجه به نیروهای وارد شده بر جسم، نیروی فنر تأمین کننده $\bar{F}_N$ (نیروی عمودی سطح) خواهد بود و داریم:

$$f_{s,max} = mg \Rightarrow \mu_s F_N = mg \Rightarrow F_N = \frac{mg}{\mu_s} = \frac{3 \times 10}{0.2} = 150 \text{ N}$$

$$F = F_s = kx \Rightarrow 150 = 40 \times x \Rightarrow x = \frac{150}{40} = 3.75 \text{ cm}$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

(ممسن قندرلر)

«۱» - ۱۳۷

$$m_1 g = k \Delta x$$

در حالت اول که فنر ساکن است، داریم:

در حالت دوم، چون مجموعه جرم و فنر با شتاب ثابت و از حال سکون رو به پایین،

شروع به حرکت کرده است (حرکت تنش‌شونده)، طبق قانون دوم نیوتون داریم:

$$(F_{net})_y = m_1 a \Rightarrow m_1 g - kx = m_1 a \Rightarrow kx = m_1(g - a)$$

چون برای هر دو حالت k و x برابر هستند، خواهیم داشت:

$$m_1 g = m_1(g - a) \Rightarrow 0.6 \times 10 = 0.8 \times (10 - a) \Rightarrow a = 2.5 \text{ m/s}^2$$

حال با استفاده از معادله سرعت - جابه‌جایی داریم:

$$v^2 = v_0^2 + 2a\Delta y \Rightarrow (10)^2 = 0 + 2 \times 2.5 \times \Delta y \Rightarrow \Delta y = 20 \text{ m}$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

فیزیک ۱

«۴» - ۱۴۱

با توجه به قاعده تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$1 \frac{N}{\mu g} = 1 \frac{N}{\mu g} \times \frac{1 \mu g}{10^{-6} g} \times \frac{10^3 g}{1 kg} = 10^9 \frac{N}{kg}$$

$$\frac{N = kg \cdot m/s^2}{\mu g} \rightarrow 1 \frac{N}{\mu g} = 10^9 \frac{m}{s^2}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه‌های ۶ ۷ ۸)

«۳» - ۱۴۲

با توجه به رابطه چگالی داریم:

$$\rho = \frac{m}{V}$$

$$\Rightarrow \frac{\rho_B}{\rho_A} = \frac{m_B}{m_A} \times \frac{V_A}{V_B} \xrightarrow{V = \frac{4}{3} \pi R^3} \frac{\rho_B}{\rho_A} = \frac{m_B}{m_A} \times \left(\frac{R_A}{R_B} \right)^3$$

$$\xrightarrow{D = 2R} \frac{1}{0/4} = \frac{m_B}{m_A} \times \left(\frac{1}{\frac{1}{2}} \right)^3 \Rightarrow m_A = \frac{3}{2} m_B$$

جرم گلوله A از گلوله B بزرگ‌تر است، بنابراین داریم:

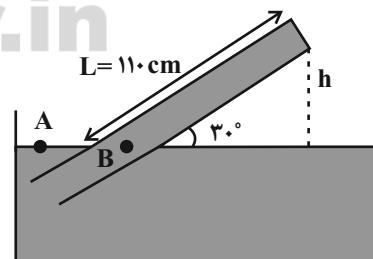
$$m_A - m_B = 440 \Rightarrow \frac{3}{2} m_B - m_B = 440$$

$$\Rightarrow 2/2 m_B = 440 \Rightarrow m_B = \frac{440}{2/2} = 200 \text{ g}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه‌های ۱۶ ۱۷ ۱۸)

«۲» - ۱۴۳

ابتدا ارتفاع قائم جیوه درون لوله را به دست می‌آوریم:

$$\sin 30^\circ = \frac{h}{110} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{h}{110} \Rightarrow h = 55 \text{ cm}$$

اکنون فشار وارد بر انتهای بسته لوله را می‌یابیم. چون جیوه در حال تعادل

است، فشار در نقطه B برابر با فشار ستون قائم جیوه درون لوله به اضافه

فشار انتهای بسته لوله بر جیوه است که با فشار نقطه A برابر می‌باشد.

بنابراین داریم:

$$P_A = P_B \xrightarrow{P_B = P_{\text{atm}} + \frac{(جیوه)}{P_A = P_{\text{atm}}} + P'_A} P_A = P_{\text{atm}} + P'_A \quad (\text{جیوه})$$

$$\Rightarrow 75 = P_{\text{atm}} + 55 \Rightarrow P_{\text{atm}} = 20 \text{ cmHg}$$

حال فشار وارد بر انتهای بسته لوله بر حسب سانتی‌متر جیوه، را به پاسکال

تبدیل می‌کنیم:

$$P = \rho gh \xrightarrow{\rho = 13500 \frac{kg}{m^3}, h = 20 \text{ cm} = 0.2 \text{ m}} P = 13500 \times 10 \times 0.2 = 27000 \text{ Pa}$$

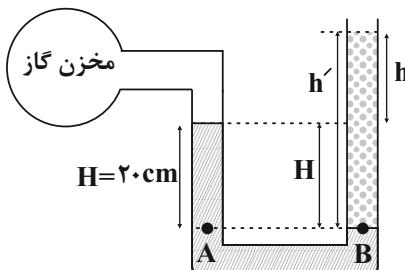
بنابراین اندازه نیروی وارد بر انتهای بسته لوله برابر است با:

$$F = PA \xrightarrow{A = 10 \text{ cm}^2 = 10 \times 10^{-4} = 10^{-3} \text{ m}^2} F = 27000 \times 10^{-3}$$

$$\Rightarrow F = 270 \text{ N}$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد: صفحه‌های ۳۸ ۵ ۳۲)

(عبدالرضا امینی‌نسب)

«۲» - ۱۴۴

با توجه به برابری فشار در نقاط هم تراز از یک مایع ساکن، داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{gas}} + (\rho gh)_{\text{gas}} = P_{\text{gas}} + (\rho gh')_{\text{m}} \quad (\text{مایع})$$

$$\Rightarrow 10 \times 10^3 + 13600 \times 10 \times 0.2 = 10^5 + 2000 \times 10 \times h'$$

$$\Rightarrow 107200 = 10^5 + 20000h' \Rightarrow h' = 0.36 \text{ m} = 36 \text{ cm}$$

از طرفی مطابق شکل داریم:

$$h' = H + h \Rightarrow 36 = 20 + h \Rightarrow h = 16 \text{ cm}$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد: صفحه‌های ۳۸ ۵ ۳۲)

(فسرو ارجاعی فرد)

«۱» - ۱۴۵

طبق معادله پیوستگی داریم:

$$\frac{V}{t} = A_A v_A = A_B v_B \Rightarrow \frac{V}{t} = \pi R_A^2 v_A = \pi R_B^2 v_B$$

$$\Rightarrow \frac{60 \times 10^{-3}}{1 \times 60} = 3 \times 0 / 1^2 v_A = 3 \times 0 / 0.5^2 v_B$$

$$\Rightarrow v_A = \frac{1}{30} \text{ m/s}, v_B = \frac{4}{30} \text{ m/s}$$

بنابراین داریم:

$$v_B - v_A = \frac{4}{30} - \frac{1}{30} = 0 / 1 \frac{m}{s}$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد: صفحه‌های ۴۵ ۵ ۴۳)

$$\Rightarrow \Delta\theta = \frac{25/5 \times 10^3}{15 \times 34} = 50^\circ \text{C}$$

حال تغییرات دما را بر حسب درجه فارنهایت به دست می آوریم:

$$\Delta F = \frac{9}{5} \Delta\theta = \frac{9}{5} \times 50 = 90^\circ \text{F}$$

(فیزیک - دما و گرمایی: صفحه‌های ۸۱۳ تا ۹۳۵)

(زهره آقامحمدی)

«۱۴۹ - گزینهٔ ۲»

اگر جرم کل بخ را m در نظر بگیریم، با توجه به این که در مدت

$$\frac{1}{3}m \text{ مقدار } \frac{2}{3}m \text{ آن ذوب شده است، پس } \frac{1}{3} \text{ در نصف همین زمان}$$

یعنی 220s ذوب می‌شود. پس زمان کل ذوب شدن کامل بخ برابر

$$\text{با } 660\text{s} \text{ است. با توجه به رابطه توان گرمایی } (P = \frac{Q}{t}) \text{ داریم:}$$

$$Q = P \cdot t \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{Q_1}{Q_2} = \frac{t_1}{t_2} \Rightarrow \frac{mL_F}{mc\Delta\theta} = \frac{660}{t_2}$$

$$\Rightarrow \frac{330 \times 10^3}{4200 \times 10} = \frac{660}{t_2} \Rightarrow t_2 = 84\text{s}$$

بنابراین:

$$T = 220 + 84 \Rightarrow t_2 = 304\text{s}$$

(فیزیک - دما و گرمایی: صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۶)

(ممطوفی کیانی)

«۱۵۰ - گزینهٔ ۲»

با استفاده از رابطه $N_A = n \times N_A$ (عدد آووگادرو، N تعداد

$$\text{مولکولها و } n \text{ تعداد مولها است). نسبت } \frac{n_{H_2}}{n_{O_2}} \text{ را می‌یابیم:}$$

$$N = n \times N_A \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{N_A}{N_{H_2}} = \frac{n_{O_2}}{n_{H_2}}$$

$$\frac{N_{O_2} = 3N_{H_2}}{N_{H_2}} \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{3N_{H_2}}{N_{H_2}} = \frac{n_{O_2}}{n_{H_2}} \Rightarrow \frac{n_{O_2}}{n_{H_2}} = 3$$

با استفاده از معادله حالت گازهای آرامانی داریم:

$$PV = nRT \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{T_{O_2} = T_{H_2}}{R = R} \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{P_{O_2}}{P_{H_2}} \times \frac{V_{O_2}}{V_{H_2}} = \frac{n_{O_2}}{n_{H_2}}$$

$$\frac{P_{O_2} = 4/\delta \text{ atm}, V_{O_2} = 2L}{P_{H_2} = 3 \text{ atm}} \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{4/5}{3} \times \frac{2}{V_{H_2}} = 3 \Rightarrow V_{H_2} = 1L$$

$$\xrightarrow{1L = 1000 \text{ cm}^3} V_{H_2} = 1000 \text{ cm}^3$$

(فیزیک - دما و گرمایی: صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۳)

(ممطوفی کیانی)

«۱۴۶ - گزینهٔ ۱»

اگر سطح زمین را مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی در نظر بگیریم، گلوله در سطح زمین فقط انرژی جنبشی و در ارتفاع $h = 5\text{m}$ از سطح زمین، هم انرژی پتانسیل گرانشی و هم انرژی جنبشی دارد. بنابراین با توجه به این که نیروی مقاومت هوا بر روی گلوله کار انجام می‌دهد، انرژی مکانیکی گلوله پایسته نمی‌ماند، لذا با توجه به قانون پایستگی انرژی می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} v_2 &= v_1 - 6 & (2) \\ h = 5\text{m} & \quad \uparrow & \\ v_1 & \quad \uparrow & (1) \\ U_g &= \text{constant} & \end{aligned} \quad \left\{ \begin{array}{l} U_2 = mgh \\ K_2 = \frac{1}{2}mv_2^2 \\ U_1 = 0 \\ K_1 = \frac{1}{2}mv_1^2 \end{array} \right.$$

$$E_2 - E_1 = W_f \xrightarrow{E = U + K} (U_2 + K_2) - (U_1 + K_1) = W_f$$

$$\Rightarrow mgh + \frac{1}{2}mv_2^2 - (0 + \frac{1}{2}mv_1^2) = W_f$$

$$\Rightarrow 2 \times 10 \times 5 + \frac{1}{2} \times 2 \times (v_1 - 6)^2 - \frac{1}{2} \times 2 \times v_1^2 = -8$$

$$\Rightarrow 100 + v_1^2 + 36 - 12v_1 - v_1^2 = -8$$

$$\Rightarrow 144 = 12v_1 \Rightarrow v_1 = 12 \text{ m/s}$$

دقیق نکند کار نیروی مقاومت هوا بر روی جسم منفی است.

(فیزیک - کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(ممدرالی راست پیمان)

«۱۴۷ - گزینهٔ ۳»

ابتدا توان خروجی کوهنورد را محاسبه می‌کنیم:

$$P_{av} = \frac{W}{t} = \frac{mgh}{t} = \frac{90 \times 10 \times 2000}{4 \times 3600} = \frac{2000}{16} = 125 \text{ W}$$

با توجه به تعریف بازده داریم:

$$\frac{P_{خروجی}}{P_{صرفی}} \times 100 = \frac{\text{بازده بر حسب درصد}}{\text{صرفی}}$$

$$\Rightarrow 125 = \frac{125}{P_{صرفی}} \times 100 \Rightarrow P_{صرفی} = 500 \text{ W}$$

(فیزیک - کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۷۶ تا ۷۸)

(عبدالرضا امینی نسب)

«۱۴۸ - گزینهٔ ۲»

می‌دانیم کل سطح مکعب از شش مریع تشکیل شده است، بنابراین طبق

$$\text{رابطه } \Delta A = 2\alpha A_1 \Delta\theta \text{ داریم:}$$

$$A_1 = 6a^2 = 6 \times 2500 = 15000 \text{ cm}^2$$

$$\Delta A = 2\alpha A_1 \Delta\theta \Rightarrow 25/5 = 2 \times 17 \times 10^{-6} \times 15000 \Delta\theta$$

$$\rho_{\text{مایع}} = 1/25 \text{ g/cm}^3, h_1 = 10 \text{ cm} \rightarrow 1/25 \times 10 = 13/5 \times h'$$

$$\rho_{\text{جیوه}} = 13/5 \text{ g/cm}^3$$

$$\Rightarrow h' = \frac{125}{135} \approx 1 \text{ cm} \Rightarrow P' = 1 \text{ cmHg}$$

اکنون فشار در کف ظرف را بر حسب سانتی متر جیوه می باییم:
 $P_1 = P_0 + P' \rightarrow P_1 = 75 + 1 \Rightarrow P_1 = 76 \text{ cmHg}$
 در حالت دوم فشار مایع در کف ظرف برابر با فشار مایع در حالت اول به اضافه فشار ناشی از مایع اضافه شده است و بنابراین فشار مایع اضافه شده را بر حسب cmHg می باییم:

$$P_2 = P_1 + P'' \rightarrow P_2 = 76 + 13/5 \times 76 \Rightarrow P'' = 1/0.2 \times 76 \text{ cmHg}$$

$$\rho_2 = \rho_1 \cdot \frac{g}{L} = 1/0.2 \text{ g/cm}^3$$

$$(P''h'') = (\rho_2 h_2) \rightarrow \text{مایع}_2 = \frac{13/5 \times 76}{0.2} \text{ cm}$$

حجم مایع اضافه شده برابر است با:

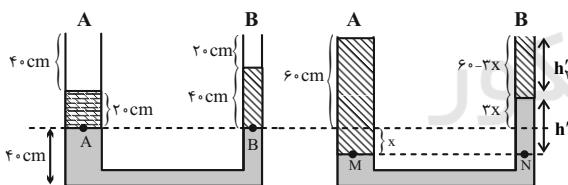
$$V_2 = Ah_2 \rightarrow V_2 = 20 \times \frac{13/5 \times 76}{0.2} \text{ cm}^3$$

$$\Rightarrow V_2 = 13/5 \times 38 \Rightarrow V_2 = 512/5 \text{ cm}^3$$

(فیزیک ا- ویژگی های فیزیکی مواد؛ صفحه های ۳۳ و ۳۴)

۱۵۵- گزینه «۲» (کتاب آبی)

باید محاسبه کنیم که ارتفاع مایع نامعلوم چند سانتی متر افزایش می باید. توجه داشته باشید که مایع نامعلوم تا انتهای لوله فقط ۲۰ cm فاصله دارد.

هنگام اضافه کردن روغن، حجم آب پایین رفته در شاخه سمت چپ با حجم آب بالا آمد در شاخه سمت راست راست برابر است اما از آنجا که سطح مقطع سه برابر سطح مقطع B است پس ارتفاع آب بالا آمد در شاخه B باید سه برابر ارتفاع آب پایین رفته در شاخه A باشد. (روی شکل آنها را x و ۳x نامیده ایم).

برای حل مسئله به چگالی مایع نامعلوم نیاز داریم. از برابری فشار در نقاط A و B استفاده می کنیم تا چگالی آن بدست آید.

$$P_A = P_0 + (\rho gh)_{\text{روغن}}$$

$$P_B = P_0 + (\rho_3 gh_3) \rightarrow P_A = P_B \rightarrow \rho_3 \times h_3 = \rho_{\text{روغن}} \times h$$

اکنون از برابری فشار در دو نقطه M و N استفاده می کنیم.

$$P_M = P_0 + (\rho gh')_{\text{روغن}}$$

$$P_N = P_0 + (\rho gh')_{\text{آب}} + (\rho_3 gh'_3)$$

۱۵۱- گزینه «۱» - آشنا

(کتاب آبی)

در ساعت (الف) کمینه اندازه برحسب ثانیه است زیرا ساعت شامل ۳ دقیقه ثانیه شمار، دقیقه شمار و ساعت شمار است. پس دقت اندازه گیری آن معادل با $\frac{1}{6}$ دقیقه است و در ساعت (ب) که شامل دو عقربه دقیقه شمار و ساعت شمار است، کمترین مقدار مدرج این ساعت ۵ دقیقه است پس دقت اندازه گیری این ساعت ۵ دقیقه است. بنابراین ساعت (الف) از (ب) دقیق تر است. (فیزیک ا- فیزیک و اندازه گیری؛ صفحه های ۱۵ و ۱۶)

۱۵۲- گزینه «۱» (کتاب آبی)

درصد حجمی آهن را در هر حالت می باییم:

$$\rho_{\text{آهن}} = \frac{m_{\text{آهن}} + m_{\text{سرپ}}}{V} \rightarrow \rho_{\text{آهن}} V_{\text{سرپ}} + \rho_{\text{سرپ}} V_{\text{آهن}} = V - V_{\text{آهن}} \rightarrow \rho_{\text{آهن}} (V - V_{\text{آهن}}) = \rho_{\text{سرپ}} (V - V_{\text{سرپ}})$$

$$\frac{\rho_{\text{آهن}}}{\rho_{\text{سرپ}}} = \frac{V - V_{\text{آهن}}}{V - V_{\text{سرپ}}} = \frac{10/2}{10/2 + 11/2} = \frac{1}{11/2} = \frac{2}{11}$$

$$\Rightarrow \frac{V_{\text{آهن}}}{V} = \frac{1}{11} \rightarrow \frac{V_{\text{آهن}}}{V} = \frac{1}{11} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{22}$$

$$\Rightarrow \frac{V_{\text{آهن}}}{V} = \frac{1}{22} \rightarrow \frac{V_{\text{آهن}}}{V} = \frac{1}{22} \times 100\% = 4.5\%$$

یعنی درصد حجمی آهن در آلیاژ اول $\frac{1}{2}$ برابر درصد حجمی آهن در آلیاژ دوم است.

(فیزیک ا- فیزیک و اندازه گیری؛ صفحه های ۱۶ تا ۱۸)

۱۵۳- گزینه «۲» (کتاب آبی)

در این تست از ۳ ویژگی لوله های موینین یکجا استفاده شده است:

(۱) الف) سطح آب درون لوله موینین فرو رفته و بالاتر از سطح آب ظرف قرار می گیرد.

(ب) سطح جیوه درون لوله موینین بر آمده (محبد) و پایین تر از سطح جیوه ظرف قرار می گیرد.

(۲) هرچه لوله، باریک تر باشد میزان جابه جایی مایع درون لوله اختلاف ارتفاع) نسبت به سطح آزاد ظرف بیشتر خواهد بود.

(۳) سطح آزاد مایع درون ظرف نیز در تماس با دیواره ها، برای آب فرورفته و برای جیوه برآمده است.

با توجه به این (۳) ویژگی، گزینه (۲) درست است.

(فیزیک ا- ویژگی های فیزیکی مواد؛ صفحه های ۳۱ و ۳۲)

۱۵۴- گزینه «۳» (کتاب آبی)

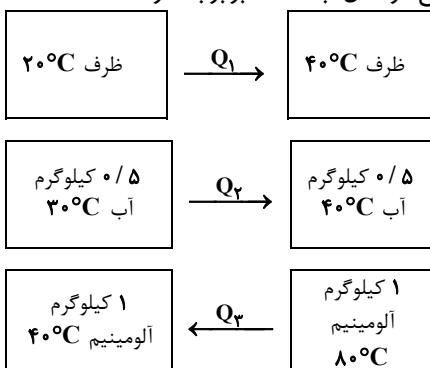
(کتاب آبی)

ابتدا فشار ۱۰ cm از مایع را بر حسب سانتی متر جیوه می باییم:

$$\rho_{\text{جیوه}}(h_1) = \text{مایع}(h')$$

گزینه «۲»

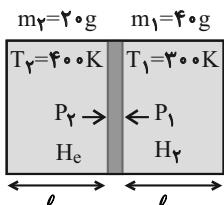
طبق طرحواره زیر، مجموع گرمایی های مبادله شده برابر با صفر است.

$$\begin{aligned} Q_1 + Q_2 + Q_3 &= 0 \\ \Rightarrow C_{\text{آب}} \Delta\theta_{\text{آب}} + m_{\text{آب}} c_{\text{آب}} \Delta\theta_{\text{آب}} + m_{\text{Al}} c_{\text{Al}} \Delta\theta_{\text{Al}} &= 0 \\ \xrightarrow{\text{دماي تعادل } 40^{\circ}\text{C}} C_{\text{آب}} (40 - 20) + m_{\text{آب}} \times 4200 &= 0 \\ \times (40 - 30) + 1 \times 900 \times (40 - 80) &= 0 \\ \Rightarrow 20 C_{\text{آب}} + 21000 \times 10 + 900 \times (-40) &= 0 \\ \Rightarrow 20 C_{\text{آب}} = 36000 - 21000 &= 0 \\ \Rightarrow 20 C_{\text{آب}} = 15000 \Rightarrow C_{\text{آب}} = \frac{15000}{20} = 750 \frac{\text{J}}{\text{K}} & \\ (\text{فيزيك ا- دما و گرما: صفحه های ۹۶ تا ۱۳۳}) & \end{aligned}$$

گزینه «۱»

در این مسئله درون استوانه و در دو طرف پیستون گازهای H_2 و He در حال تعادل قرار دارند، می خواهیم $\frac{\ell_1}{\ell_2}$ را بیابیم.

در حالت تعادل برایند نیروهای وارد بر پیستون صفر است بنابراین نیرو و فشارها در دو طرف یکسان است. ($P_1 = P_2$) حال قانون گازهای کامل را به صورت زیر به کار می بردیم:

$$\begin{aligned} PV = nRT &\Rightarrow \frac{P_1}{P_2} \times \frac{V_1}{V_2} = \frac{n_1}{n_2} \times \frac{T_1}{T_2} \\ P_1 = P_2, T_1 = 300\text{K}, T_2 = 400\text{K} &\Rightarrow \frac{V_1}{V_2} = \frac{n_1}{n_2} \times \frac{300}{400} \\ \frac{V = Al}{l} \Rightarrow \frac{\ell_1}{\ell_2} = \frac{3}{4} \frac{n_1}{n_2} & \quad (1) \\ \text{حال } \frac{n_1}{n_2} \text{ را می باییم:} & \end{aligned}$$

$$n_1 = \frac{m_{\text{H}_2}}{M_{\text{H}_2}} = \frac{40}{2} = 20 \text{ mol}, \quad n_2 = \frac{m_{\text{He}}}{M_{\text{He}}} = \frac{20}{4} = 5 \text{ mol}$$

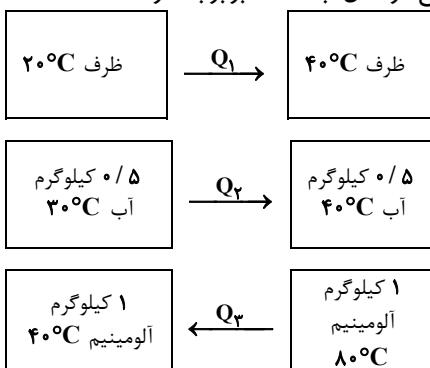
$$\Rightarrow \frac{n_1}{n_2} = \frac{20}{5} = 4$$

$$(1) \Rightarrow \frac{\ell_1}{\ell_2} = \frac{3}{4} \times 4 = 3$$

(فيزيك ا- دما و گرما: صفحه های ۸۷ تا ۹۰)

گزینه «۲»

طبق طرحواره زیر، مجموع گرمایی های مبادله شده برابر با صفر است.

$$\begin{aligned} Q_1 + Q_2 + Q_3 &= 0 \\ \Rightarrow C_{\text{آب}} \Delta\theta_{\text{آب}} + m_{\text{آب}} c_{\text{آب}} \Delta\theta_{\text{آب}} + m_{\text{Al}} c_{\text{Al}} \Delta\theta_{\text{Al}} &= 0 \\ \xrightarrow{\text{دماي تعادل } 40^{\circ}\text{C}} C_{\text{آب}} (40 - 20) + m_{\text{آب}} \times 4200 &= 0 \\ \times (40 - 30) + 1 \times 900 \times (40 - 80) &= 0 \\ \Rightarrow 20 C_{\text{آب}} + 21000 \times 10 + 900 \times (-40) &= 0 \\ \Rightarrow 20 C_{\text{آب}} = 36000 - 21000 &= 0 \\ \Rightarrow 20 C_{\text{آب}} = 15000 \Rightarrow C_{\text{آب}} = \frac{15000}{20} = 750 \frac{\text{J}}{\text{K}} & \\ (\text{فيزيك ا- دما و گرما: صفحه های ۹۶ تا ۱۳۳}) & \end{aligned}$$

$$P_M = P_N \Rightarrow \rho_1 h' + \rho_3 h'_3 = \rho_2 h' + \rho_4 h'_4$$

$$\Rightarrow 0 / \lambda (60 + x) = 1 \times 4x + 0 / 4(60 - 3x) \Rightarrow x = 12 \text{ cm}$$

بنابراین ارتفاع کنونی مایع ρ_3 برابر با $60 - 3x = 60 - 36 = 24 \text{ cm}$ است. در حالی که در ابتدا ارتفاع آن 40 cm بوده است.

بنابراین $16 \text{ cm} = 40 - 24$ از این مایع به بیرون ریخته شده است. داریم:

$$V = Ah = 100 \times 10^{-4} \times 16 \times 10^{-2} = 16 \times 10^{-4} \text{ m}^3 = 1600 \text{ cm}^3$$

$$m = \rho V = 0 / 4 \times 1600 = 640 \text{ g}$$

(فيزيك ا- ويزكي های فيزيكی مواد: صفحه های ۳۳ و ۳۴)

گزینه «۲»

موضوع مهمی که باید در این مسئله به آن توجه کرد این است که داده مسئله، مقدار افزایش انرژی جنبشی است (ΔK)، نه نسبت انرژی جنبشی تانویه به اولیه یعنی داریم:

$$\Delta K = \frac{5}{4} K_1 \xrightarrow{K_2 = K_1 + \Delta K} K_2 = \frac{9}{4} K_1 + K_1 = \frac{9}{4} K_1$$

حال با استفاده از رابطه نسبت انرژی جنبشی، تندی اولیه را به دست می آوریم:

$$\frac{K_2}{K_1} = \frac{m_2}{m_1} \times \left(\frac{v_2}{v_1}\right)^2 \xrightarrow{m_2 = m_1, \frac{K_2}{K_1} = \frac{9}{4}} \frac{9}{4} = \left(\frac{v_1 + \Delta}{v_1}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{3}{2} = \frac{v_1 + \Delta}{v_1} \Rightarrow v_1 = 10 \text{ m/s}$$

(فيزيك ا- کار، انرژی و توان: صفحه های ۵۴ و ۵۵)

گزینه «۴»

بازده از رابطه $\frac{\text{انرژی خروجی}}{\text{انرژی کل}} = \frac{\text{کار خروجی}}{\text{کار کل}}$ به دست می آید. در اینجا

انرژی کل که توسط بالابر صرف شده است $J = 2000 \text{ J}$ است. اما انرژی واقعاً لازم (بدون در نظر گرفتن تلفات انرژی) برابر با انرژی مکانیکی وزنه است که در اینجا برابر با انرژی جنبشی جسم در لحظه برخورد به زمین است و داریم:

$$K = \frac{1}{2} mv^2 \xrightarrow{m = 50 \text{ kg}, v = 8 \text{ m/s}}$$

$$K = \frac{1}{2} \times 50 \times 8^2 = 1600 \text{ J}$$

$$\% Ra = \frac{\text{انرژی خروجی}}{\text{انرژی کل}} \times 100 = \frac{1600}{2000} \times 100 = \% 80$$

(فيزيك ا- کار، انرژی و توان: صفحه های ۷۵ تا ۷۷)

گزینه «۱»

درصد افزایش طول از رابطه زیر به دست می آید:

$$\frac{\Delta L}{L_1} \times 100 = \frac{\alpha L_1 \Delta T}{L_1} \times 100$$

$$= \alpha \Delta T \times 100 \xrightarrow{\Delta T = 50^{\circ}\text{C}}$$

$$0 / 06 = \alpha \times 50 \times 100 \Rightarrow \alpha = 1 / 2 \times 10^{-5} \frac{1}{\text{K}}$$

(فيزيك ا- دما و گرما: صفحه های ۸۷ تا ۹۰)

از آن جا که میدان الکتریکی برایند در نقطه O صفر است، پس باید $\vec{E}_1$ و $\vec{E}_2$ یکدیگر را خنثی کنند. بنابراین:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow \sqrt{2} \frac{k|q|}{a^2} = \frac{k(|Q| + |q|)}{a^2}$$

$$\Rightarrow \sqrt{2}|q| = |Q| + |q| \Rightarrow \left| \frac{Q}{q} \right| = \sqrt{2} - 1$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

(علیرضا گونه)

«۲» ۱۶۳

چون علامت بار الکتریکی ذره منفی است، ذره در خلاف جهت خطاهای میدان الکتریکی حرکت کرده، بنابراین انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش و انرژی جنبشی آن افزایش می‌یابد. چون اتفاق انرژی نداریم می‌توان نوشت:

$$\Delta U = -\Delta K = -(K_B - K_A) = -\frac{1}{2}m(v_B^2 - v_A^2)$$

$$\Rightarrow \Delta U = -\frac{1}{2} \times 0 / 1 \times 10^{-3} \times (2^2 - 0) = -2 \times 10^{-4} J$$

برای انرژی پتانسیل الکتریکی ذره می‌توان نوشت:

$$V_B - V_A = \frac{\Delta U}{q} \Rightarrow V_B - 100 = \frac{-2 \times 10^{-4}}{-5 \times 10^{-6}} \Rightarrow V_B = 140 V$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

(مصطفی کیانی)

«۲» ۱۶۴

ابتدا با استفاده از رابطه $C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d}$ مشخص می‌کنیم، با دو برابر شدن فاصله بین صفحات خازن، ظرفیت آن چند برابر می‌شود:

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \xrightarrow{A_1 = A_2} \frac{C_2}{C_1} = \frac{d_1}{d_2} \xrightarrow{d_2 = 2d_1} \frac{C_2}{C_1} = \frac{1}{2}$$

اگرچون با استفاده از رابطه $U = \frac{Q}{2C}$ و با توجه به این که $U_2 = \lambda U_1$ و $Q_2 = (Q_1 + 2)\mu C$ است، به صورت زیر Q_1 را می‌یابیم:

$$U = \frac{Q}{2C} \Rightarrow \frac{U_1}{U_2} = \left(\frac{Q_1}{Q_1 + 2} \right)^2 \times \frac{C_2}{C_1} \Rightarrow \frac{U_1}{\lambda U_1} = \left(\frac{Q_1}{Q_1 + 2} \right)^2 \times \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{Q_1}{Q_1 + 2} \right)^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{Q_1}{Q_1 + 2} = \frac{1}{2} \Rightarrow Q_1 = 2\mu C$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

(شارمان ویسی)

«۲» ۱۶۵

با استفاده از رابطه جریان در مدار تک حلقه داریم:

$$I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r} \Rightarrow I_2 = \frac{(R_{eq})_1 + r}{(R_{eq})_2 + r} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{R + 1}{R + 3 + 1}$$

$$\Rightarrow R = 2\Omega$$

عددی که ولت‌سنج ایده‌آل نشان می‌دهد، اختلاف پتانسیل دو سر مولد و یا دو سر مقاومت خارجی مدار است. بنابراین:

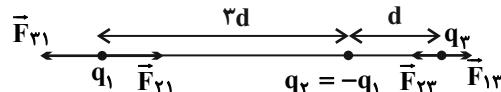
فیزیک ۲

«۲» ۱۶۱

(علیرضا گونه)

با رسم نیروهای الکتریکی وارد بر بارهای q_1 و q_3 و با استفاده از رابطه

$$\text{قانون کولن } (F = \frac{k |q_1||q_2|}{r^2}) \text{ داریم:}$$

$$F_{21} = \frac{k |-q_1||q_1|}{(3d)^2} = \frac{kq_1^2}{9d^2}$$

$$F_{13} = F_{31} = \frac{k |q_3||q_1|}{(4d)^2} = \frac{kq_1q_3}{16d^2}$$

$$F_{23} = \frac{k |-q_1||q_3|}{d^2} = \frac{kq_1q_3}{d^2}$$

با توجه به این که $F_{23} > F_{13}$ است، پس جهت نیروی برایند وارد بر بار q_3

به سمت چپ خواهد بود، بنابراین طبق صورت سوال جهت نیروی برایند وارد بر بار q_1 به سمت راست است و در نتیجه $F_{21} > F_{31}$ است. بنابراین داریم:

$$F_{21} - F_{31} = F_{23} - F_{13} \xrightarrow{F_{21}=F_{13}} F_{21} = F_{23}$$

$$\Rightarrow \frac{kq_1^2}{9d^2} = \frac{kq_1q_3}{d^2} \Rightarrow \frac{q_1}{q_3} = 9$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴)

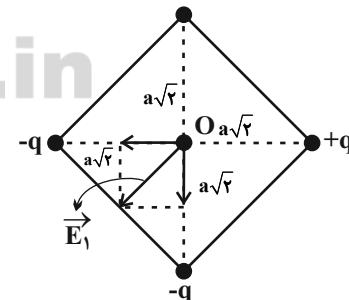
«۱» ۱۶۲

(سعید طاهری بروجنی)

ابتدا میدان الکتریکی برایند بارهای موجود در گوشه‌های مربع بزرگ‌تر را محاسبه می‌کنیم، مطابق شکل علامت هر کدام از بارهای موجود در رئوس مربع بزرگ‌تر، مخالف علامت بار مقابلش است، بنابراین میدان الکتریکی

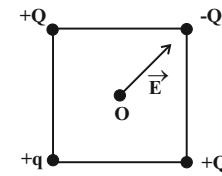
$$E' = \frac{k|q|}{(a\sqrt{2})^2} = \frac{k|q|}{2a^2}$$

$$E_1 = 2\sqrt{2}E' = \frac{2\sqrt{2}k|q|}{(a\sqrt{2})^2} = \sqrt{2} \frac{k|q|}{a^2} + q$$

حال برای چهار بار موجود در رئوس مربع کوچک نیز می‌توانیم بنویسیم:

$$E_2 = \frac{k(|Q| + |q|)}{a^2}$$

گزینه «۴» (مسئلې واثقى)

با توجه به رابطه بزرگی میدان مغناطیسی درون یک سیم‌لوله آرمانی داریم:

$$B_Q = \mu_0 \frac{N_Q}{l_Q} I_Q = 12 \times 10^{-7} \times \frac{150}{0.5} \times 4 \Rightarrow B_Q = 14/4 G$$

با توجه به این که میدان‌های B_Q و B_P در نقطه M در خلاف جهت یکدیگر هستند و در صورت سؤال بزرگی میدان خالص را داده است و جهت آن را مشخص نکرده است، پس باید هر دو حالت زیر بررسی شود:

$$\text{حالت (۱): } B_Q > B_P$$

$$B_T = B_Q - B_P \Rightarrow 2/4 = 14/4 - B_P$$

$$\Rightarrow B_P = 12G = 12 \times 10^{-4} T$$

$$B_P = \mu_0 \frac{N_P}{l_P} I_P \Rightarrow 12 \times 10^{-4} = 12 \times 10^{-7} \times \frac{100}{0.5} \times I_P$$

$$\Rightarrow I_P = 5A$$

$$\text{حالت (۲): } B_P > B_Q$$

$$B_T = B_P - B_Q \Rightarrow 2/4 = B_P - 14/4$$

$$\Rightarrow B_P = 16/8G = 16/8 \times 10^{-4} T$$

$$B_P = \mu_0 \frac{N_P}{l_P} I_P \Rightarrow 16/8 \times 10^{-4} = \frac{12 \times 10^{-7} \times 100}{0.5} \times I_P$$

$$\Rightarrow I_P = 7A$$

(فیزیک ۲ - مغناطیسی؛ صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

گزینه «۲» (مسئلې کیانى)

در اجسام فرومغناطیسی و پارامغناطیسی، میدان مغناطیسی خارجی باعث می‌شود دوقطبی‌های مغناطیسی هم‌سو با میدان قرار گیرند، اما مواد دیامغناطیسی که در حالت عادی فاقد خاصیت مغناطیسی‌اند، در حضور میدان مغناطیسی خارجی بسیار قوی، دوقطبی‌های مغناطیسی آن در خلاف سوی میدان مغناطیسی خارجی در آن جهت‌گیری می‌کنند. بنابراین، ماده A قطعاً دیامغناطیسی و ماده C که دارای ناحیه‌هایی هم‌جهت با میدان مغناطیسی خارجی است، فرومغناطیسی می‌باشد.

(فیزیک ۲ - مغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

فیزیک ۲ - آشنا

گزینه «۴» (کتاب آیین)

وقتی دو جسم یکدیگر را می‌ربایند نمی‌توان گفت الزاماً بارهای آن‌ها ناهم‌نام‌اند، زیرا ممکن است یکی باردار و دیگری بدون بار الکتریکی باشد. اما وقتی دو جسم یکدیگر را می‌رانند متفاوت باشد و بار آن‌ها هم‌نام است. بنابراین جسم‌های B و C که یکدیگر را می‌رانند، بار آن‌ها هم‌نام خواهد بود. در اینجا گزینه‌های (۲) و (۳) حذف خواهند شد. از طرف دیگر A و B که یکدیگر را می‌ربایند (با فرض باردار بودن هر دو)، بار آن‌ها ناهم‌نام بوده و با توجه به این که بار B و C هم‌نام‌اند، لذا بار جسم‌های A و C باید ناهم‌نام باشند یا جسم A بدون بار باشد که فقط گزینه «۴» چنین است.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته سکن؛ صفحه‌های ۲ و ۳)

گزینه «۳» (کتاب آیین)

مطابق شکل باید بار q_2 را طوری تعیین کیم، تا هر سه بار الکتریکی در حال تعادل باشند. یعنی برای بار نیروهای الکتریکی وارد بر هر بار از طرف دو بار دیگر

$$V = IR \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{I_2}{I_1} \times \frac{(R_{eq})_2}{(R_{eq})_1}$$

$$\Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{1}{2} \times \frac{2+3}{2} \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{5}{4}$$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۶)

گزینه «۴» (مسئلې کیانى)

ابتدا نسبت مقاومت الکتریکی سیم A به مقاومت الکتریکی سیم B را می‌باییم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow \frac{R_B}{R_A} = \frac{\rho_B}{\rho_A} \times \frac{L_B}{L_A} \times \frac{A_A}{A_B}$$

$$\frac{L_A = L_B, \rho_A = 3\rho_B}{A_A = 2A_B} \Rightarrow \frac{R_B}{R_A} = \frac{\rho_B}{3\rho_B} \times 1 \times \frac{2A_A}{A_B} \Rightarrow \frac{R_B}{R_A} = \frac{2}{3}$$

اکنون با استفاده از رابطه $P = \frac{V^2}{R}$ و با توجه به این که اختلاف پتانسیل

دو سر سیم‌های موازی A و B برابر است، به صورت زیر نسبت $\frac{P_A}{P_B}$ را می‌باییم:

$$P = \frac{V^2}{R} \xrightarrow{V_A = V_B} \frac{P_A}{P_B} = \frac{R_B}{R_A} \xrightarrow{\frac{R_B}{R_A} = \frac{2}{3}} \frac{P_A}{P_B} = \frac{2}{3}$$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۷۷)

عبدالرضا امینی نسب

$$P = \epsilon I$$

توان تولیدی مولد برابر است با:

$$P' = I^2 r = I^2 R \quad \text{به دست می‌آید که اختلاف این دو}$$

توان برابر با توان خروجی مولد است:

$$P = \epsilon I - I^2 r = 20 - 2 = 18 W$$

توان خروجی مولد برابر با توان مصرفی در مقاومت خارجی مدار است. بنابراین:

$$P = RI^2 \Rightarrow 18 = 4/5 \times I^2 \Rightarrow I = 2A$$

با جای گذاری در رابطه $P = I^2 r$ داریم:

$$P' = I^2 r \Rightarrow 2 = 4 \times r \Rightarrow r = 0.5 \Omega$$

در نهایت افت پتانسیل در دو سر مولد برابر است با:

$$Ir = 2 \times 0.5 = 1V$$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۷۰)

(زهره آقامحمدی)

با کاهش مقاومت متغیر R_2 ، مقاومت معادل مدار کاهش یافته و جریانعبوری از مولد افزایش می‌باید. عددی که ولتسنج ایده آل نشان می‌دهد $V = \epsilon - I(r + R_2)$ برابر است با:با افزایش I ، عددی که ولتسنج ایده آل نشان می‌دهد، کاهش می‌باید.

اگر عددی که ولتسنج ایده آل نشان می‌دهد، کاهش می‌باید، یعنی اختلاف پتانسیل

دو سر مقاومت R_1 کاهش یافته است، پس جریان عبوری از آن کاهش

می‌باید و بنابراین عددی که آمرسنج ایده آل نشان می‌دهد کاهش می‌باید.

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۶)

$$\Rightarrow \frac{|q_1|}{|q_2|} = \frac{5}{12} \quad q_1 > 0 \quad q_2 > 0 \quad \frac{q_1}{q_2} = \frac{5}{12}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۱۲ تا ۱۷)

(کتاب آبی)

۱۷۴ - گزینه «۴»

وقتی از صفحه منفی خازن، به مقدار mC^{+3} بار الکتریکی جدا نکنیم و به صفحه مثبت آن منتقل نماییم، بار الکتریکی خازن که در ابتدا $Q_1 = q$ بوده است به $+3$ $Q_2 = q + 3$ میلیکولن می‌رسد و باعث می‌شود انرژی خازن از U_1 به $U_2 = U_1 + 8 \times 10^3$ میلیژول تغییر کند. بنابراین، چون $U = \frac{Q^2}{2C}$ معلوم‌اند، با استفاده از رابطه U و Q ، C محاسبه، J را به میلیژول تبدیل کردہ‌ایم.

$$U_2 = U_1 + 8 \times 10^3 \xrightarrow{\frac{U=Q^2}{2C}} \frac{Q_2^2}{2C} = \frac{Q_1^2}{2C} + 8 \times 10^3$$

$$\Rightarrow \frac{Q_2^2 - Q_1^2}{2C} = 8 \times 10^3$$

$$\frac{Q_2 = q + 3, Q_1 = q}{C = 12 \times 10^{-9}, F = 12 \times 10^{-3} \text{ mF}} \xrightarrow{\frac{(q+3)^2 - q^2}{2C} = 8 \times 10^3}$$

$$\Rightarrow \frac{q^2 + 6q + 9 - q^2}{2 \times 12 \times 10^{-3}} = 8 \times 10^3$$

$$\Rightarrow 6q + 9 = 24 \times 10^3$$

$$3 + 2q = 8 \times 10^3 \Rightarrow 2q = 61 \Rightarrow q = 30.5 \text{ mC}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۱۶ تا ۲۳)

(کتاب آبی)

۱۷۵ - گزینه «۴»

رابطه بین مقاومت و تغییر دمای مقاومت به صورت زیر است، بنابراین داریم:

$$\Delta R = R_o \alpha (\Delta T) \xrightarrow{\frac{\Delta R = R - R_o = 46/8 - 40 = 6/8 \Omega}{R_o = 40 \Omega, \alpha = 0.0068 \text{ K}^{-1}}}$$

$$6/8 = 40 \times 0 / 0.0068 \times (\Delta T) \Rightarrow \Delta T = 25^\circ \text{C}$$

$$\Delta T = \Delta \theta = \theta_2 - \theta_1 = (45 - 20)^\circ \text{C} \Rightarrow \theta_2 - 20 = 25 \Rightarrow \theta_2 = 45^\circ \text{C}$$

(فیزیک ۲ - جریان الکتریکی و مدارهای پریان مستقیم: صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳)

(کتاب آبی)

۱۷۶ - گزینه «۳»

با فرسوده شدن باتری، نیروی حرکتی ثابت می‌ماند اما مقاومت داخلی آن افزایش می‌یابد و لذا طبق رابطه $V = \epsilon - rI$ ، منحنی باتری فرسوده دارای شب منفی تری است. بنابراین خط چپ مربوط به باتری فرسوده و خط راست مربوط به باتری نو است. با عبور جریان ۱ آمپری از باتری فرسوده و جریان ۴ آمپری از باتری نو، اختلاف پتانسیل دو سر باتری یکسان است. در نتیجه داریم:

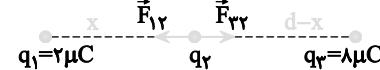
$$V = \epsilon - rI \Rightarrow \begin{cases} V = \epsilon - r \times 4 & (1) \\ V = \epsilon - r' \times 1 & (2) \end{cases} \xrightarrow{(1)-(2)}$$

$$(V - V) = (\epsilon - \epsilon) + (-4r - (-r'))$$

$$\Rightarrow r' = 4r \xrightarrow{r = 2\Omega} r' = 8\Omega$$

صفر باشد. با توجه به این که بار q_1 خارج از فاصله بین دو بار q_2 و q_3 در حال تعادل است، بنابراین علامت بار q_2 و q_3 مخالف هم‌اند. یعنی بار q_2 منفی است.

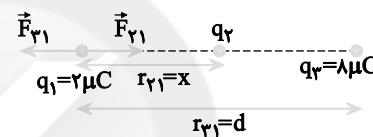
برای تعیین بار q_2 باید از شرط تعادل یکی از بارهای q_1 و q_3 استفاده کنیم، اما چون رابطه بین x و d مجهول است، ابتدا با استفاده از شرط تعادل بار q_2 ، رابطه x و d را بدست می‌آوریم. با توجه به این که بار q_2 منفی است، می‌توان نوشت:

$$F_{12} = F_{32} \xrightarrow{k \frac{|q_1||q_2|}{r_{12}^2} = k \frac{|q_2||q_3|}{r_{32}^2}} \frac{|q_1||q_2|}{r_{12}^2} = \frac{|q_2||q_3|}{r_{32}^2} \xrightarrow{\frac{|q_1|=2\mu C, r_{12}=x}{|q_3|=8\mu C, r_{32}=d-x}} \frac{2}{x^2} = \frac{8}{(d-x)^2} \Rightarrow \frac{1}{x^2} = \frac{4}{(d-x)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{2}{d-x} \Rightarrow d = 3x$$

اکنون شرط تعادل را برای بار q_1 می‌نویسیم و بار q_2 را بدست می‌آوریم.

$$F_{21} = F_{31} \Rightarrow k \frac{|q_1||q_2|}{r_{21}^2} = k \frac{|q_1||q_3|}{r_{31}^2} \xrightarrow{|q_1|=2\mu C, r_{21}=x, r_{31}=d-x} \frac{|q_2|}{x^2} = \frac{|q_3|}{(d-x)^2} \Rightarrow |q_2| = \frac{8}{9} \mu C$$

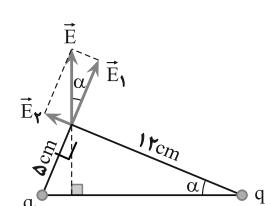
$$\xrightarrow{q_2 < 0} q_2 = -\frac{8}{9} \mu C$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیتی ساکن: صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

(کتاب آبی)

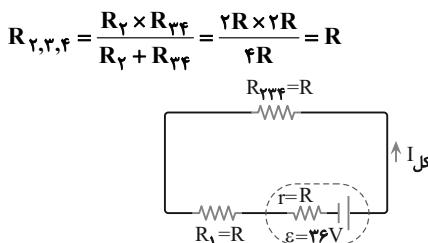
۱۷۷ - گزینه «۲»

با توجه به جهت بردار میدان الکتریکی برایند، باید بارهای q_1 و q_2 مثبت باشند تا برایند میدان‌های آن‌ها برابر $\vec{E}$ شود. بنابراین با توجه به شکل زیر، نسبت $\frac{q_1}{q_2}$ را پیدا می‌کنیم.

دقت کنید، هرگاه اضلاع دو زاویه بر هم عمود باشند آن دو زاویه با هم مساوی‌اند.

$$\tan \alpha = \frac{E_2}{E_1} \xrightarrow{E_2 = k \frac{|q_2|}{r_2^2}, E_1 = k \frac{|q_1|}{r_1^2}, \tan \alpha = \frac{5}{12}} \frac{5}{12} = \frac{k \frac{|q_2|}{r_2^2}}{k \frac{|q_1|}{r_1^2}} \Rightarrow \frac{5}{12} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \xrightarrow{r_1 = 5 \text{ cm}, r_2 = 12 \text{ cm}} \frac{5}{12} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times \frac{5}{12} \times \frac{5}{12}$$

$$R_{eq} = R + R = 2R$$

$$I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r} = \frac{\epsilon}{2R + r} \Rightarrow \epsilon = \frac{36}{3R} \Rightarrow R = 2\Omega$$

(فیزیک ۲ - جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۷۷)

(کتاب آبی)

«۲۹ - گزینه ۴»

از رابطه $F = ILB \sin \theta$ ، نیروی وارد بر هر یک از قطعه سیم‌ها را محاسبه می‌کیم و سپس با استفاده از قاعده دست راست، جهت نیروها را تعیین نموده و برایند آن‌ها را به دست می‌آوریم:

$$(⊗) : F_{AB} = IL_{AB} B \sin 270^\circ$$

$$= 2 \times 0 / 0.4 \times 0 / 4 \times 0 / 6 = 1 / 92 \times 10^{-2} N$$

$$(⊙) : F_{BC} = IL_{BC} B \sin 53^\circ$$

$$= 2 \times 0 / 0.3 \times 0 / 4 \times 0 / 8 = 1 / 92 \times 10^{-2} N$$

چون نیروی وارد بر قطعه سیم‌ها، هم‌راستا و در دو سوی مخالف‌اند. برایند آن‌ها برابر است با:

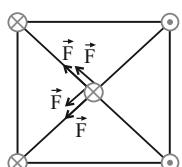
$$F_t = F_{AB} - F_{BC} = 1 / 92 \times 10^{-2} - 1 / 92 \times 10^{-2} = 0$$

(فیزیک ۲ - مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۱ و ۹۳)

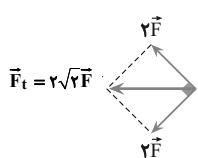
(کتاب آبی)

«۱۰ - گزینه ۱»

سیم‌هایی که جریان‌های هم‌سو دارند، جذب یکدیگر می‌شوند و سیم‌هایی که جریان ناهم‌سو دارند یکدیگر را می‌رانند. از آنجایی که شدت جریان سیم‌ها و فاصله آن‌ها از سیمی که در مرکز مربع قرار دارد بکسان می‌باشد این نیروها هم اندازه می‌باشند.

اگر نیروی وارد بر سیم وسط از طرف هر سیم دیگر را $\vec{F}$ بنامیم، مطابق شکل، برایند نیروهای وارد بر سیم واقع در مرکز مربع $2\sqrt{2}\vec{F}$ و جهت آن به طرف چپ می‌باشد.

(فیزیک ۲ - مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

مقدار مقاومت داخلی باتری از 2Ω در حالت نوبه 8Ω در حالت فرسوده رسیده است، یعنی ۶ اهم افزایش یافته است.

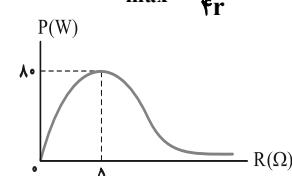
(فیزیک ۲ - جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۶)

(کتاب آبی)

«۲۷۷ - گزینه ۲»

برای حل این سؤال باید دو مطلب را یادآوری کنیم.

۱) به ازای $r = R$ ، $P_{max} = \frac{\epsilon^2}{4r}$ توان بیشینه مولد از رابطه محاسبه می‌شود.

با توجه به مطالب بالا و نمودار داده شده داریم:

$$P_{max} = \frac{\epsilon^2}{4r} \quad P_{max} = 80 \text{ W} \quad R = r = 5\Omega$$

$$80 = \frac{\epsilon^2}{4 \times 5} \rightarrow \epsilon^2 = 1600 \rightarrow \epsilon = 40 \text{ V}$$

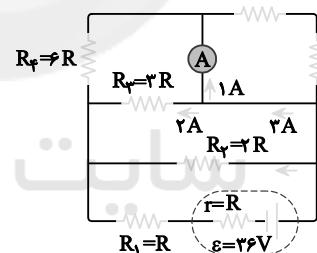
(فیزیک ۲ - جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۷۰)

(کتاب آبی)

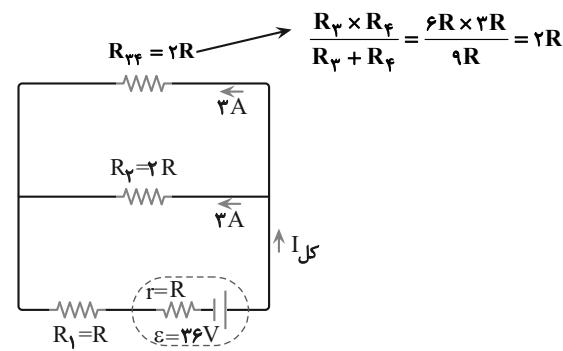
«۲۷۸ - گزینه ۲»

با توجه به مدار و محل قرارگیری آمپرسنجر ایده‌آل، مقاومت‌های R_5 و R_6 اتصال کوتاه شده و جریان الکتریکی از این دو مقاومت عبور نمی‌کند.

پس مدار به صورت زیر ساده می‌شود:

آمپرسنجر جریان عبوری از مقاومت R_4 را نشان می‌دهد. پس جریان عبوری از R_3 برابر با $2A$ خواهد شد. زیرا جریان در شاخه‌های موازی به نسبت عکس مقاومت‌ها تقسیم می‌شود. هم‌چنین مقاومت معادل R_3 و R_4 برابر با $2R$ است و با شاخه مقاومت R_2 موازی است. بنابراین جریان عبوری از مقاومت R_2 نیز برابر با $3A$ است و جریان کل مدار برابر $I = 3 + 3 = 6A$ خواهد بود.

فرض می کنیم که m گرم از تیغه روی وارد واکنش شده است و جرم رسوب مس تولید شده را بر حسب m پیدا می کنیم:

$$\text{? gCu} = \text{mg Zn} \times \frac{\text{۱molZn}}{\text{۶۵gZn}} \times \frac{\text{۱molCu}}{\text{۱molZn}}$$

$$\times \frac{\text{۶۴g Cu}}{\text{۱mol Cu}} = \frac{\text{۶۴}}{\text{۶۵}} \text{mg Cu}$$

می دانیم که ۶۵٪ از این جرم روی تیغه می نشیند.

$$\frac{\text{۶۴}}{\text{۶۵}} \text{m} \times \frac{\text{۶۵}}{\text{۱۰۰}} = \frac{\text{۶۴}}{\text{۱۰۰}} \text{m}$$

از صورت سوال می دانیم که جرم تیغه به اندازه $\frac{۳۱}{۵} - \frac{۲۴}{۵} = ۷ / ۲\text{g}$ کاهش یافته است.

جرم Cu رسوب کرده - جرم Zn مصرف شده = کاهش جرم تیغه

$$\Rightarrow \text{m} - \frac{\text{۶۴}}{\text{۱۰۰}} \text{m} = \frac{\text{۳۶}}{\text{۱۰۰}} \text{m} \Rightarrow \frac{\text{۳۶}}{\text{۱۰۰}} \text{m} = ۷ / ۲\text{g} \Rightarrow \text{m} = ۲۰\text{g}$$

بنابراین در این مدت از زمان انجام واکنش، ۲۰ گرم روی وارد واکنش شده $\text{Zn} \rightarrow \text{Zn}^{2+} + ۲\text{e}^-$ است:

$$\text{? mol e}^- = \text{۲۰g Zn} \times \frac{\text{۱molZn}}{\text{۶۵gZn}} \times \frac{\text{۲mol e}^-}{\text{۱molZn}}$$

$$\approx ۰ / ۶۱۵ \text{ mol e}^-$$

(شیمی ۳: صفحه های ۳۰ و ۳۱)

(امیر کنیان)

۱۸۶ - گزینه «۱»

مورد اول و دوم نادرست است.

عبارت اول: اغلب فلزها در واکنش با اسید گاز هیدروژن و نمک تولید می کنند.

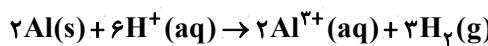
عبارت دوم: محلول مس (II) سولفات آبی رنگ می باشد.

(شیمی ۳: صفحه های ۳۰ و ۳۱)

(امیرحسین طیبی)

۱۸۷ - گزینه «۱»

عبارت «آ»: واکنش موازن شده به صورت زیر است:

نسبت مجموع ضرایب واکنش دهنده ها به فراورده ها برابر با $\frac{۸}{۵}$ است.

عبارت «ب»: گونه کاهنده گونه های است که اکسایش می باشد، بنابراین در واکنش (III) فلز Mn گونه کاهنده می باشد.

عبارت «پ»: واکنش موازن شده به صورت زیر است:

(سید رضا رضوی)

۳ - شیمی

۱۸۱ - گزینه «۳»

در ساخت چراغ خورشیدی، از لامپ LED، سلول خورشیدی و باتری قابل شارژ استفاده شده است.

(شیمی ۳: صفحه های ۳۷ تا ۳۹)

۱۸۲ - گزینه «۴»

تمام موارد گفته شده جزو دستاوردهای الکتروشیمی محاسبه می شوند.

(شیمی ۳: صفحه های ۳۸ و ۳۹)

۱۸۳ - گزینه «۲»

گزینه ۱) این واکنش اکسایش-کاهش به صورت خود به خودی و گرماده می باشد، پس دمای محلول افزایش می یابد. همچنین گونه اکسیده در این واکنش یون H^+ است که به گاز هیدروژن تبدیل می شود و شعاع آن نیز افزایش می یابد.

گزینه ۲) یون های H^+ با گرفتن الکترون به گاز هیدروژن تبدیل می شود. بنابراین مقدار غلظت یون هیدرونیوم در محلول کاهش اما pH محلول افزایش می یابد.

گزینه ۳) در این واکنش فلز روی اکسایش و یون های هیدروژن کاهش می یابند بنابراین فلز روی کاهنده و یون های هیدروژن اکسیده می باشند.

گزینه ۴) واکنش پذیری Al بیشتر از Zn است بنابراین اتم های آلومینیم با سرعت بیشتری نسبت به اتم های روی با محلول های اسیدی واکنش می دهد.

(شیمی ۳: صفحه های ۳۷ تا ۴۲)

(سید ریم هاشمی (مکرری))

۱۸۴ - گزینه «۳»

B که یک فلز است با دادن الکترون اکسایش می یابد (کاهنده است) و با از دست دادن الکترون شعاع آن کم می شود. A یک نافلز است و با گرفتن الکترون کاهش یافته (اکسیده است) و شعاع آن افزایش می یابد.

(شیمی ۳ - صفحه های ۳۷ تا ۴۲)

(امیرحسین طیبی)

۱۸۵ - گزینه «۴»

می دانیم که بخشی از جرم تیغه روی وارد واکنش می شود و بخشی از مس نیز به صورت رسوب بر روی تیغه می نشیند که باعث تغییرات جرم تیغه می شود.

(امیرحسین طیب)

«۱۹۰- گزینه ۴»

بررسی همه عبارت‌ها:

عبارت «آ»: فلز Zn از ۱۲ الکترون از ۲ اکسایش هنگام کاهش دارد.الکترون ظرفیتی خود را از دست داده و به یون Zn^{2+} تبدیل می‌شود.

$$\frac{2}{12} \times 100 = 16\%$$

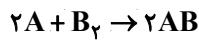
درصد خواسته شده

عبارت «ب»: گاز اکسیژن (O_2) می‌باشد و هنگام کاهش به آرایش گازنجیب Ne_{10} می‌رسد.

عبارت «پ»: همانطور که در شکل ملاحظه می‌کنید شعاع گونه کاهنده طی

فرایند اکسایش کم می‌شود و شعاع گونه اکسنه کاهنده طی فرایند کاهش، افزایش یافته است.

عبارت «ت»: واکنش موازن شده به صورت زیر است:

$$?e^- = 16 / 2g AB \times \frac{1molAB}{81gAB} \times \frac{4mol e^-}{2molAB}$$

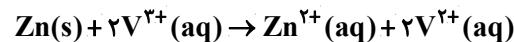
$$\times \frac{6 / 0.2 \times 10^{23} e^-}{1mol e^-} = 2 / 40.8 \times 10^{23} e^-$$

عبارت «ث»: فلز پتاسیم که یک فلز اصلی می‌باشد نسبت به فلز روی قدرت

کاهنده‌گی بیشتری دارد و در نتیجه با سرعت بیشتری با اکسیژن واکنش

می‌دهد و سرعت تشکیل ترکیب یونی افزایش می‌یابد.

(شیمی ۳: صفحه‌های ۳۰ و ۳۳)

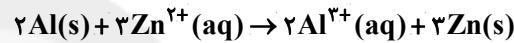
گونه اکسنه در این واکنش V^{3+} است و رابطه $2e^- \sim 2V^{3+}$ برقرار است.

$$?mole^- = 1mol V^{3+} \times \frac{2mol e^-}{1mol V^{3+}} = 1mol e^-$$

(شیمی ۳: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

«۱۸۸- گزینه ۱»

فقط مورد «ب» درست است.

در صورتی که محلولی حاوی یون Zn^{2+} را در ظرفی آلومینیومی بریزیم، واکنش زیر انجام می‌شود:

بررسی موارد:

عبارت «آ»: آلومینیم الکترون از دست می‌دهد و اکسایش می‌یابد، بنابراین آلومینیم کاهنده است.

عبارت «ب»: به ازای اکسایش هر مول Al , ۳ مول الکترون مبادله می‌شود، بنابراین:

$$2 / 7gAl \times \frac{1molAl}{27gAl} \times \frac{3mol e^-}{1molAl} = 0 / 3mol e^-$$

عبارت «پ»: در این فرایند روی با جرم مولی بیشتر به جای آلومینیم فرار می‌گیرد بنابراین جرم مواد جامد افزایش می‌یابد.

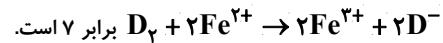
عبارت «ت»: یون‌های SO_4^{2-} در این واکنش شرکت نمی‌کنند و تعداد آنها ثابت می‌ماند.

(شیمی ۳: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

«۱۸۹- گزینه ۱»

فقط مورد «آ» نادرست است.

مجموع ضرایب اس توکیومتری واکنش موازن شده

(شیمی ۳: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

(اولیک فانلری)

«۱۹۳- گزینه ۱»

شیمی ۱

شکل مربوط به چگونگی ایجاد چهار نوار رنگی ناحیه مرئی طیف نشري خطی

اتم‌های هیدروژن می‌باشد.

مورد اول: هر نوار در شکل، پرتوهای نشر شده هنگام بازگشت الکترون را از

لایه بالاتر به لایه‌های پایین‌تر (نه صرفاً یک لایه پایین‌تر) نشان می‌دهد. (مثلاً

نوار مربوط به طیف ۵ به ۲

مورد دوم درست است.

مورد سوم: هرجه تفاوت انرژی بین دو لایه بیشتر باشد انرژی آزاد شده بیشتر

است.

مورد چهارم درست است.

مورد پنجم: اگر به اتم‌ها در حالت پایه انرژی داده شود، الکترون‌های آنها با

جذب انرژی به لایه‌های بالاتر انتقال می‌یابد. به اتم‌ها در چنین حالتی، اتم‌های

برانگیخته می‌گویند.

(شیمی‌ا، کیوان، زادگاه الغبای هستی؛ صفحه‌های ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷)

(امیرحسین طیبی)

«۱۹۴- گزینه ۲»

$$^{78}X^{q-} \left\{ \begin{array}{l} n + p = 78 \Rightarrow p = 34 \\ n - p = 10 \Rightarrow n = 44 \\ n - e = 8 \Rightarrow e = 36 \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow n + p + e = 44 + 34 + 36 = 114$$

(ممدرضا پورپاولر)

«۱۹۱- گزینه ۱»

با توجه به یکسان بودن تعداد p و e (ذره‌های زیر اتمی باردار) و اختلاف

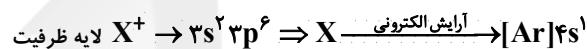
تعداد n در ایزوتوپ‌های یک عنصر، خواص شیمیایی آنها (که وابسته به

تعداد پروتون‌ها می‌باشد) یکسان بوده و عدد جرمی و خواص فیزیکی وابسته

به جرم (نظیر چگالی) با هم تفاوت دارد.

(شیمی‌ا، کیوان، زادگاه الغبای هستی؛ صفحه ۵)

«۱۹۲- گزینه ۱»

بنابراین X همان K است که در گروه اول و تناوب ۴ قرار دارد.

$$X_1 \left\{ \begin{array}{l} 20n \\ 19p \end{array} \right. \Rightarrow A = n + p \Rightarrow 20 + 19 = 39$$

$$X_2 \left\{ \begin{array}{l} 22n \\ 19p \end{array} \right. \Rightarrow A = n + p \Rightarrow 22 + 19 = 41$$

$$\overline{M}_X = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2}{F_1 + F_2} \Rightarrow 39 / 1 = \frac{39 F_1 + 41 F_2}{100}$$

$$\frac{F_1 + F_2 = 100}{F_2 = 100 - F_1} \rightarrow 3910 = 39F_1 + 4100 - 41F_1$$

$$\Rightarrow -190 = -2F_1$$

$$F_1 = 95\% \quad F_2 = 5\% \Rightarrow 95 - 5 = 90\%$$

(شیمی‌ا، کیوان، زادگاه الغبای هستی؛ صفحه‌های ۱۳ و ۱۵ تا ۳۴)

نقره در واکنش با اکسیژن فقط Ag_2O تولید می‌کند (در حالی که مس

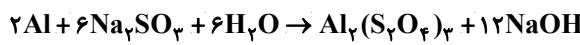
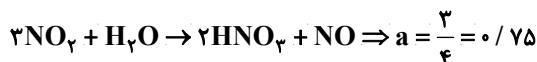
امکان تولید CuO یا Cu_2O را دارد).

(شیمی، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

(امیرحسین طیب)

«۱۹۷- گزینه»

واکنش‌های موازن شده به صورت زیر است:

$$\Rightarrow b = 1$$

$$a + b = 1 / 75$$

(شیمی، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

(ممدرضا پورجاویر)

«۱۹۸- گزینه»

جرم مولی X_2 به صورت زیر تعیین می‌شود:

$$\begin{aligned} & \frac{14}{2g} X_2 \times \frac{1 \text{ mol } X_2}{\text{Mg } X_2} \times \frac{3 \text{ mol } O_2}{6 \text{ mol } X_2} \times \frac{22/4 \text{ L } O_2}{1 \text{ mol } O_2} \\ & = 2 / 24 \text{ L } O_2 \Rightarrow M = 71 \text{ gr} \end{aligned}$$

اما جرم اتمی X باید نصف این مقدار یعنی $35 / 5 \text{ g.mol}^{-1}$ باشد.

(شیمی، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

(ممدرضا پورجاویر)

«۱۹۹- گزینه»

جرم محلول و حل شونده موجود در آن عبارتند از:

$$\frac{\text{محلول}}{64\text{mL}} = \frac{1/25\text{g}}{1\text{mL}} \times \text{محلول}$$

از آنجایی که تعداد الکترون‌های یون X از تعداد پروتون‌ها دو واحد بیشتر

است بنابراین بار این یون -2 می‌باشد و در واکنش با فلز سدیم ترکیب

یونی Na_2X را تشکیل می‌دهد.

(شیمی، کیهان، زادگاه الغایی هستی؛ صفحه‌های ۵ و ۳۸ و ۳۹)

(روزبه رضوانی)

«۲۰۰- گزینه»

وقتی عنصر D گازنگیب باشد، پس عنصر بعدی (E) عنصری از گروه اول جدول است.

پس آرایش الکترون- نقطه‌ای آن به صورت E^+ است.

عنصر A B C D E

گروه ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱

$BC_4 \rightarrow : \ddot{\text{C}} - \ddot{\text{B}} - \ddot{\text{C}} : \Rightarrow$ جفت نایپوندی

$AC_4 \Rightarrow : \ddot{\text{C}} - \ddot{\text{A}} - \ddot{\text{C}} : \Rightarrow$ جفت پیوندی

$$\frac{8}{3} = \frac{2}{66} \approx \text{نسبت خواسته شده}$$

(شیمی، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(ممدرضا پورجاویر)

«۲۰۱- گزینه»

عبارت اول، دوم و چهارم نادرست هستند. بررسی عبارت‌های نادرست:

اکسیژن با اغلب عنصرهای فلزی و نافلزی ترکیب می‌شود.

بوکسیت در واقع Al_2O_3 ناخالص است.

شیمی ۱-آشنا

(کتاب آین)

$$\text{NH}_3 = 34 \text{ g} \times \frac{1 \text{ mol NH}_3}{17 \text{ g NH}_3}$$

$$\times \frac{N_A \text{ مولکول NH}_3}{1 \text{ mol NH}_3} = 2 N_A \text{ مولکول NH}_3$$

«۲-گزینه»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

$$\text{CH}_4 = N_A \times \frac{5 \text{ اتم CH}_4}{1 \text{ مولکول CH}_4}$$

گزینه «۲»:

$$\text{CO} = N_A \times \frac{12 \text{ اتم CO}}{28 \text{ g CO}} \times \frac{N_A \text{ مولکول CO}}{1 \text{ mol CO}} \times \frac{2 \text{ اتم}}{1 \text{ مولکول CO}}$$

گزینه «۳»:

$$\text{CO}_2 = 44 \text{ g CO}_2 \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ مولکول CO}_2}$$

$$\times \frac{N_A \text{ مولکول CO}_2}{1 \text{ mol CO}_2} \times \frac{3 \text{ اتم}}{1 \text{ مولکول CO}_2} = 6 N_A \text{ اتم}$$

$$\text{H}_2\text{O} = 2 \text{ mol H}_2\text{O} \times \frac{N_A \text{ مولکول H}_2\text{O}}{1 \text{ mol H}_2\text{O}}$$

$$\times \frac{3 \text{ اتم}}{1 \text{ مولکول H}_2\text{O}} = 6 N_A \text{ اتم}$$

(شیمی، کیهان، زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

$$\frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} = \frac{100}{درصد جرمی محلول}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{5} = \frac{\text{جرم حل شونده}}{100} \Rightarrow \text{جرم حل شونده} = 2 / 8 \text{ g}$$

برای تعیین غلظت مولار محلول جدید (با حجم $64 + 36 = 100 \text{ mL}$)

$$\times \frac{2 / 8 \text{ g KOH}}{0 / 1 \text{ L محلول}} \times \frac{1 \text{ mol KOH}}{56 \text{ g KOH}} = 0 / 5 \text{ mol/L}$$

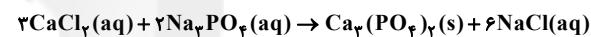
(شیمی، آب آهنج زنگی، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۴)

«۲-گزینه»

(امیرحسین طیبی)

می‌دانیم که از واکنش محلول کلسیم کلرید و سدیم فسفات مطابق واکنش

زیر رسمی سفید رنگ کلسیم فسفات تشکیل می‌شود.

$$\text{ محلول} = 0 / 2 \text{ L}$$

$$\times \frac{0 / 6 \text{ mol CaCl}_2}{1 \text{ L محلول}} \times \frac{1 \text{ mol Ca}_3(\text{PO}_4)_2}{3 \text{ mol CaCl}_2}$$

$$\times \frac{310 \text{ g Ca}_3(\text{PO}_4)_2}{1 \text{ mol Ca}_3(\text{PO}_4)_2} = 12 / 4 \text{ g Ca}_3(\text{PO}_4)_2$$

 محلول CaCl_2 اولیه $0 / 6$ مولار بوده در نتیجه غلظت بیون Cl^- در آن

۱/۲ مولار است.

$$M_1 \times V_1 = M_2 \times V_2 \Rightarrow 1 / 2 \times 0 / 2$$

$$= M_2 \times (0 / 2 + 0 / 1) \Rightarrow M_2 = 0 / 1 \text{ mol.L}^{-1}$$

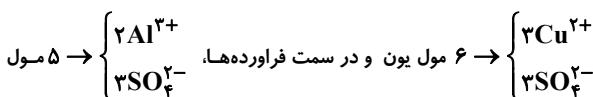
(شیمی، آب آهنج زنگی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۰)

عبارت (پ): یون SO_4^{2-} نقشی در انجام واکنش ندارد و تعداد مول آن، حین

انجام واکنش ثابت است.

عبارت (ت): در معادله موازن شده واکنش، در سمت واکنش دهندها

یون وجود دارد. پس از شمار یون‌ها کاسته می‌شود.

(شیمی، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(کتاب آین)

«۲۰.۹- گزینه «۲»

واکنش انجام شده در همه باتری‌ها برگشت‌پذیر نیست؛ زیرا بسیاری از آن‌ها

قابل شارژ نیستند.

(شیمی، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(کتاب آین)

«۲۱. گزینه «۳»

موارد «ب»، «ت» و «ث» نادرست هستند. بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت‌های «ب» و «ت»، زیست کره (B) شامل جانداران روی کره زمین

است. در واکنش‌های آن‌ها درشت‌مولکول‌ها نقش اساسی ایفا می‌کنند.

عبارت «ث»: در فصل ۲ کتاب دهم آموختید که در هوا کره (A) علاوه بر

مولکول‌های دو اتمی اکسیژن (O_2) و نیتروژن (N_2)، گازهای دیگری

مانند آرگون، کربن‌دی‌اکسید و ... نیز وجود دارد.

(شیمی، آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

$$\text{? LCO}_2 = 2\text{molCO}_2 \times \frac{44\text{gCO}_2}{1\text{molCO}_2} \times \frac{1\text{LCO}_2}{2/2\text{gCO}_2} = 40\text{LCO}_2$$

$$\frac{44/8\text{L}}{40\text{L}} = 1/12$$

(شیمی، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(کتاب آین)

«۲۰.۷- گزینه «۳»

کاهش جرم، ناشی از گاز خارج شده است:

$$\text{? gNaN}_3(\text{s}) = 1 / 4\text{gN}_2 \times \frac{1\text{molN}_2}{2\text{gN}_2} \times \frac{1\text{molNaN}_3}{3\text{molN}_2}$$

$$\times \frac{65\text{gNaN}_3}{1\text{molNaN}_3} = 13\text{gNaN}_3$$

$$145 - 13 = 132\text{g} = \text{جرم ظرف واکنش}$$

(شیمی، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(کتاب آین)

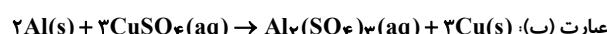
«۲۰.۸- گزینه «۴»

موارد «آ» و «ب» نادرست هستند.

بررسی موارد:

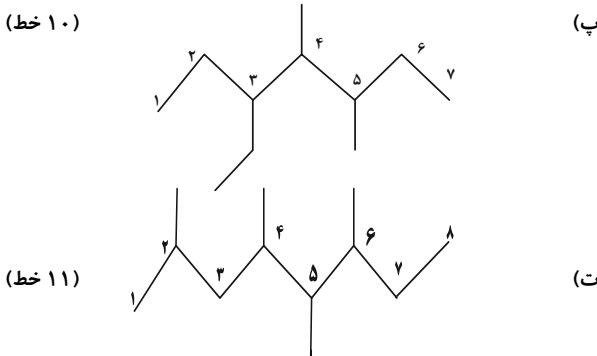
$$\text{? molCu}^{2+} = 40 / 5\text{gAl} \times \frac{1\text{molAl}}{27\text{gAl}}$$

$$\times \frac{3\text{molCu}^{2+}}{1\text{molAl}} = 2 / 25\text{molCu}^{2+}$$

$$1 + 3 = 4 = \text{مجموع ضرایب فراوردها}$$

$$2 + 3 = 5 = \text{مجموع ضرایب واکنش دهندها}$$

(شیمی ۲)، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۳۳۳ و ۳۶۵ (۳۹)

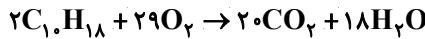
(ارزیک فانلدری) **۲۱۵-گزینه ۱**

گزینه ۱: نسبت جرم C به H

$$\text{C}_{10}\text{H}_{18} \Rightarrow \frac{10}{18} = 6/66$$

گزینه ۲: فرمول شیمیایی دو ترکیب به صورت $\text{C}_{10}\text{H}_{18}$ بوده و باهم ایزومرند.

گزینه ۳: از سوختن کامل ترکیب (الف) داریم:

$$\frac{6}{9}\text{g C}_{10}\text{H}_{18} \times \frac{1 \text{ mol C}_{10}\text{H}_{18}}{138 \text{ g C}_{10}\text{H}_{18}}$$

$$\times \frac{29 \text{ mol O}_2}{2 \text{ mol C}_{10}\text{H}_{18}} \times \frac{22/4 \text{ L}}{1 \text{ mol O}_2} = 16/24 \text{ L O}_2$$

گزینه ۴: فرمول شیمیایی ترکیب (ب) و نفتالن به ترتیب به صورت C_{10}H_8 و $\text{C}_{10}\text{H}_{18}$ است.

اختلاف شمار H دو ترکیب برابر با ۱۰ است که برابر با شمار اتم‌های کربن در ترکیب (الف) است.

(شیمی ۲)، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۳۹ تا ۳۶ (۴۱)

(ارزیک فانلدری) **۲۱۶-گزینه ۱**

(کاهش دما) $\theta_1 = 90^\circ\text{C} \Rightarrow \Delta\theta = 30 - 90 = -60$

$$\frac{Q}{\Delta\theta} = \frac{400}{60} = \frac{Q}{60}$$

$$\Rightarrow Q = 24000 \text{ J}$$

$$\frac{1 \text{ cal}}{4/18 \text{ J}} \times \frac{1 \text{ kcal}}{1000 \text{ cal}} = 5/72 \text{ kcal}$$

(شیمی ۲)، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۴۹ تا ۴۹ (۵۸)

(ممدرضا پور جاویر) **۲۱۷-گزینه ۳**

ارزش سوختی اتن و متانول با توجه به اطلاعات داده شده به صورت زیر محاسبه می‌شوند:

$$1 \text{ g C}_2\text{H}_4 \times \frac{1 \text{ mol C}_2\text{H}_4}{28 \text{ g C}_2\text{H}_4}$$

$$\times \frac{65 \text{ kJ}}{0.05 \text{ mol C}_2\text{H}_4} = 46/4 \text{ kJ}$$

شیمی ۲

۲۱۱-گزینه ۳

با افزایش عدد اتمی در گروه دوم جدول دوره‌ای، شمار پروتون‌ها و همچنین شعاع اتمی افزایش یافته و در نتیجه آن واکنش پذیری عنصرها هم بیشتر می‌شود. جرم اتمی میانگین نیز افزایش می‌یابد. اما نسبت شمار الکترون‌های ظرفیتی به شمار پروتون کاهش می‌یابد. زیرا شمار الکترون‌های ظرفیتی ثابت است ولی شمار پروتون‌ها با افزایش عدد اتمی افزایش می‌یابد.

(شیمی ۲)، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ (۱۳)

(ممدرضا پور جاویر) **۲۱۲-گزینه ۴**

آرایش الکترونی عنصر با عدد اتمی ۳۰ به صورت $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10} 4s^2$ است که یک عنصر واسطه به شمار می‌رود.

کاتیون موجود در NiCl_3 به صورت Ni^{3+} است که آرایش الکترونی آن به صورت $[Ar]^{3d^7}$ می‌باشد.

Cu^{2+} نخستین عنصری است که در لایه $n=3$ خود دارای ۱۸ الکtron است. این عنصر توانایی تشکیل دو کاتیون Cu^{2+} , Cu^+ را دارد.

(شیمی ۲)، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۱۷ تا ۱۷ (۱۷)

(ممدرضا پور جاویر) **۲۱۳-گزینه ۴**

در این واکنش یک مول گاز CO_2 تولید می‌شود که حجم آن در شرایط STP به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\frac{84 \text{ g NaHCO}_3}{50 \text{ g NaHCO}_3} \times \frac{\text{ناخالص}}{\text{ناخالص}} = \frac{18 \text{ g CO}_2}{100 \text{ g NaHCO}_3}$$

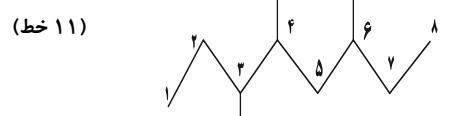
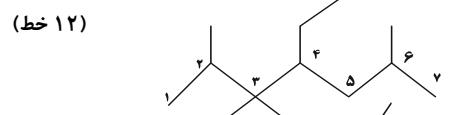
$$\times \frac{1 \text{ mol NaHCO}_3}{84 \text{ g NaHCO}_3} \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{2 \text{ mol NaHCO}_3}$$

$$\times \frac{22/4 \text{ L CO}_2}{1 \text{ mol CO}_2} \times \frac{80 \text{ L}}{100 \text{ L}} = 4/48 \text{ L CO}_2$$

(شیمی ۲)، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵ (۴۱)

(ممدرضا پور جاویر) **۲۱۴-گزینه ۴**

ساختار پیوند - خط موارد داده شده به صورت زیر است که موارد ب و ت از ۱۱ خط تشکیل شده‌اند:

(۱۱ خط)

$$\frac{\bar{R}_{H_Y}(t=20\text{ min} \text{ تا } t=40\text{ min})}{\bar{R}_{H_Y}(t=0\text{ min} \text{ تا } t=40\text{ min})} = \frac{0 / 75}{1 / 125} = 0 / 66$$

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۸۵ و ۱۶ و ۹۵)

(کتاب آن)

شیمی - ۲ آشنا

«گزینه ۴»

بررسی عبارت نادرست:

عبارت (پ): جرم کل مواد موجود در کره زمین تقریباً ثابت است. زیرا وقتی یک ماده یا محصول با استفاده از منابع طبیعی گوناگون ساخته می‌شود، پس از مدتی تقریباً به‌طور کامل به طبیعت باز می‌گردد.

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۳ و ۴)

(کتاب آن)

«گزینه ۱»

فقط مورد «ب» صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت «آ»: در میان عنصرهای واسطه، در آرایش الکترونی هیچ عنصری شمار الکترون‌های ظرفیتی زیرلایه $3d$ دو برابر زیرلایه $4s$ نیست.

عبارت «ب»: تمام عنصرهای دسته d جزء فلزها به شمار می‌روند.

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

(کتاب آن)

«گزینه ۴»

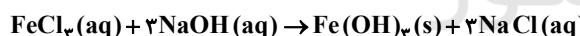
ابتدا جرم NaOH ناخالص را تعیین می‌کنیم:

$$\text{ محلول} \text{ NaOH} = 250 \text{ mL} = (\text{ناخالص})$$

$$\times \frac{1 \text{ L}}{1000 \text{ mL}} \times \frac{2 \text{ mol NaOH}}{\text{ محلول}} = \frac{\text{ محلول}}{1 \text{ L}}$$

$$\times \frac{40 \text{ g NaOH}}{1 \text{ mol NaOH}} \times \frac{100 \text{ g NaOH}}{\text{ خالص}} = \frac{40 \text{ g NaOH}}{80 \text{ g NaOH}} = \frac{25 \text{ g NaOH}}{\text{ خالص}}$$

سپس جرم Fe(OH)_3 حاصل را محاسبه می‌کنیم.

$$\times \frac{2 \text{ mol NaOH}}{3 \text{ mol NaOH}} \times \frac{1 \text{ mol Fe(OH)}_3}{\text{ محلول}} = \frac{1 \text{ mol Fe(OH)}_3}{1 \text{ L}}$$

$$\times \frac{107 \text{ g Fe(OH)}_3}{1 \text{ mol Fe(OH)}_3} \times \frac{87}{100} = 6.2 \text{ g Fe(OH)}_3$$

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

(کتاب آن)

«گزینه ۱»

تنها مورد اول نادرست است.

ظرفیت گرمایی ویژه روغن و آب را محاسبه می‌کنیم:

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow 41800 = 200 \times c \times (75 - 25)$$

$$\Rightarrow c = 418 \text{ J.g}^{-1} \cdot ^\circ \text{C}^{-1}$$

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow 19700 = 200 \times c \times (75 - 25)$$

$$\Rightarrow 197 \text{ J.g}^{-1} \cdot ^\circ \text{C}^{-1} = c$$

$$1 \text{ g CH}_3\text{OH} \times \frac{1 \text{ mol CH}_3\text{OH}}{46 \text{ g CH}_3\text{OH}}$$

$$\times \frac{21 \text{ kJ}}{0.03 \text{ mol CH}_3\text{OH}} = 21 / 875 \text{ kJ} = 21 / 9 \text{ kJ}$$

به این ترتیب می‌توان گفت:

$$\frac{\text{ارزش سوختی C}_2\text{H}_4}{\text{ارزش سوختی CH}_3\text{OH}} = \frac{46/4}{21/9} = 2/1 = 2$$

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

«گزینه ۲»

با توجه به واکنش‌های داده شده مقادیر ΔH واکنش‌های آ «آ» «ب» «پ» به ترتیب برابر -1531 ، $-367/4$ و $-285/9$ کیلو ژول است.

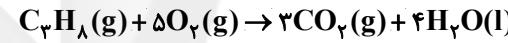
برای تعیین ΔH واکنش مورد نظر باید ΔH را در $\frac{1}{2}$ واکنش «ب» را در 3 و واکنش «پ» را در 3 ضرب کنیم:

$$\Delta H = \left(\frac{-1531}{2} \right) + (-3 \times -367/4) + (-3 \times -285/9) = -1010 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۷۰ تا ۷۵)

«گزینه ۲»

واکنش سوختن کامل پروپان:

ابتدا حجم گاز اکسیژن مصرفی به ازای تولید 216 گرم آب را محاسبه می‌کنیم:

$$? \text{LO}_2 = 216 \text{ g H}_2\text{O} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{O}}{18 \text{ g H}_2\text{O}}$$

$$\times \frac{5 \text{ mol O}_2}{4 \text{ mol H}_2\text{O}} \times \frac{22/4 \text{ LO}_2}{1 \text{ mol O}_2} = 336 \text{ LO}_2$$

بس زمان لازم را محاسبه می‌کنیم:

$$336 \text{ LO}_2 \times \frac{1 \text{ s}}{2/8 \text{ LO}_2} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} = 2 \text{ min}$$

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

(ارگان شاندی)

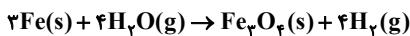
«گزینه ۱»

$$\bar{R}_{H_Y} = \bar{R}_{H_Y} \quad t = 20 \text{ min} \text{ تا } t = 40 \text{ min}$$

$$\bar{R}_{H_Y} = \frac{-\Delta n H_Y}{V \cdot \Delta t} = \frac{-(\delta - \epsilon)(0/5) \text{ mol}}{2 \text{ L} \times \frac{40}{60} \text{ h}} = 0.75 \text{ mol.L}^{-1} \cdot \text{h}^{-1}$$

$$t = 0 \text{ min} \text{ تا } t = 40 \text{ min}$$

$$\bar{R}_{H_Y} = \frac{-\Delta n H_Y}{V \cdot \Delta t} = \frac{-(\delta - \lambda)(0/5) \text{ mol}}{2 \text{ L} \times \frac{40}{60} \text{ h}} = 1.125 \text{ mol.L}^{-1} \cdot \text{h}^{-1}$$

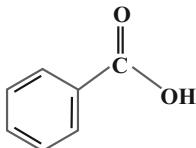
$$\Delta H = 721 / 5 - 317 / 5 + 242 = 646 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۷۵ تا ۷۶)

(کتاب آین)

«۲۲۸- گزینه»

بنزوئیک اسید که در تمشک و توت فرنگی وجود دارد و یکی از موادی است که به عنوان نگهدارنده نیز کاربرد دارد. ساختار و فرمول آن به صورت زیر است:

(شیمی ۲، در پی غذای سالم؛ صفحه ۸۰)

(کتاب آین)

«۲۲۹- گزینه»

$\bar{R} = \frac{\Delta[\text{X}]}{\Delta t} = \frac{(3 / 7 - 2 / 8)}{10} = 0.04 \frac{\text{mol}}{\text{L} \cdot \text{min}}$

نمودار داده شده مربوط به یکی از فراورده‌های است، چون با گذشت زمان غلظت آن افزایش یافته است.

سرعت متوسط تغییرات غلظت این فراورده در بازه‌ی زمانی ۲۰ تا ۳۰ ثانیه برابر است با:

$$\bar{R}_{\text{X}} = \frac{\Delta[\text{X}]}{\Delta t} = \frac{(3 / 7 - 2 / 8)}{10} = 0.04 \frac{\text{mol}}{\text{L} \cdot \text{s}}$$

$$\bar{R} = \frac{\bar{R}_{\text{B}}}{2} = \frac{\bar{R}_{\text{C}}}{3} \Rightarrow \begin{cases} \bar{R}_{\text{C}} = 3 \times 0 / 0.3 = 0 / 0.3 \\ \bar{R}_{\text{B}} = 2 \times 0 / 0.3 = 0 / 0.6 \end{cases} \Rightarrow \bar{R}_{\text{X}} = \bar{R}_{\text{C}}$$

حال تغییرات غلظت ماده‌ی A از ابتدا تا ثانیه‌ی ۴۰ را پیدا می‌کنیم.

در مدت زمان ۴۰ ثانیه نخست واکنش، تغییرات غلظت C برابر است با:

$$\Delta[\text{C}] = 4 / 3 \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

در زمان‌های برابر، تغییرات غلظت متناسب با ضرایب استوکیومتری است:

$$\frac{\bar{R}_{\text{C}}}{\bar{R}_{\text{A}}} = \frac{|\Delta[\text{C}]|}{|\Delta[\text{A}]|} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{|\Delta[\text{C}]|}{|\Delta[\text{A}]|}$$

$$\Rightarrow 4|\Delta[\text{C}]| = 3|\Delta[\text{A}]|$$

$$\Rightarrow 4 \times 4 / 3 - 0 = 3|\Delta[\text{A}]| \Rightarrow \Delta[\text{A}] = 5 / 22 \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

(شیمی ۲، در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۸۰ تا ۸۱)

(کتاب آین)

«۲۳۰- گزینه»

استفاده از غذاهای بومی و فصلی کاهش مصرف انرژی را با خود همراه دارد. زیرا برای جایه‌جایی موادغذایی و رساندن آن به دست مصرف کننده نیازی به پیماش مسافت طولانی نیست. کاهش مصرف غذاهای فراوری شده هم تولید کنندگان غذا را مجاب می‌کند که به طراحی مواد و فراورده‌های شیمیایی سالم‌تر دست بزنند تا بتوانند فروش خود را از دست ندهند.

(شیمی ۲، در پی غذای سالم؛ صفحه ۹۰)

ظرفیت گرمایی 100 g روغن زیتون از 100 g آب کمتر است. اما ظرفیت گرمایی ویژه‌ی آن کمتر از آب است. ظرفیت گرمایی ویژه‌ی آب در حدود $\frac{4 / 18}{1 / 972} = 2 / 1$ برابر روغن است و این ماده برای پختن تخم مرغ در دمای 75°C مناسب‌تر از روغن است.

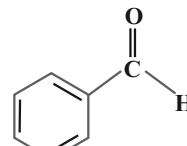
(شیمی ۲، در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

(کتاب آین)

«۲۲۵- گزینه»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ۱- هپتانون دارای گروه عاملی کتونی است، نه آلدھیدی! گزینه‌ی ۲: بنزآلدهید با ساختار روپه‌رو دارای فرمول مولکولی $\text{C}_7\text{H}_6\text{O}$ است.

گزینه‌ی ۴: در یکی از ترکیب‌های آلی موجود در زردچوبه گروه عاملی کربونیل وجود دارد.

(شیمی ۲، در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

(کتاب آین)

«۲۲۶- گزینه»

ابتدا اقدام به محاسبه‌ی گرمای آزاد شده در واکنش می‌نماییم، با توجه به این که گرمای ویژه‌ی محلول آغازی و پایانی تقریباً یکسان فرض شده پس می‌توان برای محاسبه‌ی گرمای آزاد شده یک محلول را در نظر گرفت که دمای آن از 25°C به 27°C می‌رسد.

$$Q = m \times c \times \Delta\theta \Rightarrow ((25 + 50) \text{ mL} \times \frac{1 \text{ g}}{1 \text{ mL}}) \times 4 / 2 \times (27 - 25) = 630 \text{ J}$$

حال گرمای آزاد شده در واکنش را به ازای ۱ مول HCl محاسبه می‌نماییم.

$$? \text{kJ} = 1 \text{ mol HCl} \times \frac{1 \text{ L HCl}}{0.5 \text{ mol HCl}} \times \frac{1000 \text{ mL HCl}}{1 \text{ L HCl}}$$

$$\times \frac{630 \text{ J}}{25 \text{ mL HCl}} \times \frac{1 \text{ kJ}}{1000 \text{ J}} = 50 / 4 \text{ kJ} \Rightarrow \Delta H = -50 / 4 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

(کتاب آین)

«۲۲۷- گزینه»

واکنش اول را معکوس کرده و در ۳ ضرب می‌کنیم، واکنش دوم تغییر نمی‌کند، واکنش سوم را معکوس کرده و در $\frac{1}{2}$ ضرب می‌کنیم، سپس با جمع هر سه واکنش تغییر یافته، معادله واکنش مورد نظر حاصل می‌شود.

